

Colecția Aventura

Tudor Popescu

DOI DOMNI FĂRĂ
UMBRELE

EDITURA ALBATROS

Coperta colecției:
GH. MARINESCU

Hotărât lucru, pe la patruzeci de ani încep grijile bărbatului. Cu câțiva ani în urmă aș fi zâmbit auzind afirmația de mai sus, dar de când întârzii dimineața în fața oglinzii, studiind pe propriul meu obraz „ravagiile timpului”, iau lucrurile în serios. Primul articol de cosmetică l-am citit acum două-trei luni într-un „Magazinul”, și de atunci mă surprind tamburinându-mi degetele pe ridurile din colțul ochilor, abia stăpânindu-mi tentația de a da lovitura la cutia de cremă „antirid”, așezată ispititor în prim planul zecilor de sticlute și borcanele înșirate pe etajera de sticlă. „Ce mama dracului, am ajuns ca femeile!” mă înfurii pe mine și mă mulțumesc să-mi masez ușor, de sus în jos, rotind în jurul ochilor – ca în articolul din revistă – obrazul meu cam tăbăcit. Îmi amintesc că bunicii și unchii mei au trăit mult, și mă bucur, dar toți au avut obrazul cam boțit, și mă întristez. Ar fi bine să semăn cu un frate al mamei, bărbat frumos, mort într-un accident de mașină, în floarea vârstei. Dar poți să știi cu cine mai semeni, ereditatea asta a rămas un mister, de care oamenii de știință ar face bine să se ocupe, și să mai lase zborurile în lună. Chiar așa, „lună” ne trebuie, le-am terminat pe toate aici? Spațiu cosmic! Mersi, și „spațiul locativ” ce facem cu el?

Ca în fiecare dimineață, sunt trezit din gânduri de nevastă-mea. Intrigată, după ce dă un timp târcoale, nu mai poate de curiozitate și bate-n ușă.

— Dima, ce faci, dragă, nu vii?

Un obicei rar în alte case, la noi împământenit și imposibil de schimbat: soția mi se adresează pe numele de familie. Îl rostește firesc, încât cei care mă cunosc de curând nici nu-și dau seama că acesta nu e numele meu de botez.

Nu-i răspund. O las să se perpelească, șicanată de cine știe ce gânduri.

— Se răcește cafeaua, dragă.

Atâta rău cât se gândește ea la calea! Ar fi în stare să facă o gaură în ușă. Ca să-i sporesc și mai mult curiozitatea, stau neclintit. Aș fi putut să dau drumul la apă și să creadă că sunt sub duș, dar s-ar liniști, și eu nu vreau să se liniștească. Pe la patruzeci de ani, bărbații devin sadici!

— Întârzii, să știi!

Ultimele cuvinte sunt rostite categoric, ca și când, într-adevăr, ar fi îngrijorată că întârzii la serviciu. Mormăi ceva, neinteligibil, ca s-o ațâț.

— Ce spui?

Mormăi iar ceva, ea tot nu înțelege, se-nfurie de-a binelea și pleacă pufnind ca un leu în arenă.

— Treaba ta! Poți să stai cât vrei!

Mi-am terminat masajul, mă mai privesc odată în ansamblu, și apar, afișând aerul unui copil nevinovat. Nu mă mai refer la incident, deschid o discuție oarecare, prefăcându-mă tot timpul că nu văd nemulțumirea de pe chipul ei. Îmi place când își strânge gura ca o pungă, pe care vrei s-o explodezi, și când își apropie sprâncenele într-o linie dreaptă care unește, ca o punte, ochii sclipind de furie.

— A telefonat cineva?

Am mai întrebat de două ori. Aseară am ajuns târziu acasă și obișnuiesc, a doua zi, să întreb dacă nu m-a căutat cineva.

— Ți-am mai spus că nu.

— Am uitat.

— Uiți cam multe de la un timp.

— Oi fi îndrăgostit. Parcă îndrăgostiții uită repede.

— Îhî!

Nu știu ce înseamnă acest „îhî”, dar pare ceva amenințător.

Mănânc oul, sorb cafeaua, mă simt balonat.

— Te-am rugat să nu-mi mai ungi pâinea cu unt.

— Altfel nu e bună...

— Dacă-mi place mie așa! ridic tonul, scos, pe bună dreptate, din sărite.

Are obiceiul ăsta rău de a-ți da să mănânci ce îi place ei, de a-ți cumpăra cravata care-i place ei pantofii care decide ea că-ți vin bine.

— Ți-e teamă că te-ngrași?

— Mi-e teamă, și ce-i cu asta? Poftim, mi-e teamă! Nu văd nimic rău în asta.

— Nu te mai place?

— Nu!

Punct. Aici e punctul culminant al discuțiilor noastre. Nici nu poți urca mai departe, fără nimic concret. Numai pentru că un bărbat întârzie câteva minute în baie, nu-i poți face un scandal în toată regula. A, dacă prin carnețelul meu de telefoane ar apare un număr de telefon suspect... s-ar schimba treaba. Am găsit de câteva ori semnul de la carnețel schimbat, dovadă că s-a căutat în el numere compromițătoare. Până la descoperirea lor, punctul culminant al înfruntărilor noastre absurde rămâne acest categoric „nu”, pe care îl rostesc cât pot de sec. Dincolo de el, toate încep să se petreacă normal. Eu îmi beau cafeaua, ea îmi perie haina, eu îmi cercetez carnetul cu însemnări, să văd ce am de făcut mai întâi, ea îmi schimbă batista și-mi îndreaptă nodul cravatei, pe care nu nimeresc niciodată să-l strâng chiar la mijlocul gulerului, apoi o

sărut pe frunte și plec gândindu-mă la prostia omenească. De ce ne-om fi șicanând fără rost?

Dar abia se liniștește atmosfera și telefonul lui Mihai o tulbură iar. Mihai cunoaște firea nevastă-mii și se amuză de câte ori poate. Cea mai mare plăcere a lui este de a mă chema la serviciu peste program. Atunci nevastă-mea e și mai circumspectă, iar el își dă toată osteneala să fie cât mai echivoc. De fiecare dată, după un astfel de telefon, urmează aproape identic următorul dialog:

— De ce te cheamă la ora asta?

— Știu eu?! Dacă aș ști, ți-aș spune! De ce nu l-ai întrebat?

— Mai bine spune că v-ați înțeles.

— Toate le citești pe dos, parc-ai fi nevastă de polițist!

Mă înduioșez, o sărut, ca să nu stea ca pe jar tot timpul cât lipsesc, și plec. Ultimul meu gest o-nviorează într-o clipă, mă ia de gât și recunoaște:

— Ce proastă sunt!

Dezarmentă – nu? – ultima replică.

Am luat obiceiul de a mă duce pe jos la serviciu. Nu locuiesc prea departe și puțină mișcare îmi prinde bine. Mașina e o calamitate pentru condiția noastră fizică. Cel puțin pentru mine. Sunt sigur că mă paște obezitatea. Amân de mai mult timp să-mi fac analiza colesterolului, de teamă să nu-l descopăr crescut, și între timp el se depune, se depune, îl simt cum îmi îngroașă vinele. La picior mi s-a și umflat una. S-a bombat sub piele, vânătă, ca o rămă dizgrațioasă.

— Dumneata nu vezi că-i roșu? mă apostrofează, pe bună dreptate, un milițian, văzând că n-am de gând să mă opresc în fața stopului.

Îmi place să privesc pietonii așezați față-n față ca două armate medievale așteptând cuminți semnalul de începerea luptei. Apoi se reped, se întrepătrund, privirea mea caută degeaba victime în mijlocul caldarâmului. Numai eu mă izbesc aproape piept în piept

cu un bărbat de 45–50 de ani și-l fac să-și scape ziarul din mână. Eu sunt de vină, merg distrat. Ridic ziarul, îi cer scuze, iar el face un gest nemulțumit, n-are nevoie de scuzele mele. Rămân numai cu imaginea ochilor lui, ca două picături de smoală pe un gălbenuș de ou. Sau are icter, sau o să facă. Îmi vine să mă întorc după el, să-l sfătuiesc să se ducă la doctor, dar e departe, merge și mai grăbit după incidentul nostru. Cred că l-am lovit cu capul în piept. Nu știu cum să-mi explic, nici astăzi nu pot să-mi explic de ce, aș putea să mă laud că a fost o intuiție, sau că am avut fler, dar n-a fost nimic din toate astea. Pur și simplu fără motiv, obsedat de ochii lui galbeni, m-am luat după el. Cred că voiam, totuși, să-i spun că e suferind, sau că pare suferind, ca să nu-l sperii, dar, n-am făcut nici douăzeci de pași pe urma lui, că am și aflat de ce se grăbea.

O tinerică de cel mult douăzeci și cinci de ani, cu fața acoperită aproape în întregime de o pereche de ochelari enormi, de sub care abia răzbate vârful nasului, l-a întâmpinat zâmbindu-i atât de frumos, încât n-am putut să reprim în mine cel mai mârșav dintre sentimente: invidia. Să ai două gălbenușuri de ou în loc de ochi și să-ți zâmbească atât de îmbietor o femeie frumoasă, trebuie să fii cel puțin șef de serviciu, dacă nu funcționar superior la oficiul de închiriere. De altfel, tipul nu arată rău din spate, are o ținută de bărbat viguros, sigur pe picioarele lui exagerat de lungi, de parcă merge pe picioaroange. Poate că în ultima comparație a irupt gelozia mea masculină.

Pare un cocoș tomnatic la brațul unei puiculițe nadolene, plin de vervă, intenționat tânăr în gesturile largi care vor să atragă atenția.

M-am ținut o bună bucată de timp în spatele lor, până când mi-am amintit că trebuie să ajung la serviciu și, cu părere de rău, mi-am refulat invidiile și am făcut stânga-mprejur.

Încă din acest moment, trebuie să spun că lui Dima i-ar fi fost imposibil să-și dea seama ce farsă nostimă i-a jucat întâmplarea. Dacă ar fi putut bănuși măcar, ar fi uitat de toate invidiile lui masculine și s-ar fi ținut scai de bărbatul cu ochii ca gălbenușurile de ou răscopt. De ce?

În orice roman polițist există un spion, care trebuie să fie descoperit, de regulă în ultimele pagini, ca cititorul să nu lase cartea din mână încă de la pagina unsprezece, cum e cazul aici.

Ei bine, în romanul de față nu există mister sau, mai bine spus, nu există misterul spionului. De la început cititorul este avertizat că bărbatul invidiat de Dima este chiar... spionul cărții, acesta fiind motivul pentru care spuneam că întâmplarea i-a jucat o farsă nostimă cunoscutului nostru căpitan. În timp ce el se îndrepta agale spre serviciu, bărbatul cu ochii de gălbenuș și frumoasa femeie cu ochelari cât prescurile vorbeau despre lucruri foarte importante. Dacă „invidia” l-ar fi împins pe Dima până acolo încât să tragă cu urechea la ceea ce-și spuneau cei doi, cu siguranță că „ceva” i s-ar fi părut curios, pentru că numai gesturile bărbatului erau de cocoș tomnatic îndrăgostit, nu și cuvintele.

— Vei fi legătura mea? întrebă el, în timp ce arată, printr-un gest cuprinzător, lumea din jur, ca și când s-ar fi referit la ea.

— Da... „Violonistul” e de părere că trebuie să acționezi imediat. De ce ai întârziat?

— Mici încurcături „acolo”. Dacă totul merge bine, avem timp suficient.

Se opresc și el îi prinde obrazii în palme, într-un gest de supremă gingășie. E cel mai sincer gest de până acum, ochii lui galbeni o sorb cu vădită plăcere și mult mai bărbătește decât îi permit adevăratele lor relații. Femeia simte, cu plăcere, că dincolo de obligația lui... profesională, bărbatul vibrează cu adevărat. Scena e de o verosimilitate pe care ar fi invidiat-o orice mare actor.

— Altceva? întreabă el, cu tonul cu care numai o singură dată în viață rostim „te iubesc”.

— Ți-am adus un plic... Poate o scrisoare de dragoste, râde ea șăgalnic, scoțând din poșetă un plic obișnuit în care putea să fie, cu adevărat, o scrisoare de dragoste.

Și el îl primește cu aerul că primește o scrisoare de dragoste. Îi sărută mâna, recunoscător.

Toto – acesta este numele femeii – zâmbeste vag în colțul gurii perfect desenate în culoarea cireșii pârguite. Bărbatul o studiază îndelung cu privirea lui galbenă, apoi o prinde de braț și continuă plimbarea.

Ajunși aici cu povestirea, constat că s-a comis o eroare, că relatarea faptelor trebuia să-nceapă cu cele petrecute cu 24 de ore mai înainte ca această întâlnire să aibă loc. Să reluăm firul faptelor cu o zi mai înainte...

*

Cu aproape 24 de ore în urmă, pe aeroportul Băneasa a aterizat, la ora fixată, avionul care leagă Zürich-ul de București. E o noapte caldă, plăcută, liniștită, tot ce se mișcă pe aeroport pare tras cu ața de o forță nevăzută. Zgomotele motoarelor nu răzbat până în carlinga piloților grăbiți să încheie ultimele manevre și să simtă iar pământul sub picioare. Singur telegrafistul, contrar obiceiului, nu se grăbește să-și încheie treburile, își strânge lucrurile cu gesturi încete, strâmbându-se din când în când, ca și când cineva, din spate, l-ar fi îmboldit cu regularitate. Falca umflată explică pe deplin strâmbăturile lui caraghioase, pentru că, la fiecare junghi, își duce palma la obraz și-l mângâie, dorind evident să-și îmbuneze măseaua printr-un gest părintesc. Spre nemulțumirea lui, colegii nu sunt prea impresionați de suferința-i evidentă ba, dimpotrivă, fac haz fără nicio rezervă. Aviatorii nu sunt sensibili la durerile de

măsele..

— Andrei, nu vii? îl strigă pilotul șef, Strihan, de jos. Hai, nu te mai văicări ca o babă!

Drept răspuns telegrafistul îi face semn că mai rămâne, pipăindu-și apoi, cu și mai multe precauții caraghioase, falca.

Piloții îl lasă să-și vadă de necaz și se îndreaptă spre aerogară. Telegrafistul își scoate căștile, ia de lângă scaun o servietă burdușită de tot felul de obiecte, aruncate înăuntru de-a valma, și se ridică în sfârșit, de pe scaun.

E un bărbat de peste 45 de ani. Cu părul tuns scurt, sportiv, ușor încărunțit.

Când ajunge în stația de troleibuz scuipe ceva într-un coș de hârtii și, se urcă în primul vehicul. Nu merge decât cinci stații și coboară, făcând semn unui taxi. Dă șoferului adresa și se retrage într-un colț, moțâind, ca orice om copleșit de oboseală. Numai după ce taxiul îl lasă pe marginea trotuarului din fața unui bloc așezat chiar în capătul unei străduțe liniștite, toropeala feței i se risipește și se îndreaptă hotărât spre poarta casei gospodărești lipită de clădirea impozantă. Se oprește o clipă, ezită, intră cu mersul omului care se înapoiază seara acasă. Scoate din buzunar câteva chei înșirate pe un lanț și descuie poarta cu gesturi precise, repetate de mii de ori. Urcă apoi cele câteva trepte de la intrare în timp ce, pipăind, alege a doua cheie și o vârmă în ușa de la intrare.

În vestiar nu aprinde lumina. Cu o mică lanternă studiază încăperea, plimbând fascicolul de lumină într-un insistent panoramic de-a lungul pereților, poposind pe obiectele ce par să-l intereseze mai mult. Un balonzaid agățat în cuier îi reține în mod deosebit atenția. Stinge lanterna și, pe întuneric, îi cotrobieie buzunarele, fără să găsească ceva deosebit. Un soț cam gelos care a revenit acasă după o absență îndelungată?

În hol ascultă ce se petrece în cele două camere care dau în

această încăpere centrală și, precaut, apasă clanța celei din dreapta. O deschide brusc, să nu scârțâie, și aprinde lanterna. În cercul de lumină, o femeie sare speriată din somn.

— Ce-i... cine-i? bolborosește, încercând să spargă cu privirea zidul alb.

E trecută de vârsta jumătate, dar mai poate reține atenția unui bărbat prin liniile pure ale corpului, aparent tânăr. Numai de aproape, calitatea pielii, ușor fanată, ar fi oprit elanul masculin. Părul lung se varsă în unduiri ample pe umeri, ochii îi sclipesc umezi, în lumina dură.

— Cine-i? întreabă ea aproape strigând, adunând pledul la piept, într-un gest instinctiv de apărare.

Cel care o luminează dorește, desigur, prin tăcerea prelungită, s-o timoreze, și reușește, pentru că femeia se foiește neputincioasă, ca o vietate paralizată de un jet de lumină, incapabilă să se smulgă din loc și să fugă.

— Ci... ne-i? șoptește.

Tremură nervos, dar nu de teamă, totuși; un alt sentiment, pe care, în forme atenuante îl trăise de nenumărate ori în ultimii ani, o stăpânește. Până acum, de fiecare dată reușise să se elibereze de el, dominându-l cu rațiunea: „Nu se poate să se mai întâmple așa ceva”. Acum, rațiunea nu mai reușea să țină în frâu sentimentul nelămurit de așteptare terorizantă. În fața acestui punct luminos încearcă să-și spună iar: „Nu se poate”..., dar nu mai reușește să-și ducă gândul până la capăt.

— Cine-i? repetă mecanic, cu glasul neașteptat de liniștit.

Bărbatul simte că pierde teren; în loc s-o vadă din ce în ce mai apăsată de tăcerea lui, se reculege.

— Am un nume al dracului de urât și greu de ținut minte. Nu face să-ți încarci memoria cu el.

— Cine ești?

Întrebarea exprimă numai nerăbdare, curiozitate.

— Am să-ți spun un pseudonim, cu care am vrut să debutez ca actor.

Ironia asta... Un singur om îi putea vorbi astfel, dar nu putea să fie el.

— Ce vrei?

— Mai nimic. Vreau să stau de vorbă cu...

— Cu cine?

Întrebarea a țâșnit neașteptat de repede. Glasul și-a schimbat deodată culoarea, devenind dur. Fața i se aspri și ochii sticliră crunt. Bărbatul din spatele lanternei simți reacția ei și ezită, întrebându-se dacă a adoptat tactica cea mai potrivită.

— Cu cine? insistă femeia, aproape agresiv.

— Cu băiatul tău.

— El nu e obligat cu nimic! strigă temătoare și pornită în același timp.

Un răs lent, aproape șăgalnic, deloc potrivit momentului, o enervă și mai rău.

— Cine pretinde că vârsta molcomește temperamentul, se-nșală! constată el.

— Te-ai speriat?

Râsul tărăgănat continuă, ca provocat de-o glumă bună. Bărbatul încerca, râzând astfel, să restabilească raporturile de mai înainte: s-o domine. De aceea nu renunța la ascunzătoarea lui din spatele paravanului de lumină. Din umbră, el stăpânea jocul.

— Nu mi-e teamă decât de mine. Nu-mi place să fiu pus în situația de a mă purta fără eleganță.

O amenința?

Urmă iar un lung moment de tăcere.

— Vreau să stau de vorbă cu fiul tău...

— Nu! Nu! Lăsați-l în pace! strigă ea, dar glasul îi tremură

nesigur.

Din spatele lanternei apăru o mână care îi întinse o fotografie de mărimea unei cărți poștale, pe care ea o recunoscuse dintr-o aruncătură de ochi: fotocopia unei fișe. În colțul din stânga, micșorat la dimensiunea unui timbru, chipul ei la vârsta de douăzeci de ani. Într-un acces de furie, smulse fotografia și-o rupse în zeci de bucăți, bolborosind:

— Nu vreau! Nu vreau să-ți spun nimic! Lăsați-l în pace! Cu el n-aveți nimic, trebuie să rămână liber, liniștit.

— Douăzeci de ani nu te-a deranjat nimeni.

— Dar am așteptat, am așteptat, am așteptat! Știi tu ce-nseamnă asta, s-aștepți fără sfârșit, să tresari de câte ori sună cineva la ușă sau de câte ori cineva trece pe stradă și privește spre fereastră? Știi tu ce-nseamnă să măsoari totul cu grija ta? Marius nu trebuie să trăiască așteptând, ca mine. E la facultate, lăsați-l să-nvețe.

— De ce te pui de-a curmezișul carierei lui? Învăță? Cu-atât mai bine. O să-l sprijinim să-și termine studiile, să ocupe o funcție bună, să plece-n străinătate la perfecționare.

— Nu se poate, nu se poate! E în vacanță, plecat din București. N-am să-ți spun unde.

— Știu că nu locuiți împreună, dar ce rost are să mă minți? E în București. De ce vrei să-i zdrobești inima? Îl iubești... Nu ți-e indiferent ce gândește despre mama lui! Vrei să afle adevărul?

— Nu!

Răspunsul femeii fu un strigăt scăpat din adâncul ființei, un strigăt neputincios și implorator în același timp.

Bărbatul simți că a lovit în punctul vital și se liniști. O avea în mână. Continuă repede, să nu piardă terenul câștigat.

— Nu-ți cer mare lucru... Aproape nimic. În câteva zile termin totul și plec. Îți vezi liniștită de viața ta. Nimeni n-o să te mai tulbure, după cum nu te-a tulburat atâția ani. Marius n-o să afle

nimic. O să creadă mai departe în puritatea mamei lui. De ce să dezlănțui o tragedie, când totul se poate termina atât de simplu? Crede-mă, nu-ți cer aproape nimic. O să locuiesc aici câteva zile. Poate o săptămână, și-ți las bani să trăiești un timp îndelungat.

Vorbise intenționat repede, argumentând, argumentând, să nu-i dea timp să gândească sub avalanșa de cuvinte. Când tăcu, se lăsă o liniște de adânc de ape. Bărbatul mizase totul pe acest mic discurs și acum aștepta efectul logicii sale, aparent fără cusur.

— Și... ce trebuie să iac? șopti ea printre dinți, recunoscându-se învinsă.

— Aproape nimic, ți-am spus. Mici servicii. O să le afli la timp. Marius...

— Nu! Cu el n-aveți nimic.

— Bine! Foarte bine! Accept! Ar fi fost util...

— El nu trebuie să știe nimic.

— Îți promit.

Cu totul pe neașteptate, ea se răsuci și apăsă butonul veiozei. Rămase cu ochii pironiți în ochii lui, parcă știuți, și buzele începură să-i tremure în spasme scurte de vietate în clipa morții.

Fără grabă, susținându-i privirea și considerând jocul încheiat, el își smulse încet mustața, și sprâncenele, și peruca...

— Marcel! șopti ea totuși mirată, deși îl bănuise de la primele cuvinte.

— Eu sunt, Cornelia...

— Nu, Marcel!... Nu! Te rog! Te rog! Marius e un copil!

Sări în genunchi, ca și când ar fi avut de gând să se repeadă la el, dar se ghemui, lăsându-și capul în piept, șoptind neputincioasă:

— Nu, Marcel!... Nu trebuie!... Te rog...!

*

Strihan era un holtei convins și ca orice holtei își justifica filosofia

antifeministă prin dorința lui de a duce o viață liniștită. De fapt, nu era așa. Rămăsese holtei temându-se că nu va reuși să strunească o femeie. Se-ntâmplau atâtea în jurul lui, trăise experiența unei dezamăgiri sentimentale alături de un coleg, rămăsese cu spaima că în orice femeie se ascunde o infidelă. Nu avusese măcar orgoliul de a încerca.

Locuia la ultimul etaj al unui mic bloc, într-o cameră cât un hangar, în care îngrămădisise mobilă de tot felul, fără nicio grijă pentru frumos. Orice obiect trebuia să-i fie util, nu-l interesa ansamblul și de aceea, lângă un birou stil, avea un fișet de fier, pe care-l folosea și drept casă de bani, păstrând în el tot ce i se părea a fi de valoare. Lângă patul cât un hectar, tapițat în mătase grenă, așezase două noptiere din fier nichelat, foarte practice, dar care nu se legau de restul în niciun fel. Și așa mai departe. Problemele vieții lui erau legate strict de pilotaj, în care excela și, din când în când, scurte fluxuri sentimentale pentru o cunoștință întâmplătoare.

În seara asta se simte cam obosit. Și-a pregătit fără niciun chef tradiționala omletă, a căutat, apafisit, o farfurie curată, a stâlcit în dinți o înjurătură când a constatat că toate sunt murdare, a ținut una în jetul de apă caldă de la robinet, dar nu s-a spălat singură, pentru că oul de acum trei seri se întărise bine. S-a lăsat păgubaș și a mâncat din tigăiță, gândindu-se că ar fi timpul... să angajeze o femeie care să-i facă ordine în casă de două-trei ori pe săptămână. Uitase să ducă rufe la spălat și cearșaful arăta destul de cenușiu. Vara transpira și trebuia să schimbe des fața pernei.

Se trânti în pat și adormi cu țigara în mână. Ca de atâtea alte ori. De data asta însă n-a mai sărit speriat de focul ajuns la degete, ci din cauza telefonului prelung, nemilos, care a țârâit chiar în capul lui. Cine dracului îl deranja la ora asta?

— Alo, Strihan? se auzi în pâlnia receptorului.

— Da... Cine ești la ora asta?

— Eu, Andrei!
— Andrei?! Și ce vrei? Ai căzut din pat sau îți arde de bancuri?
— Ce bancuri? Sunt aici. La Zürich.
— Unde?!
— La Zürich .
— Mă, ești beat...
— Poate tu! Doar știi că ai plecat fără mine. Sunt la Zürich.
— Cum fără tine, mă? Dacă nu ești beat ești nebun.
— Lasă-mă-n pace cu...
— Acum o oră am vorbit cu tine pe aeroport la Băneasa. Cât e ceasu’?

— Ce Băneasa? Am avut un accident de mașină și n-am putut veni la avion. Ți-am telefonat ca să nu fii îngrijorat.

Strihan ar mai fi pus la îndoială vorbele lui Hatmanu, dar pe fir a intervenit telefonista de la internațional, întrebând dacă mai vorbesc, și se convinsese că nu era o glumă.

— Da, bine, am să comunic la aeroport.

— Sosesc cu prima cursă.

— Te-aștept, la revedere!

Buimac, de data astă de cele auzite, Strihan își prinse capul în palme și rămase pe gânduri.

Ce mama dracului se întâmplase? Țsta îi vorbise cu adevărat din Zürich?

Se hotărî să telefoneze la aeroport, să anunțe, și dacă o fi vreun banc, treaba lui Hatmanu, să tragă consecințele...

*

Iată întâmplările care trebuiau relatate înainte de a continua urmărirea celor doi „îndrăgostiți”, care se plimbă agale, spre invidia bărbaților care îl petrec cu privirea pe norocosul Marcel, omul cu ochii de gălbenuș.

— În plic ai toate indicațiile, îi șopti Toto, privindu-l șăgalnic.

— Și... prietenul? se interesă el.

— Așteaptă-l astăzi, la ora cinci sau șase. Sună de atâtea ori cât va fi ora. Întrebi cine este și îți va răspunde: „Remy, un prieten din armată”.

— Bine.

— Cel în cauză e la mare; își petrece concediul. Plecați și voi acolo.

În dreptul cinematografului Scala se despărțiră, el sărutându-i pentru a doua oară mâna, și mai insistent. Ochii lui galbeni se umeziră, privind-o galeș și seducător, ca un amoret „dintre cele două războaie”. Zâmbetul vag înflori iar în colțul ochilor ei, se răsuci sprintenă pe-un picior și-l părăsi. El o urmări mult cu privirea, până când o ascunse zidul blocului din colț, apoi oftă ușor, ca un bărbat mulțumit, dar îngrijorat, și se întoarse și el din drum, mimând, fără voie, gestul ei de a se roti pe un călcâi. Dar cu mai puțină grație.

*

La lumina zilei, casa își pierdea aerul misterios. Mobila veche, masivă, mare, făcea să pară camera mică, înghesuită. Un bufet de stejar cu mici stâlpi lucrați la strung, înalt până aproape de tavan, o masă de 24 de persoane, pe care n-ar fi urnit-o cu ușurință doi halterofili, scaune cu spătar înalt, tapițat în piele de vițel de culoarea alunei, o servanță ce reproducea, în mic, bufetul enorm, toate sufocau camera, lăsând mici culoare printre ele.

La masa din mijloc, Marcel scrie ceva, absorbit, mușcându-și buza de sus și schimonosindu-și astfel fața, pentru că nasul i se lungește, tras în jos.

Își bălăbănește picioarele, nervos.

Cu stiloul în mână și ochelarii pe nas pare un funcționar scriind

un raport important pe care se străduiește să-l formuleze cât mai pe placul șefului.

Se oprește, își rotește privirea prin cameră, ca și când ar fi fost adus aici adormit și acum încearcă să priceapă unde se află, apoi strigă cu glas surprinzător de autoritar:

— Cornelia!

Femeia îi răspunde din camera alăturată, apoi apare. Înfățișarea ei ar fi izbit pe orice om care ar fi cunoscut-o în urmă cu două zile. E mai mult o apariție stranie, care înaintează plutind, gata să se lovească de mobilele înghesuite. O față tristă, îmbătrânită, o privire lipsită de mobilitate, fixată pe chipul lui Marcel. Se îndreaptă spre el ca și când ar vrea să treacă prin lucruri, ca un nevăzător.

— Du-te și cumpără un plic! porunci Marcel, fără să-și ridice privirea spre ea.

Revăzu cele câteva rânduri pe care le scrisese pe foaia de hârtie. Femeia așteaptă, docilă, ca el să-i mai spună ceva. În ochii ei pâlpâie o scânteie de suferință sau de împotrivire.

— Ai auzit ce ți-am spus? o întreabă cu aceeași voce lipsită de nuanțe, ca și când s-ar fi adresat unui robot, căruia trebuie să-i vorbești răspicat, ca să înțeleagă.

— Da... Marcel... mă duc să cumpăr un plic.

— Nu vorbești cu nimeni!

— Nu vorbesc cu nimeni.

Ochii lui galbeni o fixează ciudat, parcă vrea s-o hipnotizeze.

— Ce mai vrei? întreabă, ușor enervat, ca și când ar fi bănuit motivul așteptării ei.

— Marcel...

— Du-te unde te-am trimis!

— Mă duc... și nu vorbesc cu nimeni, confirmă stins. Marcel, îmi promiți că...

— Ți-am mai promis de zece ori! Nu mai am nevoie de el.

— Vreau să învețe, Marcel. Marius e un copil...

— O să-nvețe. N-o să afle nimic.

— Juri?

— Jur!

Dialogul îl enervă vizibil. Mai liniștită, femeia se urni de lângă masă, de parcă s-ar fi dezlipit greu, și ieși din cameră.

Câteva minute după plecarea ei, clopoțelul soneriei de la intrare țârâi de cinci ori. Marcel își consultă ceasul și constată că era ora cinci.

Cercetă mai întâi prin vizor. Un bărbat blond, cu ochi albaștri, privea drept în față, ca și când s-ar fi expus să fie studiat.

— Cine-i? întrebă Marcel.

— Remy, un prieten din armată.

Deschise.

Se studiau reciproc, fiecare crezând că celălalt nu-și dă seama. Marcel fu cel mai dezamăgit. În fața lui se afla un bărbat de 35 de ani, cu aerul unui puști de 25, în care cu greu puteai să ai deplină încredere. „Ceva” te oprea, bănuindu-l încă ușuratic. Zâmbăreț, părea mai degrabă pus pe șotii decât pe treabă serioasă. „Violonistul” îl recomanda ca pe un tip capabil, dar Marcel simțea că nu va renunța niciodată la reticența din prima clipă.

— Cum a mers? întrebă Marcel, știind că și Remy sosise de curând, pe altă cale..

— Bine, foarte bine.

— Măine plecăm la Constanța.

— Mi-era dor de-o plajă bună. Să mă-ntind pe nisip și să zac fără nicio grijă. Sunt mai bine de zece ani de când n-am mai avut timp să mă duc măcar la ștrand.

Îi plăcea să trăncănească.

— Îl cunoști pe inginer?.

— Nu. Mi s-a spus că ai o fotografie...

Marcel îi întinse fotografia pe care o găsisese în plicul primit de la Toto.

— Simpat, tipul.

— Simpat, confirmă Marcel, mai acru decât ar fi dorit.

— Pare băiat deștept. O să mă-nprietenesc repede cu el. Precis că-i plac fetele.

— E cu nevastă-sa la mare.

— Foarte bine, misterul va fi și mai adânc. Când plecăm?

— În seara asta.

— Fir-ar să fie! pufni nemulțumit. Sunt obosit ca un cal de curse după alergare. Avem bilete?

— O trimitem pe Cornelia să cumpere.

— Gazda noastră?

— Da.

— Cum arată? se interesează repede, și privirea îi pâlpâi.

Marcel își țugui buzele, nemulțumit. Țsta n-avea în cap decât așa ceva?

— Drăguță.

Remy își scoase pieptenele și-și aranjă cărarea, privindu-se din toate părțile, ca un bărbat care vrea să arate bine.

Când apărură Cornelia, el se uită semnificativ spre Marcel, ca și când ar fi spus: „Asta înseamnă drăguță la dumneata?”

Cornelia îl fixa cu ochii ei stinși, și Marcel se simți obligat să-i explice.

— Un prieten. Plecăm împreună la Constanța.

Cornelia nu spuse nimic. Era speriată. În Marcel avea încredere, îl cunoștea de mulți ani, dar în celălalt, nu.

Marcel luă plicul și scrisese adresa:

Inginer Adrian Pangrati

Str. Luceafărului, 202

Loco.

Sectorul 3

Puse plicul în buzunarul interior al hainei, apoi se adresă Corneliiei:

— Trebuie să cumperi bilete pentru acceleratul de seară...

*

Sezonul este în toi pe litoral. Constanța, Mamaia, Mangalia perpetuează zilnic atmosfera estivală. Încrucișarea de tipuri de oameni, de costume decente sau trăsnite, cu care femeile vor să epateze, dau străzilor o înfățișare unică.

Pentru Adrian Pangrati strada era atracția care îl tenta să vină, măcar pentru o săptămână, pe litoral, în ciuda protestelor mocnite ale soției, care intuia această plăcere vinovată.

Cel mai capabil inginer al Institutului de cercetări metalurgice, bărbatul sobru în fața microscopului și retortelor, devenea un adolescent șturlubatic în clipa când închidea ușa laboratorului în urma sa. Singurul motiv al nerealizării intențiilor sale sentimentale era perseverența cu care soția îi amintea de aproape șapte ani că nu mai e holtei. Escapadele lui erau doar vizuale, și mai mult din nărav, decât din pasiune, pentru că, de fapt, era un familist fără cusur.

În după-amiaza aceasta, Pangrati stă răstignit pe un scaun din grădinița braseriei Ovidiu și privește șuvoiul de oameni care trece prin fața lui. Alături, cu o înghețată în față, privește la fel de amuzată, dar din cu totul alte motive, Steluța, fetița lui, pretext cu ajutorul căruia reușise să plece de-acasă și să nu rămână lângă soția chinuită de-o sâcâitoare durere de cap.

Adrian Pangrati nu-și dădea seama că era, la rândul său, privit de doi bărbați așezați la o masă destul de aproape de a lui. Răsturnat în scaun, cu ochelarii pe nas, picior peste picior, inginerul petrecea cu privirea tot ce i se părea că merită să fie petrecut. Cei doi bărbați i-

au prins repede slăbiciunea și se amuzau discret. La un moment dat, se ridicară, ieșiră din țărcul de ghivece care marca aria localului, făcură o scurtă plimbare și reveniră, dar nicio masă nu mai era liberă. Îi cerură lui Pangrati permisiunea să se așeze la masa lui, și inginerul acceptă. Unul dintre cei doi purta sub braț o carte pe care o așează pe masă, în timp ce căuta, cu privirea, ospătarul. Cartea atrase neașteptat de repede atenția lui Pangrati, cu atât mai mult cu cât auzise de ea, dar nu reușise să și-o procure. Era o carte de specialitate: „Aliaje speciale”, în limba engleză. Fără nicio ezitare, intră în vorbă cu proprietarul volumului:

— Sunteți inginer?

— De cinci zile, nu. Peste alte cinci zile, da.

— În vacanță?

— Și nu vreau să aud nimic despre metalurgie.

— Te-a dat de gol cartea, a intervenit cel de al doilea bărbat mai în vârstă, cu o mutră cam posomorâtă.

— Aa! făcu cel mai tânăr și întoarse cartea cu fața-n jos.

— Îmi permiteți să mă prezint: inginer Adrian Pangrati. Sunt în specialitate...

Efectul rostirii numelui fu cu totul neașteptat pentru Pangrati. Tânărul inginer sări pur și simplu în picioare:

— Dumneavoastră sunteți Adrian Pangrati?! se luminează și bărbatul în vârstă, și ochii lui galbeni parcă se decolorară. Sunt încântat că am posibilitatea să vă cunosc personal. Vă urmăresc în publicațiile de specialitate.

— Ce întâmplare, să ne așezăm la masa dumneavoastră...

Și-au strâns mâinile, ca-ntre confrăți și discuția s-a legat ușor. Au vorbit despre siderurgie, despre aliaje... despre invenția lui Pangrati, cunoscută în lumea inginerilor din cercetare.

— De când am aflat de invenție, mă obsedează o întrebare. Cum v-a venit ideea de a încerca să măriți duritatea oțelului fără aliaje?

Ce putea să fie mai plăcut decât să vezi doi colegi admirându-te fără rezervă?

— De la o sabie.

Nedumerirea celor doi îl încântă și mai mult. De câte ori povestea felul cum a început, întâlnea aceeași nedumerire pe chipurile celor care îl ascultau.

— Aveam acasă o sabie veche. Veche de tot. O purtase bunicul meu, care o avea și el de la tatăl sau de la bunicul lui. Nu i-am dat atenție până în ziua când soția mea a încercat să deschidă o ladă cu ea și i-a rupt lama. Știți cum e omul de specialitate: „Hai să văd ce oțel are, dacă tot s-a rupt.” Bănuiam că e veche de peste două sute cincizeci de ani. Când am văzut ce duritate are, am rămas foarte surprins. Pentru prima dată eram în față cu o bucată din renumitul oțel de Damasc. Am început s-o studiez, din dorința de a înțelege cum de au reușit cei din vechime să obțină asemenea calități, fără să adauge aliajele pe care le cunoașteți. Nu aveau wolfram, nu aveau titan, nu aveau tot ce știți că ne trebuie... Așa am pornit. Mă bucur că am reușit să înnobilez oțelul, dându-i calități deosebite, fără să-i adaug niciunul dintre aliajele atât de costisitoare. Cred că am descoperit metodele celor din Damasc și de aceea invenția mea a făcut oarecare vâlvă, încheie orgolios.

Așa era. Lumea specialiștilor aflase despre această invenție și o așteptau în detalii, pe care, evident, Pangrati nu se grăbea să le dezvăluie.

— Foarte interesant! Foarte interesant! Foarte interesant! bombăni bărbatul în vârstă, privindu-l cu o admirație fără rezervă. Știți ce mi se pare mai ciudat? Nu-mi vine să cred, dar așa este. Am aflat despre invenția dumneavoastră dintr-o publicație de specialitate din străinătate. La noi nu ați informat...

— Cum să nu! sări inginerul, crispându-se. Cum să nu...

Se liniști deodată, dându-și seama că n-are niciun rest să-și strice

seara. Se strâmbă a lehamite și-și alungă gândurile cu un gest al mâinii.

— Știți că nimeni nu-i profet în satul lui. Mai era și... în sfârșit, se găsesc mulți: coautori gata să te sprijine, dar dacă le dai de înțeles că numai tu ți-ai bătut capul, totul devine suspect. Un inginer oarecare poate să inventeze ceva? Să n-aibă măcar un șef de catedră pe lângă el? Recunoașterea invenției mi-a cerut mai mult timp decât invenția însăși.

Distanțat de peripețiile trecute, Pangrati zâmbi.

Acum, iată, doi confrăți aflaseră despre el dintr-o revistă de specialitate și-l ascultau cu maximă atenție și nedisimulată admirație!

Își întinse leneș picioarele pe sub masă, se lăsă mai mult pe spătarul de plastic al scaunului, într-o atitudine voit degajată. Pangrati era la primul său mare succes profesional.

Ca dovadă a stimei lor, cei doi confrăți comandară un vin bun, și o masă și mai bună. În curând păreau prieteni de când lumea... Și ar fi continuat totul așa, dacă fetița n-ar fi început să scâncească, obosită și plictisită. Sosise timpul când obișnuia să se culce. Colegul în vârstă sugerează o rezolvare a situației mai mult decât plăcută.

— Ducem fetița acasă și continuăm seara. Dacă te simți bine în tovărășia noastră...

— O, excelent!

S-au urcat într-un taxi. Acasă a coborât numai Pangrati, cu fetița.

— Draga mea, am întâlnit doi colegi de la facultate. De zece ani nu i-am mai văzut. Sunt la poartă. Mai ies câteva minute cu ei.

Luată prin surprindere și chinuită de durerea de cap, soția acceptă și el reveni alergând, ca un licean care a căpătat învoire de la internat. De când aștepta o seară ca asta!

„Marinarul fără griji” este un local modest, dar onorabil, în care se poate mânca o friptură bună și bea un vin curat, fără să plătești prețurile pipărate ale restaurantelor de lux. Cei trei prieteni căzură ușor de acord să continue seara în acest local așezat chiar pe malul mării, într-o poziție ideală. Găsiră o masă mai retrasă, de unde puteau privi întinsul nesfârșit al apei. Marea părea de cositor, împietrită în mici ondulații, de te invita să pornești spre celălalt mal. Zeci de perechi de tineri se plimbau pe plajă sau stăteau pe nisipul încă fierbinte, făcând abstracție unii de ceilalți, sub pretextul întinericului. Și, de fapt, nu se vedeau cu adevărat!

Adrian Pangrati privea toate acestea sub voluptate, sorbind din Murfatlar-ul dulceag, cerut de inginerul mai în vârstă, cel cu ochii îngălbeniți. Ar fi jurat că de mulți ani nu mai petrecuse o scară atât de plăcută.

*

„Neptun”, un cargo de tonaj mediu, apăruse în rada portului cu două zile în urmă și aștepta, clătinându-se leneș, ca un om care-și trece greutatea de pe un picior pe altul, să-i vină rândul să-și ușureze calele. Silueta lui punctată de luminile hublourilor se profila pe negrul orizontului ca într-o ilustrată. Marinarii, plictisiți și curioși, veneau în bărci și acostau la chei, să petreacă seara pe uscat. Către miezul nopții, una dintre aceste bărci se desprinse de navă și se îndreptă spre uscat. Șase marinari, băuți bine, cântau și vociferau, atrăgând atenția asupra lor. Vameșii, funcționari experimentați, și-au dat ușor seama că cei șase cheflii nu au nimic suspect la ei; probabil că se hotărâseră să vină la mal după ce băutura li se urcase la cap.

Pe străzile orașului continuară să se comporte în același fel, cu deosebirea că nu scăpau nicio femeie căreia să nu-i adreseze amabilități într-o limbă decentă, totuși. Cu instinctul omului băut,

nimeriră ușor la „Marinarul fără griji”, bucuroși că pot continua petrecerea. Atraseră atenția întregului local asupra lor.

Între timp, cei trei ingineri goliseră câteva sticle de Murfatlar și Adrian Pangrati picotea de-a binelea, răzbit de alcool, ca orice om neobișnuit să treacă o anume măsură. Ceilalți doi hotărâra că e timpul să plece spre casă și, când să părăsească localul, constatară că pe Pangrati trebuiau să-l ducă mai mult pe sus. Îl luară de brațe și porniră să facă o scurtă plimbare pe plajă, să-l mai trezească aerul tare al nopții. Dar nu ajunseră prea departe, pentru că nu era ușor să duci, aproape târâș un om. Îl întinseră pe nisipul cald, și atunci se petrecu ceva cu totul neașteptat. Prietenii întâmplători se apucară să-l dezbrace, iar cel mai tânăr se duse să întâmpine grupul de marinari beți, care sosise pe plajă. Fluieră într-un fel anume și unul dintre ei se desprinsese din ceată și se apropie.

— În regulă? întrebă șoptit, dovedind că nu era nici pe departe atât de beat cât părea.

— Du-te acolo!

Uitând să se mai împleticească, alergă la bărbatul cu ochii galbeni, care-i porunci:

— Dezbracă-te!

Câteva minute mai târziu, Adrian Pangrati era îmbrăcat în costumul marinarului, iar acesta în hainele inginerului. Un alt fluierat atrase grupul chefliilor. Doi dintre ei îl luară de braț pe inginer, ca și cum ar fi fost unul dintr-ai lor.

Bărbatul cu ochii de gălbenuș îi șopti marinarului rămas:

— Peste o jumătate de oră ai un tren pentru București. Te duci la adresa asta. În fiecare luni, miercuri și vineri bei o Pepsi-Cola în localul de la adresa scrisă pe bilet.

Marinarul nu ceru nici o altă explicație.

Când cel rămas singur privi după grupul de marinari cheflii, aceștia ajunseseră de acum sus, pe mal.

— A mers bine! constată tânărl cu ochi albaștri.

— Destul de bine! Să mergem și noi pe malul portului. Vreau să-i văd urcându-se-n barcă.

Deși aparent liniștit, bărbatul în vârstă era emoționat. Acum urma momentul cel mai greu al acțiunii: intrarea în port. Dar totul se desfășură neașteptat de ușor. Fiind ora două noaptea, vameșul moțaise până atunci. Recunosc grupul de marinari cheflii care se înapoia la vapor. Îl primiră zgomotos, arătându-i și actele celui dărâmat de băutură, pe care îl purtau pe brațe doi dintre ei.

Când i-a văzut îndreptându-se spre chei, bărbatul în vârstă se dezumflă deodată, liniștindu-se. Acum putea să spună că totul a mers chiar așa cum plănuise.

*

Mihai râde de mine de câte ori susțin că trebuie să crezi în presentimente. El e mai tânăr, mai modern. La mine surprind adesea „tare de conștiință”, de care ar trebui să mă rușinez. Cred în presentimente, și nici nu prea-mi place când trebuie să încep marțea o treabă. Bunica susținea că treaba bună începe luna, ca să-ți meargă bine toată săptămâna, și am rămas cu credința asta. Mihai are grijă să-mi amintească din șapte în șapte zile.

— Azi e marți. Numai de nu s-ar ivi ceva important. Toată știința noastră ar sta-n coadă.

— Ești tu deștept!

Astăzi m-a primit în birou cu o bună dispoziție diabolică. Mă așteptam să-mi spună: „E marți”, dar nu se mulțumi numai cu atâta!

— Azi e marți și șeful te-așteaptă urgent.

— Nu te mai hlizi, că n-ai haz.

— S-a ivit ceva serios... și e marți... Să-i spun că te doare capul, și te duci mâine?

— A-ntrebat de mine?

— Nu. Mi-a spus să te trimit urgent la el. Urgent de ăla de treabă. Și e marți. Și... ha, ha, acum îmi dau seama, e-n treispe. Azi trebuia să-nchidem obloanele, și marți și...

— Ai debitul verbal al unui misit... păgubos și disperat, care simte că n-are succes.

— N-o să avem succes, continuă Mihai, imperturbabil. E marți și...

Probabil că a trăncănit mai departe că e marți și treisprezece, dar eu i-am trântit ușa-n nas și m-am dus la șef.

Cum am trecut pragul, mi-am dat seama că Mihai nu-mi spusese totul fie că nu știa, fie că a vrut să-mi facă o surpriză. În fața biroului, copleșită de durere, o femeie în jur de treizeci de ani plângea gâlgâit, ca un copil. Își ținea capul plecat în piept și mușca nervos dintr-o batistă roz, pe care-o ținea cocoloșită în palmă. Am rămas în prag, surprins, întrebându-l din ochi pe șef ce s-a întâmplat. El îmi răspunse în același fel să mă apropii. Femeia își ridică sprâncenele să mă privească, dar nu schiță nici cel mai mic gest de salut. Nu i-a trecut prin minte să răspundă salutului meu, mai mult mormăit.

— Soțul doamnei Pangrati a dispărut acum două nopți la Constanța. L-a așteptat până dimineața, când a sesizat Miliția, dar nimeni n-a putut să dea vreo relație. A fost căutat peste tot unde-ar fi putut fi, dacă s-ar fi întâmplat un accident. În situația asta, doamna Pangrati și-a întrerupt concediul și a venit acasă, în București. A așteptat și a doua noapte o veste, dar cu același rezultat.

În timp ce șeful îmi dădea toate aceste relații, doamna își clătina capul, aprobând. La prima lui pauză izbucni iar în plâns, șoptind ceva care a rămas neînțeles pentru noi. Oricât sunt de înclinat să citesc invers un sentiment, de data asta mi se părea că sunt în fața

unei dureri autentice.

— Ca punct de plecare nu dispunem decât de declarația fetei doamnei Pangrati, care a mărturisit că în timp ce stăteau la o masă în grădina braseriei Ovidiu, au mai venit doi bărbați care au început să converseze cu tatăl ei. Timpul înaintând, au adus fetița acasă, să se culce, iar domnul Pangrati a mărturisit că a întâlnit doi prieteni, cu care ar dori să mai petreacă o oră sau două. Prietenii au rămas în taxiul cu care au venit, așa că doamna Pangrati nu i-a văzut. Din clipa aceea n-a mai primit nicio veste de la el.

„Caută acul în carul cu fân. Și de ce să-l caut eu?” Nu prea înțelegeam de ce ni s-a adresat nouă și de ce șeful n-a îndrumat-o, cu eleganța-i proverbială, spre Miliția Capitalei. Deși disperarea soției inginerului Pangrati putea să emoționeze cel mai insensibil om, nu-mi venea să iau totul în tragic. În cariera mea am mai căutat, disperat, câteva zile un soț dispărut, ca să dau de el și să-mi mărturisească, discret, că a poposit în scutecele imaculate ale unei prea frumoase dulcinee... Constanța, mare, plajă, faleză, femei cu sufletele încinse de soarele nemilos, vârstă precară, doi prieteni bine dispuși, care nu se știe de cine erau însoțiți... Bărbații sunt capabili de astfel de nelegiuiri.

Parcă ghicindu-mi gândurile, șeful continuă:

— Inginerul Pangrati este un cercetător cunoscut în domeniul siderurgiei. În momentul de față experimentează o invenție deosebit de valoroasă.

Aha! Lucrurile se mai schimbau, cei puțin din punctul de vedere al justificării interesului acordat de șef acestui caz. Personal înclin să cred că soarele încinge și sângele inventatorilor.

Am aflat amănunte despre invenție și mi s-au părut interesante, cu atât mai mult cu cât soția inginerului, nefiind de specialitate, a știut să ni le explice pe înțelesul nostru.

— Soțul meu spune ca și metalele au viața lor, că îmbătrânesc, ca

și vietățile, explică ea, având tot timpul o figură neîncrezătoare, de parcă ar fi vrut, în același timp, să-și scuze soțul pentru ideile lui cam năstrușnice. Ca să se lungească viața oțelului, de pildă, este amestecat cu mai multe substanțe, ca niște „vitamine”... Mi se pare că nichel și crom și parcă încă ceva. „Vitaminele” ajung până la douăzeci și cinci la sută din total și sunt foarte scumpe și nu se găsesc la noi, trebuie să le importăm. Pe urmă... da, noi avem acasă o sabie de Damasc ruptă... și fără „vitamine” în ea, dar foarte tare și rezistentă în timp, numai datorită unui strat de ceva. Cum îi zice, Doamne? A, da, de oxizi, care sunt ca un strat de zgură, subțire, pe deasupra, și îi dau rezistență. Soțul meu a făcut așa ca oțelurile, fără adausuri de „vitamine”, să aibă rezistența și longevitatea oțelurilor de Damasc. Cred că v-am spus tot ce știu... Eu am urmat biologia și de aceea mi-a explicat cu „vitaminele” acelea... Altceva nu mai știu, ne-a asigurat, punând punct printr-un suspin lung.

Aș fi jurat și eu că nu știe mai mult, dar nici nu era nevoie, deocamdată.

— Cred că ar fi bine să stai de vorbă și cu fetița doamnei Pangrati. Încheie șeful convorbirea noastră.

Încă din vestiarul locuinței soților Pangrati simțeau gustul de gospodină, ireproșabil, al femeii care mă invită, printr-un gest, s-o urmez. Un apartament nu prea mare, format din trei camere, dar în care te simțeau excelent. Și aerul parcă era mai pur în această casă, în care fiecare lucru era astfel așezat, încât să dea intimitate. O floare, un bibelou, o vază, un obiect de jad, un tablou dădeau camerei o culoare proprie. Din vestibul am intrat într-o cameră centrală, înconjurată pe trei laturi de rafturile unei biblioteci înțesate cu cărți de specialitate. Într-un colț, un birou masiv, cu multe sertare. O măsuță, două fotolii, lângă ele două tăvi mari, de aramă bătută, așezate pe câte un suport în trei picioare. Privirea mi s-a oprit pe un stilet vechi, de pe birou.

— Asta e sabia de care v-am vorbit, mi-a explicat gazda, prinzându-mi privirea.

M-a surprins ostilitatea cu care s-a uitat și a vorbit despre stiletul devenit, sabie". L-am luat, l-am tras din teacă și am constatat că lama este ruptă.

— Din cauza lui nu mai stătea o clipă acasă.

N-am reușit să fac nicio asociație între plecările de-acasă ale unui bărbat și un stilet cu lama ruptă, dar n-am cerut explicații. Așa o fi fost! Bărbații pot găsi un pretext în orice, de ce n-ar fi bun și un stilet de Damasc, cu lama ruptă?

Gazda s-a scuzat și a trecut în camera vecină, s-o îmbracă pe fetiță și s-o aducă să stau de vorbă cu ea. Între timp, am cercetat cu privirea camera, dar n-am observat nimic deosebit. Cărți de metalurgie, numeroase cărți de metalurgie. Pe colțul biroului un furnal în miniatură, cu o dedicație pe o plăcuță de bronz. Când să citesc ce scria, ușa s-a deschis, și în cameră a apărut o fetiță, cam speriată, împinsă de la spate de mama ei. Mă privește de parcă se așteaptă să-mi crească, vertiginos, un copac în creștetul capului. Explicația stării ei sufletești am primit-o imediat:

— Să spui tot ce știi, Mihaela! o îndemnă, destul de sever, mama. Domnul e de la Miliție, și dacă nu spui tot...

Am dat-o dracului! Veșnicul tact al părinților, când vor să afle neapărat adevărul. Doamna Pangrati dorea cu toată sinceritatea să-și găsească soțul și era gata să-și sperie copilul numai ca să fie sigură că spune tot ce știe.

Dacă aș fi fost doctor de copii, aș fi avut la mine o bomboană, cu care să încerc să-i risipesc teama, dar eu n-am în buzunar decât vreo câțiva lei și o batistă pe care am uitat s-o schimb în graba plecării.

— Hai, spune, Mihaela! o îndemnă mama, împungând-o ușor între omoplați.

„Ce-o fi vrând să-mi spună, dacă n-am întrebat-o nimic?"

Dovada cea mai bună că nu știa ce să-mi spună este faptul că fetița continua să tacă, așteptând să-mi răsară copacul în creștet. Ochii ei rotunzi și albaștri se umeziră și eu mă-nduioșez ca o babă la parastas când văd copiii suferind.

— Mai întâi să ne cunoaștem, am început, numai miere în glas, crezând că astfel intru mai ușor pe sub pielea copilului. Vino lângă mine și spune-mi cum te cheamă. Numele meu este Dima. Al tău?

— Ești de la Miliție? verifică ea afirmațiile mamei.

— Da, de la Miliție, dar tot am un nume. Pe tine cum te cheamă?

— Mihaela.

— Acum, pentru că ne cunoaștem, putem sta de vorbă. Dar știi cine lipsește de-aici?

Mă privi nedumerită și ea și mama. Cred că mama se aștepta să fac o gafă și să spun că lipsește tăticul; și mă privi încruntându-și sprâncenele, încercând să mă oprească la timp.

— De aici lipsește păpușa ta. Ai o păpușă, nu?

— Am.

— Ai fost cu ea atunci, seara, la restaurant?

— Da.

— Atunci ad-o și pe ea, să discutăm toți trei.

N-a așteptat al doilea îndemn, a revenit cu păpușa, purtând-o ca o adevărată mamă, la piept. A așezat-o cu mare atenție pe masă.

— Acum putem vorbi. Își mai amintește păpușa câte ceva, tu altceva... Bine?

Și-a lăsat capul, aprobând. Eram sigur că voi afla de la ea tot ce se putea afla.

Două lucruri mi-au reținut atenția. Că unul dintre cei doi era bătrân și urât și avea ochii afumați, pentru că ținea tot timpul o țigară în colțul gurii, iar celălalt era „tânăr ca tata”, și că cel urât și bătrân avea o carte groasă, pe coperta căreia era desenat un om, și foc, și un cuptor ca cel de pe biroul de lângă noi.

Așadar, cei doi aveau la ei o carte despre furnale, de unde aș putea deduce că erau și ei metalurgiști. Legând aceasta cu afirmația doamnei Pangrati că soțul i-a mărturisit c-a întâlnit doi foști colegi, aș putea trage concluzia că pe însoțitori ar trebui să-i caut în rândul foștilor colegi de facultate. Cel puțin pe cel mai tânăr.

Cu această concluzie în buzunar, eram gata să-mi iau ziua bună de la gazdă și să plec, când cineva a sunat la ușă. Nu știu de ce, dar pentru o secundă am avut senzația că la ușă este chiar cel așteptat. Nu era el, ci o veste din partea lui.

Poștașul adusese o scrisoare expediată din Constanța cu o zi mai înainte.

— De ce sunteți atât de îngrijată? am întrebat-o, văzând cum privește plicul.

— E scrisul soțului meu.

Pe foaia de hârtie împăturită pedant nu erau decât trei rânduri:

Draga mea,

Nu mă aștepta și nu fi îngrijorată. Simt nevoia să-mi fac de cap. N-ai să înțelegi niciodată ce s-a petrecut cu mine. După concediu, poate că am să-ți explic.

*Cu drag,
Adrian*

Așteptam din clipă în clipă ca femeia din fața mea să se frângă la picioarele mele. Scrisoarea avusese un efect extraordinar asupra ei, o năucise pur și simplu. Se uita speriată la mine, de parcă ar fi așteptat să-i explic ce fenomen ciudat s-a putut petrece cu Adrian Pangrati.

Se repezi la fetiță și o îmbrățișă cu disperare, ca și când ar fi fost amenințată de ceva groaznic. Aveam în față o femeie părăsită și care, se pare, la orice s-ar fi putut aștepta, numai la așa ceva, nu.

Bărbații afemeiați își obișnuiesc soțiile cu gândul despărțirii, ca bolnavii cronici rudele cu moartea. Femeia care își strângea fetița la piept nu părea să se fi gândit vreodată că s-ar putea să primească o scrisoare ca cea pe care o avea acum în mână.

În situații ca acestea nu mă descurc prea bine și primul meu gând este acela de-a pleca repede. Din păcate, se adevărea gândul meu intim din biroul șefului: Pangrati trăia o aventură care dospise, probabil, mulți ani în sufletul lui și acum, încurajat de cei doi prieteni și de împrejurarea favorabilă, se aruncase în brațele ei.

M-am hotărât să pun câteva întrebări formale, și să-mi văd de treabă:

— Recunoașteți scrisul soțului dumneavoastră?

Întrebarea o miră din cale-afară. Cercetă plicul și confirmă că este scrisul lui.

— Când se termină concediul soțului dumneavoastră?

— Peste trei săptămâni. Dar trebuia să revină în București săptămâna viitoare. Are loc experiența de laborator... joi, săptămâna viitoare.

— Dacă până atunci mai primiți vreo veste, vă rog să-mi telefonați.

Am plecat puțin cam dezamăgit. Cred că în adâncul sufletului mă așteptam, totuși, la ceva important, deși gândul că Pangrati a călcat strâmb m-a preocupat din prima clipă.

Șeful și-a dat imediat seama că n-am făcut nimic deosebit după mutra mea acră și plictisită, intenționat confecționată, ca să-i spun că nu era cazul să mă deranjeze ca să caut un soț încins de soare.

I-am relatat totul, chiar cu lux de amănunte. Drept concluzie, mă întrebă:

— Tu dacă ai pleca de-acasă ca el, ai trimite o scrisoare ca aceea?

Numai gândul că aș putea face așa ceva, mă făcu să transpir.

— Nu, nu! m-am grăbit să-l asigur cu atâta sinceritate în glas,

încât șeful zâmbi semnificativ.

O cunoaște bine pe soția mea.

— Ei bine, am impresia că nici Pangrati n-ar scrie prea ușor o scrisoare de adio.

— De ce?

— Am cunoscut-o pe soția lui. Femeie drăguță, gospodină – după cum spui – mamă grijulie și, desigur... destul de autoritară. O asemenea autoritate sau n-o suporti, și lucrurile se limpezesc într-un timp foarte scurt, sau te obișnuiești să i te supui și ajunge să ți se pară firească. Pe Pangrati nu cred că-l mai deranja.

— Aparent.

— Ar trebui să aflăm ce fel de om este. Îți mărturisesc că scrisoarea mă liniștește, dar nu pe deplin. Omul ăsta se pare că a realizat o invenție. Oare cât o fi de importantă? S-ar putea să fi trezit interesul cuiva. Fă un drum până la el, la serviciu.

Trebuie să mă duc și-acolo. De altfel, eram convins că dacă șeful mă trimite, înseamnă că „ceva” nu-i sună lui bine. Degeaba nu m-ar fi pus pe drumuri, de asta sunt sigur.

*

La Institut, încercarea mea de a afla pe ocolite unele lucruri mi-a fost dată peste cap din prima clipă de colegul de secție al lui Pangrati.

— A șters-o, dom'le, a șters-o! Îl căutați, dom'le? Cea mai grozavă bombă, dom'le! E bine tipa, dom'le, ați aflat ceva?

În fața mea stătea un bărbat sub pielea căruia nu cred să fi existat cinci grame de țesut adipos, care mă sfredelea cu doi ochi bulbucați de hipertiroidian. Năravul lui de a spune „dom'le” la fiecare trei vorbe se explica prin aceea că de fiecare dată înghițea în sec, plimbându-și în sus și-n jos mărul lui Adam. Disparația lui Pangrati îl amuza în mod cu totul deosebit.

Am bănuir imediat că soția lui Pangrati alarmase Institutul, făcându-l, cu dezinvoltură, de răs pe soțul ingrat.

— Nu mi-a vorbit, dom'le, niciodată de vreo... mă-nțelegi, aventură. Aș fi jurat, dom'le, că se consuma așa... cu privirea... Dacă n-ajungea la oră fixă acasă, venea, dom'le, după el. Rămânea mult în laborator, da-l controla, dom'le, cu telefonu' la sfert de oră... De altfel, femeie excelentă! recunosc și el. Și veselă, dom'le, când e bine dispusă... Trebuie să fie c-o țigancă, dom'le, crăpa când vedea o țigancă...

Ultimele cuvinte le gâlgâi într-un răs zgomotos, și eu mă grăbii să-i întind mâna și să-l las, că mă enerva mărul lui Adam care-i juca sub pielea uscata, străvezie, de parcă înghițise un șoarece care se zbătea să-i scape din gât.

Directorul Institutului mi-a transmis prin secretară că mă roagă să aștept câteva minute, fiind într-o ședință importantă. M-am așezat pe un fotoliu și am început să răsfoiesc cele câteva reviste de specialitate ele pe măsuta din apropiere. Secretara mă spiona, curioasă, din spatele biroului, parcă tot aștepta să-i spun ceva. Hai să profit de timpul mort.

— Dumneata îl cunoști pe inginerul Pangrati? am întrebat-o, ca și când i-aș fi spus că afară e soare.

Drept răspuns la întrebarea mea indiferentă, din spatele biroului veni spre mine un răs ca un clopoțel strident, cu totul nepotrivit pentru pieptul impresionant care-l produse. Din secretară se puteau confecționa două femei normale și chiar drăguțe. Mă așteptam ca după rafala de note înalte să-mi răspundă la întrebare, dar ea chicoti în continuare, fără să-mi adreseze niciun cuvânt. Convins că orice aș fi întrebat-o, mi-ar fi răspuns în același fel, mi-am lăsat nasul în revistă și am început să citesc un articol despre Pangrati. Un confrate făcea aprecieri elogioase la adresa invenției lui și, ceea ce mă interesea foarte mult, fu un antecalcul la economiile pe care le-ar

putea realiza industria noastră siderurgică, dacă invenția ar putea fi dusă până la capăt. Era vorba despre atâtea milioane lei-valută, încât am tresărit mirat. Vasăzică, nu era chiar așa o glumă, și Pangrati ăsta, care tremura de teama nevastei, avea ceva în capul lui.

Mărturisesc că interesul meu pentru acest caz a început să crească odată cu lectura acestui articol. Nu cumva... nu cumva trebuie să citesc pe dos această aventură sentimentală? La urma-urmei, ce dracului l-a apucat pe Pangrati de-a fugit de-acasă tocmai acum. În ajunul experienței capitale, care urma să aibă loc peste o săptămână? Cred din toată inima în acel „coup de foudre” care ne poate ajunge într-o zi pe toți, totuși... Reluai faptele și mă gândii la ele mai rezonabil. Vasăzică, Pangrati întâlnește doi prieteni. Aceștia îi prezintă o femeie, care îl dă gata. E posibil. Capitulând necondiționat, capătă curajul pe care nu l-a avut niciodată și, înfruntând orice risc, nu vine toată noaptea acasă. E posibil. Dar de ce nu vine acasă a doua zi și de ce nu încearcă o minciună banală și obișnuită, care să-i justifice dispariția? De regulă, în asemenea împrejurări, urmează o perioadă tulbure, de mici sau mari ciocniri, în care bărbatul capătă, cu fiecare zi, curajul de-a mărturisi adevărul. Dar dacă lui Pangrati îi este atât de teamă de nevasta lui, încât după o noapte de absență n-a mai îndrăznit să apară și i-a scris cele câteva rânduri sub influența directă a femeii care a pus mâna pe el? Un bărbat când scapă de sub o tutelă și intră sub alta, devine necruțător față de prima.

Firul gândurilor mi s-a rupt în acest punct, pentru că ușa cabinetului directorului s-a deschis și în holul de primire au apărut cinci bărbați gravi. În urma lor, conducându-i, un al șaselea. Am dedus că trebuie să fie directorul, deși, după înfățișare, aș fi pariat că nu-i. Îl puteai lua drept un poet romantic, miop... miop bine. Din spatele lentilelor, ochii lui păreau mereu mirați, atât erau de măriți

de multe dioptrii. O figură blajină, cel puțin la prima vedere. Privirea lui mioapă mă căută printre ceilalți, și când mă găsi, îmi zâmbi cu toată fața.

M-am trezit într-un interior care nu contrazicea personajul, dar era în total dezacord cu funcția. Pe birou trona nelipsitul furnal, care făcea parte, probabil, din mobilier, dar alături de el era o statueta de piatră, grosolan cioplită și plină de haz, reprezentând o țărăncuță și un țăran sărutându-se, ȕuguindu-și caraghios buzele. Pe peretele din fața biroului, două tablouri și o reproducere după „À la mie” a lui Toulouse-Lautrec. Tablourile originale erau peisaje cuminți de vară, pe malul unui râuleț de munte.

— Sunt pictate de fetița mea, îmi explică plin de mândrie paternă. Are numai nouă ani și...

Într-adevăr, pentru vârsta mărturisită, peisajele erau meritorii; mica pictoriță dovedea o retină sensibilă, de colorist. Toulouse-Lautrec lângă picturile fetiței și toate trei lângă statueta de piatră păreau bizare la început, dar cu timpul nu mai supărau. Directorul era un amator în înțelesul cel mai pur al cuvântului, dar sensibil până la melodramatic.

— Din 24 de ore, cel puțin 12 le petrec în birou, îmi face mare plăcere să privesc aceste câteva obiecte, de care mă leagă amintiri puternice. Tabloul din dreapta l-a pictat fetița stând pe genunchii mei. Vă închipuiți ce-nseamnă asta?

Îmi închipuiam, privindu-i ochii dilatați de lentile. Numai că eu nu venisem să admir talentul fetiței lui. De aceea, cu mare precauție, ca să nu jignesc sentimente atât de adânci, i-am amintit că, de fapt, eu voiam să știu ce importanță are invenția lui Pangrati.

— Pangrati este cea mai plăcută surpriză pentru mine. L-am încurajat tot timpul, deși nu mă așteptam la rezultate spectaculoase. Este atât de convins de justetea ideilor lui, încât i-am dat mână liberă. Eu cred în intuiție, să știți. Am crezut în intuiția lui.

— Un profan în materie înțelege mai greu despre ce este vorba.

— Nu-i greu deloc.

Mi-a explicat, referindu-se nu la „vitamine”, ca soția lui Pangrati, ci la „aliajele” necesare înnobilării oțelului.

— Invenția prezintă o importanță deosebită din punct de vedere economic?

— Evident. Imaginați-vă ce-ar însemna ca o fabrică să anunțe că tabla automobilelor ei nu se oxidează, adică nu ruginește fiind, practic, fără moarte. Dar ce economii ar realiza orice uzină metalurgică, producătoare de oțeluri speciale, dacă le-ar realiza fără acele adausuri costisitoare? Pusă în practică, această invenție ar aduce siderurgiei noastre economii de multe, multe milioane.

În câteva cuvinte aflasem ce mă interesa; puteam să mă ridic și să plec. Recunoșteam că dispariția inginerului trebuia să-mi dea de gândit, dar aveam și motive destule să dau cazul Miliției spre cercetare și să-mi văd de treburi urgente care mă așteptau. Așa am și făcut. Săptămâna următoare va avea loc experiența și voi vedea atunci dacă inginerul se va smulge din brațele acaparatoare și se va prezenta la laborator sau va fi absent. Până atunci, mai importantă mi se părea sesizarea primită din partea aeroportului Băneasa. Am lăsat totul baltă și m-am dus să mă întâlnesc cu pilotul Strihan, cu care urma să merg să-l primesc pe Andrei Hatmanu, adevăratul telegrafist.

De fiecare dată când trebuie să mă întâlnesc cu cineva, îmi place să mi-l imaginez, pornind de la ceea ce știu despre el. Câteodată mi se-ntâmplă ca tipul să fie aproape identic cu cel din mintea mea. Andrei Hatmanu, însă, contrazise sută la sută portretul meu mintal. Arăta ca un „băiat cumsecade”, sfios și stângaci, care se-nroși până-n vârful urechilor când Strihan îi spuse că vreau să-i vorbesc. Cu astfel de oameni sunt întotdeauna în derută. Timiditatea lui naturală pare vinovăție. Se-nroșește și când îl întrebi cum îl cheamă,

fiind stingherit de situația în sine.

Încerc să fiu cât mai degajat, să nu mă suspecteze că-l suspectez, ca să-mi poată vorbi limpede, să-și amintească precis cât mai multe amănunte.

— Cum s-a petrecut? am declanșat conversația după ce ne-am instalat comod în biroul meu.

Transpirația țâșni pur și simplu prin toți porii frunții lui înalte, cu început de chelie. Desigur, urma să-mi facă mărturisiri care nu-i conveneau. Clipi de câteva ori, ca un om care își adună gândurile și începu, oftând adânc:

— Într-o zi... acum câteva luni, beam un gin la restaurantul aeroportului din Zürich. După cursă îmi place să stau să privesc forfota aeroportului, cu un pahar de gin în față. Era aglomerat... O tânără stewardesă mi-a cerut permisiunea să se așeze la masa mea, să mănânce. M-am bucurat că eram singur la masă. În general stewardesele sunt drăguțe, Luly însă este cu adevărat frumoasă, așa că... oricât sunt de timid, am încercat să leg o conversație, și am reușit. Mă miram singur de verva mea. În sfârșit, știți ce deștept devine un bărbat în fața unei femei frumoase. Era și ea în trecere spre Extremul Orient.

Hatmanu se opri și mă privi întrebător, de parcă aștepta un îndemn de la mine, ca să continue. Mi-am plecat capul, încurajator, și el reluă firul povestirii:

— Ne-am mai întâlnit de câteva ori întâmplător, de fiecare dată socotindu-ne mai prieteni. Acum două zile am plecat să ne plimbăm puțin prin oraș. Am mâncat într-un mic local, apoi ne-am plimbat printr-un parc. Ne-am așezat pe-o bancă și am privit copiii din cartier, jucându-se. Mi-am aprins o țigară și... am simțit că mi se face rău. Am crezut că e din cauza mâncării. Mâncasem cu poftă. N-am apucat să-i mai spun și ei că nu mă simt bine. Cred că am leșinat...

Privi din nou drept în ochii mei, așteptând să-i confirm că, într-

adevăr, i s-a făcut rău. Dar eu am așteptat să povestească. Văzând că privirea mea fixă nu-i dă niciun răspuns, continuă, șovăind:

— Când mi-am revenit, eram într-o mașină a Salvării. M-am speriat când am simțit pe fața mea masca de oxigen. Mai întâi am întrebat unde sunt, și mi s-a explicat că am fost luat de la locul accidentului. N-am priceput ce vrea să spună, pentru că nu-mi aminteam să fi pățit așa ceva. Mi-a spus clar că m-au luat de la locul accidentului de mașină. Li s-a părut ciudată nedumerirea mea. Apoi s-a prezentat un polițist, care mi-a explicat că am fost într-o mică mașină utilitară, care s-a ciocnit cu un turism, din cauza excesului de viteză. Șoferul mașinii în care fusesem a dispărut imediat după accident. Le-am spus că nu știu nimic, că am fost într-un parc și mi s-a făcut rău... „Probabil că au vrut să vă ducă la spital”, a conchis el. „Domnișoara Luly nu era cu mine!” am întrebat. „Nu era nicio domnișoară. Singur șoferul, la volan, care a fugit, simțindu-se vinovat pentru exces de viteză. Îl găsim noi.” Le-am explicat cine sunt și mi-au înlesnit să telefonez imediat în țară. Acum... am venit, încheie el, ridicând din umeri, ca un om care nu știe, de fapt, ce s-a petrecut cu el.

— Totuși, avionul a sosit în București cu telegrafistul la bord.

Vestea îl făcu să sară de pe scaun, privindu-mă indignat și suspicios.

— Ce vreți să spuneți?

— Nimic peste ce-ați auzit. Avionul a sosit cu telegrafistul. De fapt a sosit cu... dumneata. Cel puțin așa au crezut colegii cu care navighezi de atâta timp.

— Cum să creadă așa ceva?

— Dacă n-ai fost dumneata, cineva machiat, sau care îți seamănă foarte bine, te-a înlocuit.

Am văzut cum se goleşte de sânge. Roșeața indignării se diluă într-o clipă și obrazul îi rămase ca hârtia. Un tremur ușor al buzei de

jos îi trăda tensiunea interioară, crescută brusc cu multe atmosfere. L-a speriat ideea în sine a înlocuirii lui de către cineva, sau a realizat, în clipa asta, cine l-a înlocuit?

— Cum vă explicați că avionul a sosit, totuși, cu telegrafist la bord?

Ridică din umeri. Cred că gestul acesta, rămas din copilărie era un tic. Ridica mai mult din umărul drept și-și pleca ușor capul pe el, cu oarecare candoare. Numai că eu am întâlnit în viața mea destui răufăcători cu figură de adolescenți naivi, care mă priveau derutant de deschis.

— Și... mă arestați?

Din prudență, cerusem mandat de arestare; îl aveam în sertarul biroului.

— Recunoașteți că am destule motive s-o fac. Știați că veți rămâne la Paris?

Își recăpătă, fulgerător, culoarea și sări de pe scaun, indignat. Sincer indignat.

— Nu știu nimic! Cum puteți să mă suspectați? Încep să cred că am căzut victima unei mașinațiuni.

A vrut să mai continue ceva, dar s-a lăsat păgubaș, după ce-a deschis de câteva ori gura, de fiecare dată răzgândindu-se. Părea un pește care scoate capul din apă și înghite aer.

— O să vă rețin, poate pentru un timp foarte scurt, până luăm contact cu poliția franceză, să vedem ce s-a întâmplat acolo.

— Nu mă credeți?

— Ba da, dar n-ați spus chiar dumneavoastră că vi s-a făcut rău și nu știți ce s-a mai întâmplat, până când v-ați trezit în mașina Salvării? Vreau să știu ce s-a întâmplat în timpul cât erați leșinat... Acesta este mandatul dumneavoastră de arestare.

A mai deschis odată gura să spună ceva, dar a tăcut, trăgându-și capul între umeri, pe jumătate uimit, pe jumătate speriat.

În ziua în care Dima conversa cu adevăratul telegrafist, tomnaticul domn cu ochii de gălbenuș se plimba prin fața hotelului Lido, fredonând absent o melodie improvizată. Lângă el, cu mâinile înfipite până la coate în buzunarele pantalonilor, se plimba celălalt personaj al întâmplării de față, domnul Remy. Mergea mai mult învârtindu-se în jurul axei sale, pentru că rar se întâmpla să treacă pe lângă o fetișcană și să n-o petreacă lung cu privirea. Fiecare otheadă îl scotea evident din sărite pe Marcel, dar n-avea ce face. Ironiile lui rămăseseră fără niciun rezultat. Când ajunseră în dreptul barului Podgoria se porni o ploaie scurtă, de vară, care alungă pietonii pe sub balcoane. Lui Marcel însă ploaia îi plăcu, și își continuă plimbarea mergând agale, cu mâinile la spate, ca și când nu l-ar fi stropit găleți de apă. Remy îl urma, deși nu primea cu aceeași plăcere picăturile mari care-l izbeau în față. O puștană abia sărită de adolescență îi șopti prietenei, arătând spre ei:

— la uite la ăștia fără umbrele!

Într-adevăr, doi domni fără umbrele se plimbau agale prin ploaia repede, atrăgând priviri ironice.

Ploaia dură foarte puțin și soarele năvăli reconfortant, arzând și mai puternic. Trotuarele fură recucerite de pietoni grăbiți, care se mpiedicau de cei doi bărbați fără treabă.

— Așteaptă-mă aici! spuse tânărului bărbatul cu ochii de gălbenuș, arătându-i mesele scoase pe trotuarul barului Union.

Tânărul se așează bucuros că poate să-și amestece privirea printre trecătoarele sumar vestimentate. Ceru o Pepsi-Cola și sorbi fără grabă.

Marcel își continuă plimbarea, traversă Piața Romană și intră în florăria de sub arcadele blocului din colț. Își consultă ceasul cu o privire repede, apoi intră. Printre cumpărători o zări pe Toto,

alegând begonii, și se apropie, zâmbind agreabil. Îi sărută mâna cu insistență deloc profesională, trădându-și adevăratele sentimente. Cu Toto juca ușor rolul de îndrăgostit.

A luat-o de braț și au ieșit din florărie, pornind agale spre cinematograful Scala.

— Am auzit că v-ați distrat bine la mare, spuse Toto, zâmbind enigmatic.

— O vacanță scurtă, dar fructuoasă. Bănuiesc că toată lumea e mulțumită.

— O rezolvare simplă și eficace. Soția e convinsă că bărbatul ei și-a luat lumea-n cap.

— După cum i-am scris...!

— Și acum? Unul dintre puncte a fost realizat, dar... cum ajungem la planuri?

— Nu-l au pe inginer?

— Șeful e de părere că n-o să scoatem nimic de la el. Urlă într-una și amenință.

— Experiența se continuă într-o fabricuță specializată în aliaje. E mai mult un laborator de cercetări, în care se produc mici cantități de oțeluri, cu întrebuințare deosebită.

— Mergeți acolo și faceți orice ca experiența să nu reușească. Trebuie să punem mâna pe brevetul invenției.

— Cum să ajung în laborator?

— Șeful crede că Remy trebuie sacrificat.

Zâmbetul de circumstanță păli pe chipul lui Marcel și ochii lui galbeni deveniră și mai galbeni, ca și când ficatul ar fi împins deodată în ei o cantitate sporită de fiere.

În cele din urmă, văzând că ea nu-i mai dă nicio explicație, îndrăzni să-și exprime gândurile:

— I-a reușit atât de bine intrarea...

— Altă cale nu există.

Răspunsul categoric îl descumpăni..

— O să avem neplăceri cu el. Mi se pare destul de uşuratic.

— N-avem încotro. Avem nevoie de planuri cât mai urgent.

Se-ntoarse spre el zâmbind cu toată faţa, un zâmbet drăgălaş şi nevinovat. În colţul ochilor, o ironie uşoară, care-l înfurie pe Marcel. „Mucoasa asta se crede Mata Hary”, şi-i răspunse cu un zâmbet şi mai ironic, în care se amesteca şi insatisfacţia bărbatului care nu reuşea să se impună femeii din faţa lui.

— Şi acum... îmi săruţi mâna şi ne despărţim, îl anunţă, păstrând în ton ironia dulce din colţul ochilor.

Când plecă aproape că-i întoarse spatele, furios. Ar fi pălmuit-o. Nu-şi dădea seama de ce-l supăraseră atât de tare o privire ironică. În alte împrejurări nu i-ar fi dat nicio atenţie, dar acum se simţea şicanat. Nu voia să recunoască nici în sinea lui că orgoliul lui bărbătesc suporta greu înfrângerea.

L-a luat pe Remy de la bar şi a oprit un taxi, s-ajungă mai repede acasă.

— Lasă-ne singuri, Cornelia!

Ca un automat al cărui resort a fost declanşat, femeia se strecură afară din cameră.

Remy, uşor intrigat, aştepta să-i spună despre ce este vorba. I se păruse ciudată purtarea lui Marcel, după ce se reîntâlniseră. Tăcuse tot timpul, sugându-şi o măsea, semn sigur de nervozitate.

— Trebuie să pleci la uzină, îi spuse simplu, ca şi când i-ar fi anunţat o veste oarecare.

— Singur?!

— Măine chiar. Şeful are nevoie urgentă de planuri.

Cu acelaşi aer degajat scoase din buzunarul de sus al hainei un etui de ochelari, pe care i-l întinse.

— Ai aici ce-ţi trebuie ca să lucrezi repede. Nimeni n-o să bănuiască...

— Și dacă nu vreau să mă duc?

Gura lui Marcel se strâmbă într-un zâmbet ironic. Își caută pachetul cu țigări, aprinse una, aruncând rotocoale de fum spre tavan. Îl lăsa mult timp fără răspuns, apoi întrebă naiv:

— Nu înțeleg ce-ai vrut să spui!

— Am spus că nu vreau să mă duc. Planul inițial era altul. Mi-e frică...

— Foarte bine! Cui nu-i e frică? Eu nu cred în „supraoameni” decât la cinematograful. Ceilalți tremură și... facem ce ni se cere. M-ar fi mirat să-mi spui că nu ți-e frică, te-aș fi suspectat că joci teatru, ca Toto, care se crede, în prostia ei, o adevărată Mata Hari.

— Dar am omorât un om, ca să rămân aici în locul lui.

— Cine știe? Dacă se-ntâmplă ceva, spui că ai venit ca telegrafist în locul lui Andrei Hatmanu. N-au de unde să știe că am fost eu sau tu. Da să lăsăm gluma. Dacă ai să procedezi rapid, n-o să ți se-ntâmple nimic. Am să fiu pe-aproape, să te culeg în cel mai scurt timp.

— Nu mă duc!

Zâmbetul ironic rămăsese agățat pe fața lui Marcel. Țigara i se stinsese. Își pipăi buzunarele, căutând bricheta, băgă mâna în interiorul hainei și, când și-o retrase, avea în ea un revolver cu surdină, pe care-l îndreptă spre Remy.

— Mă obligi la gesturi neplăcute.

— Ești nebun?

— Cred că ai întrecut măsura.

— Nu exagera.

— Ne-am ales o îndeletnicire în care tocmeala nu intră. De ce nu te-ai făcut precupeț de zarzavaturi?

— Am vrut să spun că-mi pare rău să ratez totul. Sosirea mi-a reușit atât de bine... Toți cred că sunt mort.

— Nu pot să iau nicio hotărâre. Treci în camera de dincolo.

Șovăind și simțind că în ochii lui Marcel a lucit amenințarea, Remy se îndreaptă spre ușa camerei vecine, trăgând tot timpul cu coada ochiului, neîncrezător, spre revolver. În sinea lui se temea de acest individ dur, cu privirea înțepătoare, îl credea în stare de orice, la cea mai mică mânăie.

Marcel răsuci de două ori cheia în broasca ușii, apoi o chemă, cu glas spart, pe Cornelia.

— M-ai chemat, Marcel?

Întrebarea șovăitoare, ușor tremurată, contrastă izbitor cu porunca lui aspră.

— Ține placa asta.

— Da, Marcel. Ce să fac cu ea?

Marcel își privi ceasul.

— La ora douăsprezece te plimbi prin fața magazinului Muzica. Ții placa în așa fel încât să se vadă titlul.

Ochii ei pleoștiți și fără viață se îndreptară spre placa pe care o ținea în mână. Bobby Solo, călare pe o șa, cânta la chitară.

— Te plimbi cinci minute prin fața magazinului și vii acasă. La douăsprezece jumătate să fii înapoi.

— Mă plimb cinci minute prin fața magazinului, apoi vin acasă. Asta e tot?

— Ți-am spus că nu-ți cer mare lucru.

Ultimele cuvinte le însoți cu un gest prin care voia să se debaraseze de ea, dar Cornelia nu se îndura să plece.

— Ce mai vrei? se răsti, văzând că mai zăbovește.

— Am să fac tot ce-mi poruncești.

— Iar începi?

— Cu băiatul n-aveți nimic, nu-i așa? Mi-ai promis.

Marcel îi întoarse spatele, strâmbându-se a lehamite. Îl enervau aceste cuvinte pe care le asculta de câteva ori pe zi.

— N-am nimic cu el. Ți-am mai promis de-o sută de ori.

— Mulțumesc, Marcel. Lasă-l să-nvețe.

— Bine, bine! Am să-l sprijin...

— Da?! Îți mulțumesc, Marcel. Eu fac tot ce...

Între timp Marcel a turnat apă într-un pahar și a dizolvat o pastilă.

— Bea! O să te liniștească.

— Nu...

O prinse cu mâna de ceafă și îi duse paharul la gură. Nevoită, goli paharul, și se strâmbă din cauza gustului, apoi figura îi luă o expresie și mai tâmpă. Ultima licărire de voință se topi în ochii ei parcă decolorați.

*

Toto era o clientă obișnuită a raionului cu muzică clasică. De câteva ori pe săptămână se interesa de noutăți, asculta cele mai celebre interpretări, era una dintre melomanele pe care vânzătoarea le simpatiza. Când Cornelia apăru în fața vitrinei, plimbându-se cu placa sub braț, Tolo asculta în cască Stravinski, cu ochii pe jumătate închiși, aparent ruptă de tot ce se petrece în jurul ei. Cornelia era un consemn. Marcel voia să-i vorbească neapărat. Oare ce se întâmplase?

Opri picupul, achită placa și ieși grăbită. Cornelia se mai plimba încă, absentă, prin fața vitrinelor. Un trecător mai atent ar fi putut să creadă că e băută, parcă plutea.

La primul telefon, Tolo formă numărul știut, și Marcel îi răspunse.

— Toto la telefon. S-a-ntâmpnat ceva?

— Trebuie să-ți vorbesc în legătură cu Remy.

Dacă Marcel ar fi fost lângă ea, ar fi rămas surprins, văzând cum se liniștește.

— Ce-i cu el?

— Pretinde că-i obosit și nu vrea să plece în provincie. Nu știu cum să procedez.

— Mă interesez și-ți telefonez. E tot ce aveai să-mi spui?

— Nu-i de ajuns?

— Ba da. Așteaptă telefonul meu.

A doua zi, un bărbat tânăr, cu o valiză nu prea mare în mână, se prezentă portarului fabricii în care se produceau cantități mici de oțeluri speciale și ceru să vorbească directorului.

— Sunt un coleg de facultate, îl informă pe portar.

Își șterse fruntea transpirată, pentru că urcase o bună bucată de drum, din colonia de blocuri situată la câteva sute de metri mai la vale.

— El m-a invitat să trec pe-aici! continuă să-i dea explicații portarului care încă mai ezita.

Îl hotărî.

— Alo, tovarășa Ani? E un tovarăș care vrea să vorbească cu tovarășu' director. Zice că...

N-a apucat să termine; la celălalt capăt al firului receptorul fu trântit în furcă, după cei mai scurți răspuns: Nu primește. Dezolat, portarul se întoarse spre tânărul vizitator:

— Nu primește pe nimeni.

— Dacă nu i-ai spus cine sunt! Comunică, te rog, că-l caută Ionescu, fostul lui coleg. Asta-i bună! se enervă el de situația penibilă în care se găsea. Telefonează-i că sunt eu.

Portarul se codea. Decât să telefoneze secretarei directorului... E o femeie iute, care repede omul mai înainte să deschidă gura, spre deosebire de director, om cumsecade, cam distrat, mereu cu capul plin de probleme, pe care trebuia să-l saluți de două ori ca să te vadă.

Intrase în horă și stimulat de țigara bună pe care i-o oferi

vizitatorul, ridică pentru a doua oară receptorul.

— Tovarășu' zice că a fost coleg cu tovarășu' director. Zice că-l cheamă Ionescu.

În receptor clănțâni o mitralieră în câteva rafale, dovedind că secretara, pe lângă alte calități, are o capacitate pulmonară ieșită din comun, apoi un pocnet sec anunță ultimul cartuș. Portarul privi vinovat spre vizitator. Părea un cățel bătut.

— N-a vrut să mai întrebe...

Vizitatorul aprinse bricheta și-l servi... Portarul trase adânc fumul parfumat al țigării de calitate, și ceva neașteptat se petrecu. Privirea i se întunecă și casa începu să se clatine, apoi să se-nvârtască, și întinse mâinile să se prindă de ceva, dar n-avu de ce și căzu.

Vizitatorul păși peste el și ieși în curtea întreprinderii, apoi se-ndreptă grăbit spre clădirea administrației.

Secretara nu părea femeia aprigă de la telefon. Între două vârste, încerca o vagă cochetărie în fața bărbaților tineri și fără verighetă. Îi zâmbi atât de frumos, încât vizitatorul privi în spate: n-o fi intrat și iubitul ei odată cu el?

— Eu sunt Ionescu, fostul coleg al directorului... Știu ce dispoziții v-a dat, dar nu și pentru mine. El m-a invitat... Aș putea spune că m-așteaptă...

În timp ce-i vorbea și-i zâmbea cu toată ființa, se-ndrepta spre ușa cabinetului, fără ca ea să-și dea seama. Numai când puse mâna pe clanță, instinctul ei profesional tresări, dar era prea târziu. Liniștind-o cu un gest complice cu capul, deschise ușa și intră. Într-o fracțiune de secundă, ea îl auzi pe vizitator:

— O, ce bine-mi pare că te văd...

Apoi ușa se-nchise.

Frântura de conversație o liniști. Era, într-adevăr, un prieten al directorului. De altfel, când stătea încă în cumpănă, ușa se deschise și șeful apărui.

— Să nu ne deranjeze nimeni...

N-avea cum să-și închipuie că în dreptul peretelui stătea vizitatorul cu revolverul întins spre el, amenințător.

După ce închise ușa, directorul îl privi mai mult nedumerit decât speriat pe cel care-l amenința. Nu-i venea să creadă că i se ntâmplă așa ceva. „Nu cumva e o glumă?”

— La peretel! îi ceru, destul de categoric, vizitatorul, spulberându-i iluziile; nu era o glumă. Cu fața la perete... și mâinile sus.

Directorul, omul care-și petrecuse trei sferturi din viață în laborator, rămăsese din toate celelalte puncte de vedere un naiv. Își strâmbă gura într-un rictus, de mirare și se supuse.

— Dați-mi cheile safé-ului!

Directorul nu se mișcă... Asta nu! Erau pe birou, dar se gândea că s-ar putea ca el să nu le vadă.

— Cheile, vă rog! N-are rost! Secretara n-ar auzi nimic, îi spuse, împungându-l cu revolverul în spate. E cu surdină. Și eu tot aș lua planurile.

Naivul director înțelegea în felul lui eroismul, așa că înfruntă pericolul și se-ntoarse, zâmbindu-i superior:

— Nu ți le dau... Nici nu sunt la mine...

Vizitatorul prinse fugara lui privire spre birou și-i fu de ajuns.

— Întoarceți-vă cu spatele!

Se supuse și vizitatorul găsi ușor cheile. Scoase din safé planurile, își mai puse o pereche de ochelari peste aceea pe care o purta. Era miop, nu vedea de-aproape. Cercetă fugar foile de hârtie și se convinse că găsisese ce căuta.

— Domnule, i se adresa cu candoare, indignat, directorul, dumneata prădezi munca de-o viață a unui om.

— Vorbe mari, domnule director! Toți trebuie să trăim.

Curiozitatea nestăpânită îl făcu să se-ntoarcă iar cu fața la cel

care-l prăda.

— Domnule, nu ți-e rușine? Și mi se pare că ești român.

— Să-mi fie rușine că vreau să trăiesc?

În lentilele ochelarilor fără rame se reflectau șirurile de ecuații chimice, pe care vizitatorul le cerceta cu aviditate.

— Domnule, nu le lua, e o crimă. Toate ziarele din străinătate vor vorbi despre încă o mare invenție... O invenție care va adăuga prestigiu altora... Ești metalurgist?

— Da. Inginer.

— Ar fi mai firesc să lucrezi aici, alături de noi.

Vizitatorul își ridică privirea de pe planuri și-l cercetă. Glumea sau... Era foarte serios. Unde trăise omul ăsta până acum? Desigur, cu capul în cubilouri.

— Crede-mă, aș face totul ca să-ți găsesc un post de inginer. Poate chiar...

— Peste douăzeci de ani, cinci voi ieși din închisoare?

Ironia dură îl aduse pe director la realitate și îmbufnat se întoarse singur cu fața la perete, demn, ca să-i dovedească tot disprețul lui... N-avea cu cine discuta. Mintea lui începu să caute un alt plan, deoarece cumsecădenia lăsa rece „bruta” asta.

Dacă directorul dovedea naivitate în înțelegerea anumitor fapte de natura acestora pe care-o trăia, nu însemna că este un naiv în general, cu alte cuvinte un prostănac. Era un om de bună-credință. În timp ce vizitatorul strângea planurile de pe birou, se-ntoarse iar cu fața la el și-l întrebă pe un ton neașteptat de categoric și ironic în același timp:

— Domnule, ți-e frică?

Pe fața vizitatorului trecu o umbră și în ochi îi sclipî, într-adevăr, teama, pentru că privi involuntar spre ușă. Mărturisi, dezarmându-l întrucâtva pe director:

— Da, mi-e frică. Vă miră mărturisirea mea?

Directorul se dovedi un fin psiholog. Continuă cu ironie din ce în ce mai precisă și îndrăzni, chiar, să facă doi-trei pași spre el.

— Bănuiesc că viața dumitale e destul de complicată... Aș vrea să-ți iau pulsul... Sunt sigur că inima-ți aleargă-n galop, că urechile-ți țiuie, că prin fața ochilor îți trec puncte negre... Nu se poate să nu te gândești că secretara s-ar putea să te bănuiască, sau primul om pe care ai să-l întâlnești în cale, sau portarul... și toate gândurile astea fac să-ți crească tensiunea și să respiri greu și...

— Gura! urlă vizitatorul, privindu-l fioros.

Directorul observă că un mușchi se zbate în colțul ochilor, trădându-i spaima. Ochii i se îngustaseră și mâna în care ținea revolverul tremura ușor. Simți că e pe drumul cel bun.

— Unde crezi c-ai să fugi?

Întrebarea păru că trezește ultima energie din el. Se dădu un pas înapoi și ridică încet revolverul. Ochii îi sticleau, obrazul i se albise și broboane de transpirație înfloriseră pe fruntea lui, netedă, de copil.

Directorul se gândi că-l va împușca. Altfel n-avea cum să plece. Îi era teamă că va da imediat alarma... La asta nu se gândise. Întrebă șoptit:

— Tre... trebuie să mă-mpuști?

Ce se petrecu în capul acestui om, în clipa în care trebuia să apese trăgaciul, directorul nu va putea să-și explice niciodată. Se frânse deodată și gemu aproape plângând:

— Nu mai pot!... Nu mai pot! și se trânti pe fotoliul din fața biroului, luându-și capul în mâini.

Revolverul îl aruncă pe birou... Directorul se grăbi să-l ia.

— Cheamă poliția! Cheamă poliția! gemu.

Speriat, fâstăcit, cu revolverul în mână, ținându-l de țeavă cu două degete, ca pe un obiect infectat, directorul formă un număr de telefon...

Îl ascult pe directorul Taflan și mă gândesc că mai sunt oameni fericiți pe lumea asta, care au reușit să-și păstreze toate iluziile despre oameni. Directorul e o bogăție nu atât prin ce spune, cât prin felul cum spune. E de o cumsecădenie dezarmantă. Cred că Remy (acesta e numele celui care a încercat să-i fure planurile) s-a predat uluit de bunăcredința lui. Înduișat, i-a dat revolverul și i-a spus: „Domnule, dumneata restabilești încrederea mea în om, vreau să mă predau și să devin pașnic.” El pretinde că nu s-ar fi petrecut chiar așa lucrurile.

— S-a predat de bunăvoie sau a intrat cineva și l-a surprins? Îl întreb, deoarece e foarte important pentru mine și pentru vinovat.

— El, el. El singur. Mi-a dat revolverul și mi-a spus: „Cheamă poliția

— Așa deodată?

— I-am vorbit eu, știți... simțit... L-am făcut să-nțeleagă ce viață duce... I-am promis că-i caut serviciu... și-o să-i găsesc... Mi-a făcut o impresie bună în cele din urmă...

— În sfârșit, uite c-a ajuns de unde-am plecat.

N-are rost să mai stau de vorbă cu directorul.

Alături m-așteaptă domnul Remy, nerăbdător și cam dărâmat. Se vede că-i preocupat de ideea fixă: ce-o să se-ntâmple cu el? Nu pare un tip prea complicat. M-a surprins o privire furișă pe care a aruncat-o unei femei frumoase. Dacă și-n situația lui mai vede așa ceva, mi se pare semnificativ.

Îl invit în mașină și hai acasă. Sunt nerăbdător să aflu câte ceva despre el și motivele care l-au adus aici. Nu cumva există vreo legătură între dispariția inginerului și sosirea lui la uzină?

Tipul pare că se obișnuiește repede cu situația în care se află. La un moment dat se trezește fluierând o melodie plină de ritm,

privind peisajul, într-adevăr minunat, prin care trecem. Are conștiința chiar atât de curată, pe cât pare? De fapt, dacă este așa, dacă doar a venit în țară și s-a predat de bunăvoie, înainte de a face vreun rău, are tot dreptul să fluiera melodia optimistă care-l obsedează.

După ce ne instalăm în biroul meu și se trezește și cu o cafea în față, pare pus pe taclale.

— Cum ai intrat în țară? îl întreb, făcând, nu știu de ce, o legătură între cazul telegrafistului și el.

Cred că apropierea am făcut-o mai ales pentru că amândouă faptele s-au petrecut la scurt timp unul după celălalt.

— Am înlocuit un telegrafist.

„Vasăzică, se confirmă.”

Are un tic, își aranjează tot timpul ochelarii pe nas. Sau e, totuși, nervos?

Pe birou, în fața noastră, e valiza din care Mihai scoate obiectele obișnuite, un revolver, un magnetofon destul de voluminos, un aparat de radioemisie, câteva teancuri de bancnote, un foarte mic aparat de fotografiat.

Mihai le înșiră în fața mea, nu știu de ce. Eu continui interogatoriul::

— Telegrafistul știa că-l înlocuiește?

— Nu ne-am cunoscut. Nu știu ce-au aranjat ceilalți cu el.

— Ce urma să faci la uzină?

— Să iau planurile fabricării oțelului ultradur. Nu interesa prin ce mijloace.

Îi arăt aparatul de fotografiat.

— L-ai folosit?

— Nu. Veți developa și...

— Ce urma să faci cu planurile? Cum aveai de gând să le scoți din țară?

— Nu era treaba mea. Trebuia să mă întâlnesc cu cineva la motelul de la kilometrul optzeci și opt. La o masă a barului o să stea un tip cu un pahar de Pepsi-Cola și unul de citronadă în față. Va bea combinându-le într-un al treilea pahar. Lui trebuia să-i dau planurile, iar el urma să-mi spună cum plec din țară. Acum...

— Când ai venit, ai luat contact cu cineva?

— Nu.

— Ai înregistrat ceva?

— Nu.

Un tip special de magnetofon. Nu reușesc să-l pornesc.

— Vrei să-i dai drumul?

Se moșmondește un timp, chiondorându-se să bage o banană într-un orificiu.

— Nu văd de-aproape decât cu două perechi de ochelari.

A doua pereche de ochelari e pe birou. I-o dau și, după ce și-o pune pe nas, ochii i se măresc caraghios, schimbându-i expresia.

Pornește magnetofonul și banda. Se derulează liniștit. N-a înregistrat nimic.

— Cum l-ai adormit pe portar? îl întreb când se așteaptă mai puțin, pentru că stăm toți trei și privim cum se derulează banda.

— Cu bricheta. În rezervorul de gaz este amestecat și un somnifer puternic. Când și-a aprins țigara, odată cu fumul a inhalat și gazul.

Mă uit atent la brichetă. Nimic deosebit. Puteai s-o găsești pe stradă și să-ți aprinzi țigara cu ea.

Îi fac un semn discret lui Mihai și iese din birou. Aranjasem cu el să-l aducă și pe Hatmanu. Sunt sigur că dacă se cunosc, îmi voi da seama, nu se poate să nu schițeze cel mai mic gest...

Hatmanu intră.

— Dumnealui v-a înlocuit, îi spun lui Hatmanu, care se holbează la Remy ca la minunea de la Maglavit.

— D... dumnealui?! De ce...

— A făcut o glumă. Are o fire veselă. Am ținut să vă cunoașteți.

Și, așa cum se-ntâmplă când ești într-o situație imposibilă, Hatmanu reacționează hilar: întinse mâna spre Remy. Luat prin surprindere, acesta îi răspunse, și își strânseră mâinile, spre hazul lui Mihai, care ieși imediat din cameră. Sunt sigur că stă dincolo de ușă și râde ca oaia-n baltă. Eu tușesc grav și apăs energic butonul soneriei, până când simt o durere ascuțită, binefăcătoare, în deget. Apare iar în ușă.

— Condu-l pe domnul Hatmanu.

Și mai uluit, telegrafistul se îndreaptă spre ușă, fără să dea grai întrebării care îl frământă vizibil: „Îmi dați drumul acasă?”

Încă nu pot să-l eliberez.

— Ei, domnule Remy, o să mai rămâi la noi câteva zile, până verificăm ceea ce ne-ai mărturisit. Sper că n-o să te plictisești. Pot să-ți trimit o carte, dacă vrei să-ți petreci timpul citind.

I-am întins pachetul cu țigări. Aprind bricheta lui de pe masă, și-l servesc cu foc. Mai întâi își apropie țigara, apoi sare speriat.

— De ce nu aprinzi? După atâta zbucium, un somn bun...

*

A doua zi fac o baie fierbinte, mă bărbieresc pe îndelete, îmi iau o cămașă care știu că-mi stă bine, apoi mă urc în mașină și cer să mă ducă la motelul de la kilometrul optzeci și opt. Nu știu de ce m-am pregătit atât de pedant pentru această întâlnire. Dacă m-ar fi văzut nevastă-mea cu câtă grijă îmi înnod cravata, cu siguranță că ar fi intrat la idei. Gândul ăsta mă amuză și intru în localul motelului bine dispus. E chiar ora la care Remy trebuia să-și întâlnească amicul. Nu e aproape nimeni în local la această oră dinaintea prânzului. Dintr-o privire îmi dau seama că „omul meu” este aici. Tocmai combină suc și Pepsi-Cola într-un pahar. Face asta cu

gesturi de alchimist care așteaptă să-i apară aur în pahar. De fapt nu vrea decât să treacă timpul într-un fel oarecare. La o masă ceva mai departe, un bărbat tânăr șoptește vorbe dulci unei femei nu tocmai arătoase; de fapt îl supraveghează pe „alchimist”.

Mai sunt ocupate încă două mese de către turiști întârziați în motel, pe care nu-i interesează atât itinerariul, cât posibilitatea de a rămâne cât mai mult împreună în camere.

Cred că nu pusesem bine mâna pe clanță, când „alchimistul” m-a reperat și s-a apucat să combine băutura. Am în mână o servietă în care crede, desigur, că am planurile, dar am revolverul, pe care nu-mi place să-l port la locul lui, că mă incomodează. De altfel nici nu-mi prea place să-l port la mine, și de aceea nu-l iau decât atunci când bănuiesc că s-ar putea să-mi folosească.

Mă duc drept la el, pun servieta pe masă și-i spun parola:

— Combinația e bună, dar trebuie și puțin alcool.

— De obicei pun coniac...

„Vasăzică, el este, eu sunt.”

— Ai reușit? mă-ntreabă destul de tare, ca să nu atragă atenția vorbind șoptit.

— Mai ușor decât credeam, îi spun, privind semnificativ spre servietă.

Deodată îl cuprinde nerăbdarea, simt cum îl mănâncă vârful degetelor. Vrea să deschidă servieta, dar eu o trag discret spre mine.

— Nu aici, îi spun. Termină-ți băutura și hai afară.

Când să-și soarbă paharul cu Pepsi-Cola amestecată cu suc, rămâne cu ochii la mine, nedumerit, contrariat. Deși surpriza lui n-a ținut mai mult de o secundă, mi-am dat seama că ceva nu-i în regulă. Și dacă ceva nu-i în regulă, n-are rost să lungesc povestea și să dau aici un spectacol. În clipa când a pus paharul pe masă și simt că e gata să ia o hotărâre mare, poate chiar să mă pocnească, mă aplec spre el și-i șoptesc:

— N-are rost să mai încerci ceva... Crezi că sunt singur?

Nu o băiat prost, a înțeles într-o clipă situația în care se află și nu mai schițează niciun gest. Îmi plac oamenii care se-mpacă ușor cu soarta lor.

— Bea-ți liniștit tot suc, apoi ridică-te discret și hai afară. De ce să-i mai deranjăm pe ceilalți? N-ai voie să bagi mâinile în buzunar. Încrucișează-le pe piept și hai!

Trage cu coada ochiului în spate și-l vede pe tânărul amoretz holbându-se la el, cu mâinile în buzunar, și se lămurește, în sfârșit, care este rolul lui acolo.

— Nu e singurul, îi șoptesc, amuzându-mă și dorind să-l dezumflu complet.

Mă gândeam că în mintea lui s-ar putea să creadă că mai poate scăpa.

Se ridică de pe scaun, ca și îndrăgostitul de altfel, și mă privește întrebător.

— Ia-o înaintea!

Pornește liniștit, cuminte, cu capul în jos, ca un copil rușinat de-o faptă rea. Deschide ușa, se uită iar la mine, așteaptă instrucțiuni, și îi arăt discret mașina staționată ceva mai departe. Alți doi bărbați se plimbă aparent fără rost pe-acolo și „alchimistul” a înțeles, desigur, că el este vedeta așteptată.

S-a urcat cuminte în mașină și s-a retras îmbufnat într-un colț. La urma-urmei nici n-are motive să fie bine dispus.

Mă urc în față, lângă șofer, alături de el se așază Mihai, și dă-i bătaie spre casă... La o curbă a șoselei, „alchimistul” se lasă atât de mult într-o parte, încât cade cu nasul în brațele lui Mihai, care sare speriat și-l prinde zdravăn de păr. „Achimistul” trage în jos cu toată greutatea.

— Oprește! strigă Mihai.

Când l-a ridicat, ne-am dat seama că murise. Ne trăsese clapa, și

încă ce frumos!

Pe buza ușor însângerată descoperim un mic ciob și pricepem totul: spărsese o fiolă de cianură.

— Asta zic și eu treabă bună! Trebuie să ne bărbierim înainte de-a intra la șef. O să ne pupe pe-amândoi obraji.

Trimit cadavrul la morga și mă duc direct la Remy.

— Ce crezi că i-a atras atenția? îl întreb.

Ridică din umeri, nedumerit.

— Ceva i-a atras atenția! insist. Cum trebuia să te prezinți?

— Păi... să-i spun că ar fi mai bun cu alcool... a da! se dumirește deodată, pocnindu-și fruntea cu palma lui fină. Mi-a scăpat un amănunt. Trebuia să port o cravată albastră.

La costumul meu gri îmi asortasem o cravată grenă... Și ce mândru fusesem de dimineață, când îi privisem nodul impecabil!

— Am... am uitat, mărturisește Remy, pentru prima dată speriat de când îl cunosc.

— Se-ntâmplă la o emoție atât de puternică. Bine că ți-ai amintit și-atâta... Alții uită și cum îi cheamă...

Ce să-i mai spun? Mihai se uită urât la el.

— Cred c-a sosit timpul să vă faceți un rost, îi spun, o să ne interesăm de-o casă...

— Sunt... liber?

— Dacă vă mai amintiți ceva... îmi telefonați.

Nu iese bine pe ușă, că Mihai sare nemulțumit:

— Eu nu-i dădeam drumul!

Era pornit mai ales pentru că ne eșuase prinderea „alchimistului”. E tânăr, încă n-a învățat să suporte insuccesele. Mai târziu o să afle și el că un succes nu este altceva decât o sumă de insuccese.

— De ce să nu-l eliberăm? S-a predat de bunăvoie, ne-a mărturisit cu cine urma să ia legătura... păcat că n-are ținere de minte... dar ce

om poate fi acuzat că-i uituc? Din cauza memoriei n-am fost niciodată bun la istorie...

Mihai se uită la mine ca la un om care a cam luat-o razna.

*

O femeie cu gâtul înnodat, lung de mai bine de-un metru, se zgâiește cu ochi mirați spre publicul pestriț, care se agită, nedumerit și ațâțat de urletele „omului cu reclama”. Femeia șarpe n-are oase, n-are frică, își desface corpu' la cererea dumneavoastră!

Orchestra formată din trei trompetiști și o tobă năvălește violent în urechile spectatorilor. „Femeia fără oase” privește spre ei, parcă mirată de ceea ce afirmase despre ea „omu' cu reclama”. O parte din obrazul ei rotund, conturat din vopsea roz, s-a cojit și pare că suferă de pecingine rea. Dar ce mai contează, când ea își înnoadă atât de bine gâtul?

Din toate părțile izbucnesc alămurile reclamei de bălci, sau huruitul trenului fantomă, sau șuieratul rachetelor cosmice care se-nvârt sclipind în sute de becuri colorate.

În fața labirintului de geamuri, din care nu poți ieși mai repede de zece minute, înșelat în permanență de asemănarea geamurilor, e înghesuiala cea mai mare. Amuzamentul e că cei de-afară îi văd prin sticla transparentă pe cei care se zbat înăuntru să găsească drumul cel bun spre ieșire. Se învârt în loc și se trezesc iar aproape de intrare, și se-nfundă în spații fără ieșire, și toată lumea, dar mai ales copiii, se amuză copios. Nu e decât un singur spectator grav în toată această mulțime venită să se distreze naiv și reconfortant: un bărbat cu ochii galbeni, care privește superior, zâmbind cu condescendență.

— Ce gust să te-ntâlnești aici! se miră cu vădit dispreț, adresându-se unei femei frumoase atârnată de brațul lui.

Este Toto. Părerea ei este evident diferită de a lui, deoarece a

reușit să se lase furată de atmosfera locului. Nu mai fusese într-un bălci de la vârsta părului strâns în două codițe de culoarea paiului de orez, și astăzi se reîntâlnea cu ea, cea de atunci. Ochiul îi lucește, și ar fi sărit într-un picior, și ar fi țipat de spaimă în racheta care cobora șuierând strident, și ar fi mâncat o acadea sau un cocoș de zahăr înfipt în vârful unui bețișor, sau o turtă dulce în formă de inimioară, colorată naiv.

Entuziasmul ei îl dezarmează pe bărbatul cu ochii galbeni, gelos pe clipele ei de reverie. Nu cumva bucuria asta e un pericol? O femeie în această stare poate comite gesturi neașteptate, pentru că devine copil cu adevărat. Instinctiv, omul cu ochii galbeni e gelos pe celălalt... Simte nevoia de a-l diminua în ochii ei.

— Nu pare prea șlefuit, continuă, păstrându-și poza de om care a luat o linguriță de ulei de ricin. Și, mai ales, vezi să nu iei jocul în serios. Pentru un tânăr de douăzeci de ani ești, într-adevăr, un pericol.

— Mi se pare că sunt la fel de periculoasă și pentru un tânăr de... patruzeci și ceva de ani, se răsfață ea, amuzată de intențiile pe care le simte dincolo de vorbele lui.

O femeie frumoasă trăiește din plin plăcerea de-a ațâța bărbații chiar numai pentru plăcerea de-a se ști râvnită. În ochii galbeni ai partenerului său, Toto ghicea pâlpâind dorința. Ca să-l ațâțe și mai mult, îi reaminti:

— Cred că sunt așteptată.

Bărbatul își privește ceasul și-i face semn că poate să plece. O urmărește cu privirea lui galbenă, strecurându-se printre spectatorii care mai privesc încă gâtul înnodat al femeii fără oase.

Un tânăr cu trăsăturile feței în formare, aproape imberb, deși trecuse demult de vârsta primului bărbierit, caută cu privirea prin mulțime, trădându-și nerăbdarea de-a întâlni pe cineva. Este unul dintre acei tineri ajunși la vârsta când cred că axa pământului trece

chiar prin creștetul lui, și de aici o nesfârșită încredere în el. Fiecare gest arată o puștească îndrăzneală, convingându-te că la fel s-ar fi comportat și în fața lui Alb-împărat. E destul de drăguț și probabil că a sucit destule căpșoare ca să creadă că nimic nu-i rezistă.

Toto îi apare deodată din mulțime și alergă spre ea, gata-gata să dărâme un copilăș rătăcit de părinți.

— De ce alergi așa? Îl mustră ea.

— Știu că ești nerăbdătoare să mă vezi.

Stilul puștesc o amuză pe Toto. O ia la braț și pornesc prin înghesuială, fără grabă, ca doi oameni veniți să se distreze. Sub dezinvoltura căutată, femeia ghicește că tânărul o place cu adevărat. E o femeie cochetă, elegantă, nu se poate să nu-l flateze cucerirea. Manechin la o casă de mode, fiecare lucru pe care-l poartă Toto cade ca turnat pe ea.

De la un timp, bâlciul începe să n-o mai amuze, înghesuiala o enervează.

— Marius, nu vrei să plecăm?

— În clipa asta, sentimentele tale vor fi supuse unui test fără greș. N-am niciun chior, mărturisește scurt și fără jenă, ci dimpotrivă. Mă mai iubești?

Toto se prinse în jocul lui.

— Da.

Izbucniră într-un râs contagios; cei din jur, zăbovesc privindu-i. Sunt o pereche potrivită, sau par potrivită, pentru că Toto, când e odihnită și mulțumită, nu arată ca o femeie de aproape treizeci de ani. Încă îi mai stă bine lângă un tânăr de douăzeci și doi.

— O femeie ca tine ar putea să se plaseze mai avantajos. E drept că fizicul meu oferă oarecare compensații, dar...

— Nici cu mașinuța nu ne putem plimba? Mă dor picioarele.

— Asta, da... și reputația ta nu are decât de câștigat. Urmează-mă cu încredere.

În mica mașină, trăind din plin spaima că se vor lovi de ceilalți, observându-l cu câtă pasiune conduce și ce fericit este când reușește să evite o „catastrofă”, Toto se simți iar fetița de odinioară, fericită și fără griji, care era atât de departe... Marius avea darul de-a o face să re trăiască bucuriile copilăriei.

Porniră apoi pe jos spre centru, studentește.

A condus-o până-n ușa casei, unde a sărutat-o mai înainte ca ea să-și dea seama, și i-a spus ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit:

— Când te mai întâlnesc?

— Telefonează-mi mâine, să văd ce program am.

— De obicei e încărcat?

— Toate obiceiurile se schimbă.

Răspunsul era încurajator.

Se îndepărtă câțiva pași, apoi se întoarse din drum, ca și când ar fi uitat ceva, și o mai sărută odată, de-a binelea.

— Parcă mai lipsea ceva ca această zi să fie foarte frumoasă, îi mărturisi și se îndepărtă fără s-o mai privească.

Toto se uită lung după el și nu-și mai putu stăpâni un tremur care o străbătu ca o presimțire.

În casă o aștepta Marcel, cu ochii și mai îngălbeniți de invidie. Văzuse prin fereastră scena despărțirii.

— Destul de curajos și expeditiv puștiul.

— Toți bărbații devin îndrăzneți în preajma unei femei care-i inspiră.

— Crezi c-ai reușit?

— După cum ai văzut.

Râsul lui superior, ușor sarcastic, o enervă.

— Așadar, pot să consider că totul a mers bine.

— Da.

Răspunsul sec puse punct discuției.

Remy ducea o viață pașnică. Primise o locuință destul de bună și urma să se prezinte la serviciu. Cel care se zbatuse cel mai mult să-i găsească de lucru fusese Taflan, directorul uzinei, convins că el l-a hotărât să se predea. Se simțea obligat...

Până la rezolvarea acestei probleme, Remy își petrecea timpul în lungi plimbări, sau se instala comod într-un fotoliu de rafie al barului „Matelot” și privea femeile care treceau prin fața lui. Totul se reducea la aceste priviri hămesite, nu încerca să se apropie de niciuna.

După masa de seară, făcea turul de onoare pe Calea Victoriei, apoi se-ndrepta spre casă. Locuia în Cotroceni, pe o străduță retrasă la etajul al treilea al unei vile. Camera era spațioasă, dar mansardată.

Mihai se ținea adesea pe urmele lui să vadă ce face, și nu constatasese decât amănuntul picant că... îi plac blondele.

Acum se distra văzând melancolia din privirea lui, când o studentă, ieșind de la Facultatea de Drept traversă bulevardul grăbită și aproape că-l îmbrățișă. Și era nostimă, și era blondă, și zâmbea copleșitor... Remy se-nroși mai întâi ca vopsit cu chinoros, apoi o urmări melancolic cum se îndepărtează. Desigur, numai la o întâlnire poate să alerge așa o femeie, și dori în clipa aceea să existe undeva o fată care să alerge la el, ca și tânăra studentă. „La dracul, n-ar fi rău deloc, și viața ar căpăta deodată altă culoare.”

Drept răspuns la aceste gânduri, își înfipse mâinile până-n coate în buzunare și plecă agale spre casă.

În colțul străzii lui, Mihai se urcă într-o mașină care staționa ca din întâmplare în apropiere, dar tocmai când voia să ceară să fie dus la serviciu, îi atrase atenția un fapt neobișnuit. Din umbra unui grup statuar țâșni o mașină Dacia... și se repezi în plina viteză spre Remy.

Când Dacia ajunsese în apropierea lui, făcu o manevră bruscă și urcă pe trotuar. Alarmat de motorul ambalat și ajutat de propria experiență, Remy reuși să sară în ultima clipă pe un gard nu prea înalt, de beton, și să rămână lipit de gratiile de fier. Cel de lângă șofer încearcă să-l lovească măcar cu portiera, pe care a deschis-o în clipa când trecu pe lângă el, dar nu reuși decât s-o răscolească de betonul gardului.

Totul nu durase mai mult de câteva secunde.

— După ei!

Cei din Dacia pricepură repede că sunt urmăriți și încercară să scape cotind pe străduțele pașnice din cartier.

— Ne-au pierdut? întrebă șoferul din Dacia pe tipul de lângă el, după ce luă un viraj pe două roți.

— Nu, dar or să ne piardă.

Din servieta pe care o avea pe banchetă scoase un pumn de bile, de mărimea unei alune. Când trecură de un colț, și mai înainte ca mașina care îi urmărea să apară, aruncă în urmă pumnul de bile.

— Or să ne piardă, îl asigură iar pe șofer.

Și așa se întâmplă. Când mașina în care era Mihai dădu colțul, sub ea se produsese două explozii nu prea puternice, dar suficiente ca să-i distrugă pneurile. Neașteptându-se la asemenea surpriză, șoferul abia reuși să mențină mașina pe drum și frână cât putu de brusc.

Dacia ieșise din raza vederii lor. O jumătate de oră mai târziu, o găsiră abandonată în fața parcului din apropierea Operei.

Fără prea mari speranțe, Mihai se interesă cine este proprietarul și, câteva minute mai târziu, sună la ușa unui apartament din Drumul Taberei. Deschise un bărbat buimac de somn, care îl invită în casă, scuzându-se că-l primește în pijama.

— Unde este mașina dumneavoastră?

Gazda privi pe fereastră și se întoarse nedumerit spre Mihai.

— Nu mai e. Mi-a luat-o cineva.

— Liniștești-vă, e în perfectă stare.

Pentru Mihai era limpede că inginerul Sofian n-avea nicio legătură cu cele petrecute.

*

Scăpat de pericol, Remy se grăbi să între în casă și să încuie ușa pe dinăuntru. Încă speriat, își lipi urechea de ușa și ascultă dacă urcă cineva în urma lui. Atent la ce se întâmplă afară, nu auzi foșnetul ușor din spatele lui. Capul i se scutură scurt, lovit violent de un obiect greu. Nu apucă să se-ntoarcă, să-l vadă pe cel care se strecurase în casă în lipsa lui. Se ghemui la pământ, ca o cârpă care se dezgheață. Cel care-l pocnise îl privi nedumerit, ca și când s-ar fi mirat singur de ceea ce făcuse.

Așa l-au găsit Dima și Mihai și au crezut în prima clipă că Remy nu mai este în viață. Au deschis cu greu ușa, l-au întins pe pat. Și-a revenit mai înainte de a chema medicul.

— Unde sunt?

— În rai nu, că ești fumător... Cred că acasă.

— Ce s-a-ntâmpat?

— Mai nimic. Trebuie să fie un prieten, din moment ce știe unde locuiești. Avea dreptate mama când mă sfătuia să nu mă înhăitez cu oricine. N-ai primit niciodată sfatul ăsta?

— Cam demult și l-am uitat.

— A doua oară când te lasă memoria. E cazul să iei Gerovital.

Între timp îi studiase lovitura din creștet. O rana superficială, un cucui vânăt, de mărimea unei nuci.

— Frumoasă!... Foarte frumoasă! se entuziasmă Dima, studiindu-l.

— Ce?

— Lovitura. Un băiat priceput! Merită toate felicitările!

- Credeți?
- Sunt convins! Și acum, ce ai de gând? Văd că „amicii” se cam interesează de soarta dumitale. Par cam supărați.
- Nu-mi iartă că... În sfârșit, o să mă feresc.
- Ce ai de gând să faci?
- Aș pleca în provincie, undeva, să-mi piardă urma.
- Bună idee. Acum te cred lichidat, o să dispari mai ușor. Când vrei să pleci?
- Cât mai curând. O să mă transfer cu serviciul.
- Cu cât ai să rezolvi mai repede, cu atât o să fie mai bine.

*

Întâlnirea cu Toto i-a cam luat somnul lui Marius. La urma urmei nu era decât un student, posesorul a doua costume de haine cam purtate, cu care avea un incontestabil succes printre colege, dar eleganta Toto picase lângă el din altă lume. Mergeau la braț și privirile bărbaților erau un veritabil balsam pentru orgoliul lui. Își pierduse acea agreabilă spontaneitate în conversație, se scorțoșise încă de la a doua întâlnire, cu greu l-ai fi recunoscut. Se plimbau ținând-o de umeri, posesiv, afișând o degajare sobră. Cea mai mare plăcere a lui era să-și întâlnească prietenii și colegii, pe care-i saluta cu două degete, savurând uimirea lor. Ultraelegantă, frumoasă, deșteaptă, Toto ar fi fost la locul ei la brațul oricărui bărbat, puștiul de lângă ea contraria. Nedumerirea celorlalți o ațâța și pe ea, se lăsa mai greu pe pieptul lui, încerca să pară și mai absentă la ce se întâmplă. Îi plăcea jocul de-a face pe îndrăgostita, chiar constatase că e foarte plăcut. Niciodată nu simțise atât de puternic vibrațiile unui bărbat, se trezise în rezonanță cu el, nu mai știa cât e joc și cât e plăcere adevărată.

Ajunseseră în casă fără să-și dea seama. Numai după ce-a aprins lumina, a constatat că Marius nu i-a mai sărutat mâna la ușă, o

urmase, firesc, ca și când ar mai fi vizitat-o de nenumărate ori.

N-a putut, nici n-a vrut să-i opună cea mai mică rezistență, lăsându-se furată de explozia lui de fericire. Au alunecat pe imensa blană de urs de lângă pat.

Toto, femeie coaptă, pe care umbrele vârstei o nelinișteau, nu-și amintea un alt moment asemănător în toată viața ei. Începu să se teamă de gândul intim că abia acum descoperise iubirea. Nu atât la ea, cât la bărbatul de-alături. Fusesse dorită de mulți bărbați, dar niciunul nu i se dăruise atât de sincer ca Marius. Totul căpăta o vibrație inedită tocmai când se credea blazată iremediabil.

Sentimentul acesta trezi în ea mai categoric dorința de a-l păstra, de a-l stăpâni. Și cel mai bine ar fi reușit dacă l-ar fi convins să facă ceea ce-i cerea Marcel.

Cu ochii pe jumătate închiși, Marius cerceta camera, cam ciudată, în care se afla. Un colț era tapetat, până aproape de tavan, cu fotografii mari ale lui Toto, în acele ipostaze caraghioase ale manechinelor. Era în fel de fel de rochii, de pantaloni, de mantouri, pe care le prezenta în gesturi studiate. Și-o imagina stând împietrită, să fie imortalizată pe peliculă, auzea indicațiile fotografului. „Zâmbește mai mult, mâna mai jos, piciorul mai în față...” Nu-i plăcea s-o vadă în ipostazele „făcute” ale meseriei. Toto era model la o fabrică de confecții. Pe măsuta de lângă peretele tapisat cu fotografii zăceau câteva reviste de modă, una chiar deschisă, și Marius bănuia că este o pagină în care Toto prezintă ceva.

— Cum de-ai ajuns model? se interesă pe un neașteptat ton de reproș, ceea ce o surprinse neplăcut.

— E o meserie ca oricare alta, numai că-ți trebuie și unele calități.

El izbucni brutal în râs.

— Să zâmbești stereotip? Stai, nu te indigna. Sunt ignorant, preîntâmpină protestele ei, astupându-i gura cu palma. Ai dreptate, trebuie să fii înzestrat. Aproape un actor.

Și râse iar, înfuriind-o. O observă cum i se rumenesc obrazii, și se amuză. Îi stătea bine.

— Ești adorabilă când te-înfurii. N-am să scap niciun prilej. Nu te supără pe mine. Nu consider asta o meserie și nici n-am să-ți dau voie s-o mai practici. Din ce ți-am spus, reține faptul că mă gândesc serios la tine, chiar sunt robul unei prejudecăți. De când privesc fotografiile astea, parcă tot văd mâinile croitorilor cântând pe corpul tău... și simt că nu-mi place deloc meseria de model. Poate că ce-ți spun eu e o declarație de dragoste.

Totul luă o întorsătură neașteptată pentru Toto. Dacă acesta este motivul pentru care nu-i plăcea meseria ei, se simțea flatată. Îl îmbrățișă recunoscătoare.

— Dacă ai avea cu ce să mă-ntreții, aș renunța...

— Într-adevăr?

— Jur... Poate că și asta aduce cu o declarație de dragoste. N-ai încercat niciodată să faci ceva?

— Ba da... Am încercat să seduc conife în vârstă, dar am renunțat.

— De ce?

— N-au decît grija de-a fi la înălțime. E tot ce-ți oferă... Am să caut altceva.

— Poate-ți găsesc eu...

— Model? Știi c-ar fi ceva? Am fizic, știu să stau țeapăn. Când m-or vedea colegii...

— Nu despre asta este vorba.

— Mă crezi bun și pentru altceva?

O luă în brațe și o sărută calm și pătimăș. Își trecu degetele prin părul ei negru cu reflexe albastre, și degetele îi tremurau de plăcere. Toto simți pasiunea în privirea lui, și socoti că e momentul să arunce cărțile pe masă.

— Cunos, pe cineva care are nevoie de un om de mare încredere. Nu-ți cere mare lucru. Aș putea să te recomand...

— Nu încerca să mă reții prin promisiuni.

— Gândește-te la ce ți-am spus. Dacă vrei să câștigi ceva, bineînțeles.

— Și ce-ar trebui să fac?

— Mai nimic...

— Se pare că sunt în preajma unei mari șanse. Cine e „amicul” dispus să mă-ntrețină și să-mi ceară „mai nimic”?

— Ce-ți cere el nu-i greu de realizat, dar nu înseamnă că e și lipsit de importanță. Cel puțin pentru el..

„Ceva” nu i-a sunat bine lui Marius. Poate că tonul cu care i-a vorbit, nu atât ce i-a spus. Parcă se simțeau intenții nemărturisite dincolo de cuvinte.

Își aprinse fără grabă o țigară, așteptând ca ea să continue, dar tăcu. Trase adânc fumul și-i căută privirea.

— Hai, Toto, să vorbim deschis. Despre ce este vorba?

— De ce ești așa grav?

Se aplecă și fără să-i ia țigara din mână, trase și ea un fum.

— Dacă nu te interesează...

— Despre ce este vorba?

— Nu știu prea bine.

— Străin?

Cuvântul păru că se lovește mult timp de pereți, revenind la ei, obsedant. Marius își auzea propriul glas repetând: „Străin? Străin?”

În capul lui Toto ardeau toate lămpile. Discuția lor era pe culme, de răspunsul ei depindea dacă o să cadă într-o parte sau alta.

Își lăsa fruntea pe pieptul lui și șopti, încât el mai mult îi simți buzele, căldura cuvântului, decât îl auzi:

— Poate...

Își plimbă ușor gura pe pieptul lui, îi sărută, își lipi obrazul de el, se alintă aproape, parcă uitase despre ce discutau. O urmări aproape speriat, îi observă rece fiecare gest, își înfipse mâna în părul

ei și-i smuci capul în sus. Ea îl privi deschis. Întrebător, ușor nedumerită de gestul brutal.

— Îmi propui să devin... își lipi palma de gura lui.

— Nu te pripi. Îți propun să fim fericiți... Sunt o femeie ambițioasă. Nu-mi plac decât bărbații puternici.

Cu un gest scurt, îi aruncă mâna și o împinse într-o parte. Se ridică și constată că nu-i prea sigur pe picioare. De emoție tremura.

— Nu reacționa ca un copil. Mi s-a părut că mă iubești... Ți-am spus asta ca să pot fi numai a ta... să nu mai depind de nimeni, să nu mai las mâinile croitorilor pe mine și să mă prefac să nu le simt gesturile de prisos. Dacă ești cu adevărat bărbat... n-ai să suporti să mă lași mai departe acolo... Îți ofer o șansă...

Își aruncase hainele pe el și era gata să-i spună adio.

— Nu pleca... N-o să ne mai vedem!

Ochii îi jucau în lacrimi. Părul i se risipise pe umeri, buzele îi luceau, roșii de emoție, ochii i se dilataseră de spaimă, căpătând un contur straniu.

— Marius, stai! O clipă.

— Ce vrei?

— În cartea aceea de pe măsută. Deschide-o! Înăuntru e ceva care te interesează.

Luă cartea, o deschise, și-n clipa aceea primi cea mai mare lovitură din viața lui. O lovitură pentru care nu era pregătit. Viața lui de până acum nu căpătase niciodată accente mai grave decât acelea ale unui examen pierdut. Se trezi brusc în fața unei realități în care n-ar fi putut crede nici sub tortură.

Din locul ei, Toto îl urmărea ca o felină la pândă, gata să intervină, la cel mai mic gest. Îi vorbi calm, explicativ, ca și când i-ar fi murmurat un cântec de leagăn:

— Și ea a lucrat pentru persoana de care ți-am vorbit... Nu poți să-i faci un rău atât de mare. Știu că-ți iubești mama...

În cartea deschisă, Marius găsisese fotocopia unei fișe din care reieșea că mama lui a făcut spionaj, cu aproape treizeci de ani în urmă.

— Nu... nu se poate!

Dacă și-ar fi privit propriul cadavru, Marius nu s-ar fi speriat mai tare. În clipa asta în el se răsturna un univers. Își adora mama. Crescuse în cultul sacrificiilor pe care le făcea pentru a-l ține departe de lipsuri. Dactilografia după-amiezile, până noaptea târziu, strângea ban cu ban ca el să-și poată termina școala. Trecuseră ani de când nu-și mai făcuse o rochie. Nu și-ar fi închipuit nimic mai neplăcut decât să-și supere mama. Se întrebese, adesea, dacă învață pentru el sau pentru că dorea ea, cu îndârjire, să-și termine facultatea. Dacă ar fi fost după el, n-ar mai fi suportat unele lipsuri, și-ar fi căutat un serviciu...

Și deodată, iată, îi descoperă fotografia pe o bucată de carton, o fotografie din tinerețe, în care mama lui avea un aer pe care nu-l știa. În fotografia asta simțea o tensiune interioară de care n-ar fi crezut-o în stare, și ochii aveau ceva mat, alb, pierdut. Tensiunea o simțea mai mult în rictusul buzelor subțiri, sau subțiate în clipa aceea, pentru că ea avea gură frumoasă, plină, de om blând.

Toto aștepta cu răbdare, rezemată de colțul șifonierului, convinsă că după primul șoc va deveni rezonabil. Dar se înșela.

— Nu se poate! aproape mugi el, scoțând fiecare sunet din adâncul ființei lui, și se răsuci pe călcăie, dând buzna afară.

Toto alerga după el, încercă să-l rețină, dar auzi ușa de afară trântindu-se cu putere, apoi pașii lui alergând.

A alergat bezmetic, lovindu-se de trecători; își stăpânea greu lacrimile. Cât era de bărbat, simțea că-i vine să plângă, trădându-se, de fapt. Nu era decât un copil care crescuse la adăpost de marile probleme ale vieții, protejat de femeia care astăzi îl dezamăgea.

Marcel stătea la masă; scria ceva. Lângă el, în picioare, aștepta docilă Cornelia, privind ca prin ceață. Tristețea se accentuase pe chipul ei cu trăsăturile adâncite de suferință. Puteai crede că e un fumător de hașiș care abia s-a trezit din somnul drogului și încearcă ca să-și adune personalitatea răvășită. Făcea eforturi să se concentreze, să înțeleagă ce-i spune el.

— Ești gata? o întrebă, cu nasul vârât în foaia de hârtie.

— Da, Marcel.

— Ți-am spus ce ai de făcut.

— Da, Marcel.

— Poftim.

Scoase dintr-un etui o pereche de ochelari.

— Pune-i la ochi!

Se execută.

— Pot să plec?

În clipa aceea soneria de la intrare zbârnâi prelung, neliniștitor, de câteva ori. Marcel se ridică alarmat, scoțând din buzunar un tub nu prea mare, pe care-l putea ține ușor în palmă.

— Cine e?

— Marius, fiul meu. El sună așa.

— Nu-i deschide.

— Are cheia...

Ușa camerei aproape sări din țâțâni și în cameră apăru Marius, tremurând, speriat, gata să cadă de oboseală. Rămase în mijlocul camerei și-și plimbă privirea de la unul la celălalt. Se lăsă o tăcere de cavou. Pentru băiat totul se limpezi în clipa aceea. Intui cine-i bărbatul de lângă mama lui și ce rost are în această casă. Totul era adevărat...

Cornelia fu cea care reuși să îngâne primele cuvinte:

— A... aveam musafiri, Marius.

Glasul ei îl înfioară. Glasul unui om răpus, căruia îi este

indiferent ce i se mai întâmplă. Nu voia să-l convingă.

— Cine e?

— Un... prieten... de demult.

Marius se frânse. Își lăasă greutatea să cadă pe un scaun, șoptind cu disperare reținută:

— De ce, mamă, de ce?

Marcel simți că a sosit clipa lui, tânărul era doborât. Îi zâmbea liniștitor, dar zâmbetul lui era un rânjet care-l înfiora pe Marius, în loc să-l câștige.

— Îmi întoarce un serviciu pe care i l-am făcut cu mulți ani în urmă. Trebuie s-o ajuți!

Cornelia nu suportă privirea băiatului, o ocoli, veni și-și sprijini fruntea de umărul lui.

— E-adevărat, mamă?

Tăcerea ei spunea mai mult decât orice „da”. Marcel continuă, convins că a câștigat partida.

— Eu nu i-aș face niciun rău, crede-mă. Amândoi avem aceeași cunoștință comună, care nu se joacă. Ți-ar distruge viitorul fără scrupule sau, dimpotrivă, te-ar ajuta să te realizezi. E un om cu puteri mari, Cornelia știe...

Cuvintele lui erau o împletire de amenințări și oferte. Urmărind reacțiile tânărului, se convinse că sentimentul va câștiga mai sigur.

— Cornelia are nevoie de liniște. S-a zbuciumat mult să te întrețină... Va avea tot ce-i trebuie și numai pentru un efort de câteva zile.

— Taci odată!

Izbucnirea lui îl făcu pe Marcel să îndrepte spre el, amenințător, micul tub, pe care până atunci îl jucase în palmă.

Dar strigătul lui Marius fusese ultimul dinaintea cedării. Un strigăt neputincios. Își dădea seama că nu poate să iasă din situația imposibilă în care se găsește. Pe umăr simțea fruntea Corneliei.

— Ce trebuie să fac?

Ochii galbeni tresăriră victorioși.

— Te angajezi într-o uzină... mecanic de întreținere. Îți procur eu actele. Schimbi o piesă... Asta-i tot. A doua zi ai plecat și rămâi fericit. Nimeni n-o să te mai deranjeze... Iar recompensa va fi atât de substanțială, încât o să poți trăi liniștit multă vreme... Și tu și...

— Te-am rugat să taci!

Fără să-l întrebe, Marius luă pe de masă pachetul de țigări, aprinse una și trase fumul adânc, să-i simtă usturimea.

*

A doua zi, Cornelia, purtând o pereche de ochelari cu care n-o mai văzuse nimeni până atunci, urca scările Poștei Centrale. Se strecură printre oameni, ca și când acum ar fi pus pentru prima dată o pereche de ochelari și tot ce o înconjura plutea. Ușa rotativă o împinse înăuntru și se trezi în fața ghișeului cu efecte poștale. Ceru câteva vederi, apoi se așeză la una dintre mese, să le completeze. Scria rar, ca un om care gândește îndelung textul, și mintea ei chiar aduna cu greu câteva fraze banale pentru fiecare.

La puțin timp după ea, un personaj care mergea învârtindu-se în jurul axei sale, întorcându-se tot timpul după femeile care-l intersectau, își făcu apariția în holul Poștei. Urmărind o nostimă roșcată, ușa îl lovi destul de puternic și când se întoarse, un bărbat fioros îl privea atât de muștrător, încât îi pieri pofta să se mai uite în urmă și se duse cuminte să-și cumpere o revistă Rebus.

Își puse ochelarii pe care din cochetărie, nu-i purta decât atunci când citea, și se așeză să dezlege câteva jocuri. Nimeni n-ar fi putut face vreo apropiere între femeia care scria ilustrate și bărbatul care s-a așezat lângă ea să completeze rebus. Nu păreau că se cunosc. După un timp, ea și-a luat ochelarii de pe nas și i-a așezat pe masă. Același gest l-a făcut și el. În fața lor erau acum două perechi de

ochelari identici, dar cine să-i observe? Nici chiar Mihai, care îl urmărea pe Remy, tânărul cam neserios, de la distanță, nu și-a dat seama cât de asemănători sunt. El se plasase în spatele unor panouri care indicau mersul trenurilor și-i observa fiecare gest.

Cornelia s-a ridicat, și-a strâns ilustratele și... a luat de pe masă ochelarii, dar nu pe ai ei, ci perechea de-alături, pusă de Remy. Și-a văzut de drum fără ca să atragă atenția cuiva.

Presupunând că cineva ar putea să-l urmărească, Remy a rămas încă mult timp concentrat asupra unui joc. Mihai se plictisise de-a binelea când el se hotărî să-și pună ochelarii în buzunar și să plece. Mototoli o foaie din revistă și o aruncă în coșul de hârtii.

Cu aceeași preocupare pentru femeile din jur, ieși din clădirea Poștei.

Mihai s-a grăbit să recupereze foaia de hârtie aruncată, dar pe ea nu descoperi nimic deosebit.

Marcel o pândea pe Cornelia cu nerăbdarea unui pasionat care așteaptă să se termine o cursă de alergări. De reușita acestei operații depindea în bună măsură reușita întregii afaceri. Îl furnicau degetele la gândul că peste câteva minute va avea în mână planurile pentru care se angajase în cea mai riscantă operație din carieră. Se socotea un agent cu experiență, apreciat ca atare de „firma” lui, reușise substituiți și subtilizări care făcuseră vâlvă la timpul lor, unele intrând în rândul legendelor spionajului economic. Se ținuse departe de țară, din motive ușor de ghicit. Avea o condamnare în contumacie, care s-ar fi adăugat la vina de-acum, ceea ce i-ar asigura mult prea mulți ani de meditație. Și, totuși, riscase. „Firma” îi propusese, știindu-l de prin partea locului, și la fiecare răspuns negativ ridicase oferta, ajungând la sume îngrijorătoare, în care el începuse să nu mai creadă, atât erau de ispititoare. Până acum nu fusese niciodată tras pe sfoară, i se plătise „cinstit”, deși lucra

pentru un patron pe care n-avusese niciodată ocazia să-l cunoască. „Șeful” stătea undeva sus, între el și cei care-i îndeplineau ordinele interpunându-se multe trepte.

Acceptase jocul convins că aceasta este ultima rundă la care mai ia parte. Ajunsese la o vârstă când dorea să se retragă undeva, să trăiască în liniște. Se simțea obosit. Deși în culmea gloriei, știa ce se petrece cu el. Nu voia să rămână în meserie până când își vor da seama și ceilalți că nu mai e cel de odinioară. Visul lui era să se retragă ca un mare campion care părăsește ringul înaintea înfrângerii.

În sinea lui era foarte mulțumit de felul cum lucrase aici. Curat... foarte curat! Când va ajunge afară și va povesti totul, va trezi invidii. Se va vorbi iar de marea lui ingeniozitate. „Planurile au venit la minel!” le va spune. Și, într-adevăr, veneau, dar asta nu-l scutea de momentele acestea de tensiune. Îl mai sâcăiau și vorbele pe care le auzea, din când în când, din camera vecină. Muiereușca asta se juca sub nasul lui de-a dragostea. Era un tip orgolios și ce se întâmpla în camera vecină îl șicana profund. Nu era un bărbat frumos, dar femeile găsiseră întotdeauna suficiente motive să se oprească lângă el. Toto zâmbea ușor ironic în fața voalatelor lui avansuri, sau trecea peste ele ca și când nu le-ar fi înțeles. După prima lor întâlnire cochetase cu el apoi se răsucise cu o sută optzeci de grade de când apăruse tinerelul ăsta. I-a atras de câteva ori atenția că se joacă cu focul, dar ea continua sub nasul lui, asigurându-l că n-are niciun motiv să se alarmeze. „Un joc, așa cum mi-ai cerut!” dar el simțea cum a luat jocul în serios. Așteptând-o pe Cornelia, Toto se retrăsese cu puștiul în camera cealaltă, ignorându-l. Îi auzea din când în când, vorbind. Marius era atât de evident depășit de jocul în care intrase, încât, la un moment dat, Marcel se gândise să renunțe la serviciile lui.

Dar mai erau câteva zile, mai avea timp să se obișnuiască. De

trădat era sigur că nu-l va trăda; era Cornelia la mijloc. În cariera lui întâlnise mulți care îi îndepliniseră poruncile împotriva voinței lor. Totul era să știi să-l prinzi la mijloc, în așa fel încât să nu poată mișca. Marius era în situația asta și Marcel se felicita pentru felul în care îl adusesese aici.

Din fața ferestrei vedea strada până aproape de capăt. Cornelia trebuia să sosească. Cronometrase până la un minut durata drumului de la Poșta până acasă, pe jos.

Cu ochii pe cadranul ceasului, își spuse: „E timpul s-apară”, și când își ridică privirea, o văzu pe Cornelia cu câteva case mai departe. Răsuflă ușurat.

— Toto, se-ntoarce Cornelia! Trebuie să pleci, strigă cu glas neașteptat de tânăr.

Cu mișcări precise, scoase dintr-un sertar câteva pachetele și se duse în bucătărie. Luă din bufetul de vase două farfurii adânci, puse în fiecare o anume cantitate de apă, apoi dizolvă conținutul pachetelor.

Între timp, Cornelia intrase în casă.

— Bravo, Cornelia! Ai lucrat excelent! Ce-a fost mai greu ai făcut! Stai aici! îi oferi un scaun.

Un zâmbet vag luminează privirea încețoșată a femeii; era prima dată când se purta frumos cu ea. Studie ochelarii în lumina geamului.

— Bine... foarte bine! Toto, hai, dragă, vino să vezi ochelarii!

Se retrase în bucătărie, se așează la masă și vârî lentilele în prima farfurie. Avu loc o efervescență ușoară, ca și când ochelarii ar fi fost introduși în sifon foarte proaspăt, și în mijlocul lentilelor începu să se contureze două rotocoale mai închise la culoare, de dimensiunile unor monede de un leu. Când petele deveniră foarte precise, trecu ochelarii în cea de-a doua soluție. Aproape instantaneu, petele deveniră negre, dar privite mai atent se vedea că nu sunt omogene.

— Bine... foarte bine... Toto.

Toto intrase și ea în bucătărie.

Așteptă să se usuce puțin, apoi introduse pe rând lentilele într-un mic aparat de diafilme și privi spre geam. Cele două pete se dovediră două clișee foarte reușite. Pe una erau planurile pe care Remy le văzuse în cabinetul directorului Taflan, iar pe a doua doi bărbați, unul lângă celălalt. Marcel bănuiește ce-i cu ei. De fapt, erau Dima și Mihai.

Toto privi și ea.

— Cine-s ăștia?

— E bine că-i știm. Pot deveni monedă forte.

Toto îl privi nedumerită. Marcel cercetă îndelung fotografia celor doi bărbați..

— De ce te miri? Monedă forte, adică bani de schimb. Dar să sperăm că nu va fi nevoie. E foarte bine că-i cunoaștem, știm de cine să ne ferim. Să-mi aduci o fotografie mărită...

Cu mare grijă, Toto puse ochelarii într-un etui și se pregăti de plecare.

— Și acum... la uzină. Trebuie să întârziem cât mai mult experiența de-acolo.

— Fără Pangrati nu se vor descurca prea bine. Întreabă-l pe șef de cât timp are nevoie ca să verifice în străinătate experiența.

— Cel mult o săptămână, dacă totul merge bine. Și cred că o să meargă bine.

— Știe el să se grăbească.

Marcel își imaginează surpriza celor de-aici, când în cele mai mari reviste de specialitate din străinătate se va lansa bomba: a fost brevetată o nouă metodă de înnobilare a oțelului... De la cea mai mică fabricuță, până la marile trusturi siderurgice, toate se vor grăbi să afle despre ce este vorba și... și vor plăti bine pentru a aplica noul procedeu. După aceea pot să realizeze și cei de-aici oțelul lor, nu

mai aveau nimic împotriva. Brevetul va fi în mâna trustului creierilor.

Trustul „Creierii secolului XXI” avea un conducător științific de mare prestigiu, care nu știa că patronează o mare afacere gangsterească. Șeful avusese ideea de a se adresa unei mari personalități științifice, să-i propună conducerea unei societăți de mare prestigiu: „Creierii secolului XXI”. Toată lumea științifică știa că în această societate pătrund numai mințile cele mai alese, capabile să gândească în viitor. În laboratoarele societății se efectuau experiențe care urmau să ducă înainte tehnologia lumii. Cel puțin așa știa oamenii de știință, și chiar nouăzeci și cinci la sută dintre inginerii supercalificați care lucrau ca angajați ai trustului de inteligență. Și cum trustul avea laboratoare în mai multe țări, adesea primeau planuri spre experimentare ori verificare, puse la punct într-un alt laborator, pe care savantul nu-l cunoștea. Toți știau că din considerente de secret de fabricație nu li se putea spune mai mult. Planurile luate de Marcel de-aici urmau și ele să fie trimise într-unul din laboratoarele trustului, unde urmau să fie experimentate, iar rezultatele date imediat publicității. La lumina zilei, metoda va fi vândută celor interesați... O nouă mare invenție în laboratoarele trustului „Creierii secolului XXI”.

Pe fața lui Marcel împietrise un zâmbet care-l urătea. Toto îl privi fără plăcere. Plecă de lângă el și se duse în camera vecină unde-o aștepta Marius. Tânărul stătea pe marginea patului și fuma. Se așeză lângă el și-și băgă degetele în părul lui bogat.

— Plecăm la munte, Marius. O să fie ca o vacanță pentru noi...

Era greu să spună dacă el a auzit sau nu ce i-a spus...

*

E câte unul care cade din pivniță-n pod. Așa mă simt eu acum, când nu sunt în stare să iau o hotărâre. Am în palmă trei elemente și

nu știu cât de legate sunt între ele. Cu alte cuvinte, există vreo legătură între dispariția lui Pangrati, invenția la care a lucrat și purtarea lui Remy? Faptul că Remy a fost trimis la uzină, să amâne cât poate experiența, dovedește limpede că cineva cunoaște precis valoarea acestei invenții și dorește s-o ia înainte. Dacă a eșuat cu Remy, probabil că va încerca și prin alte mijloace. Asta e sigur. Dar dispariția lui Pangrati? Pe măsură ce mă gândesc, mă conving că un tip ca el n-ar fi plecat de-acasă, chiar dacă l-ar fi invitat Lolobrigida la o plimbare. Pangrati se pare că în raporturile cu soția lui a fost un înțelept care a descoperit înaintea noastră că femeile au dreptate și atunci când n-au, și a trăit liniștit, văzându-și de experiențele lui. Dacă așa stau lucrurile, atunci dispariția...

Dar scrisoarea? Scrisoarea asta mă-mpiedică din cale-afară. Soția jură că-i scrisul lui... Dacă n-a scris-o el, înseamnă că cel care a trimis-o știe cât de mult o să mă-ncurce. Și cum intuiția mă-ndeamnă să citesc pe dos toată treaba asta, nu-mi rămâne decât să plec imediat la Constanța, să văd dacă nu pot afla ceva. Mai întâi să-i telefonez lui Mihai.

— Tu ești, Mihai? Unde sunt? Acasă în papuci și halat, ca orice pensionar. Sunt la ora de gândire... Nevastă-mea încă doarme, așa că-mi gâdil nările cu aburii unei cafele și fac pe-nțeleptu-oriental. Da, am și picioarele cruciș sub mine, bineînțeles. Și cum tu ești pe post de Buda-învățăcel, m-am gândit să-ți împărtășesc ceva din înțelepciunea mea. Fă rost astăzi de o listă a colegilor de facultate a lui Pangrati. Numai băieți. Află care dintre ei seamănă cât de cât descrierii pe care ne-a făcut-o fetița și du-te să stai de vorbă cu ei. Începi cu cei din București, că sunt mai la-ndemână. Mă refer mai ales la cel mai tânăr dintre cei doi, pentru că cel cu ochii afumați, cum zice fetița, n-a putut fi coleg cu el. Apropo de ochi afumați, am văzut unu pe stradă acum câteva zile cu ochii ca gălbenușu', și dac-ai ști ce puiculiță-l aștepta... Aia cred că i-ar fi sucit capu' lui

Pangrati. Nu mai veni la slujbă, du-te direct unde ți-am spus. Îmi permit să te salut!

Nu-mi rămâne decât să-mi iau catrafusele și s-o șterg la Constanța. Nu e o treabă neplăcută acum, în plin sezon, deși e păcat să te duci numai pentru o zi; mai mult îți faci sânge rău.

Primul drum îl fac la cofetăria Ovidiu, poate-poate își mai amintește cineva de un bărbat și o fetiță, sau de trei bărbați și o fetiță, dacă i-a remarcat după ce s-au așezat și cei doi.

M-așez la masa la care bănuiesc că au stat ei, după spusele fetei, și pentru că nu este aglomerație – la ora asta sezoniștii încă n-au fost răzbiți de foame și zac pe plajă – un ospătar se și ivește lângă mine. Nu-mi vine să cred în atâta promptitudine. De regulă e aglomerație, iar când nu este, ospătarii moțâie pe undeva pe la umbră. Acum, vara, câștigă destul de bine ca să te privească superior, de parc-ar fi cel puțin Pașa din Ianina. Cel de lângă mine e foarte tânăr, nu pare încă alterat de metehnele meseriei.

— O băutură rece, fără alcool.

— O Pepsi?

— Nu, e cancerigenă. N-ai auzit ce se spune despre ciclamate?

Se uită destul de nedumerit la mine. E convins că am mers cam mult prin soare.

— Ai făcut școala de ospătari?

— Da.

— Se vede, după felul cum te-ai prezentat să iei comanda. Dacă vă mai învățau și ce-i cu ciclamatele... Altceva ce-mi oferi?

— Oranjadă.

— Sintetică?

Se codește. Am înțeles.

— Altceva.

— Să vă fac o limonadă dintr-o lămâie și sifon rece.

— Perfect. Păcat că nu se dă doctoratul și-n specialitate-asta.

Semnai dr. Docent-ospătar Niculiță Niculaie. Asta-i numele?

— Căruțașu Victor.

— Bine, domn Căruțașu, fă-mi o limonadă.

Dispare, apare, în trei minute. E un fenomen. Băutura bună, deși are numai puțină lămâie, cât să-mi ia ochii, în rest sare de lămâie, dar merge.

— Spune-mi, Victore, ai memorie bună? Sau ca mine, înveți greu și uiți repede.

— Învăț ușor și nu uit.

— Uite despre ce-i vorba, băiatule. Acum câteva zile, mai precis patru, a fost aici, la masa asta, un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani cu o fetiță de cinci. Au băut Pepsi și au mâncat alune... Pe urmă au mai venit doi, un tip mai în vârstă și unul mai tânăr. S-au așezat și au stat de vorbă toți trei, până când fetița a cerut să fie dusă acasă. Fetița avea în mână o păpușă. O fetiță drăguță, blondă, îmbrăcată într-o rochiță roz, cu guleraș alb. Cred că-și ținea păpușa în brațe și-i vorbea tot timpul, că ține mult la ea...

— I-am văzut! m-a oprit el.

Intenționat i-am vorbit fără întrerupere, încercând să-i conturez cât mai precis tabloul, în timp ce el mă asculta cu ochii pe jumătate închiși. Poate că am reușit.

— Spune-mi ceva despre ei.

— Nu era cu domnu acela înalt, cu ochi îngălbeniți?

— Ba da.

— N-a stat mult. Cel cu ochii îngălbeniți, mai în vârstă, a făcut plata.

— Cam ce vârstă are?

— Aproape cincizeci.

— Și-ălălalt?

— Unu' tânăr, care s-a uitat tot timpul după femei.

Clatin din cap. Ce să-i faci? Mai greșesc eu, dar el care se pare că

n-avea prea multă treabă...

— Tânărul cum arăta?

— Treizeci de ani, blond, cu fața de copil... Se uita mereu după femeii...

După cum insistă, se pare că fenomenul era evident. Mi se fixează și mie-n cap, ca un amănunt.

— Ai auzit ceva din discuția lor?

— Când s-au ridicat să plece, cel mai în vârstă l-a întrebat pe cel cu fetița: „Ai fost vreodată la „Marinaru fără griji?”

Merită să-l pup.

— Îți mulțumesc, Victoraș. Poți să semnezi doctor de pe-acum, să știi. Și eu sunt doctor.

— Aoleu, domn'doctor, mă doare-n coastă.

— Când mai trec pe-aici, văd eu despre ce-i vorba. Până-atunci du-te la policlinică, să vezi ce spun și-ăia!

„Marinarul fără griji” nu este ceea ce se cheamă o „bombă”, e mai mult un local specific, pe care-l frecventează cu precădere localnicii, și dintre ei cei care lucrează-n portul mare sau în portul pescarilor. Sezonistii vin mai ales atunci când vor să găsească o sfoară de guvizi proaspeți, care se mai zbat încă în momentul când îi cumperi. Pescarii au undițele-ntinse pe pietrele digului, urcă să vândă imediat ce-au reușit să prindă atâția cât să-i înșire cu pricepere pe-o sfoară, încât să crezi că sunt o mulțime. De fapt sunt câțiva, legați fiecare în parte, după o tehnică anume. După vânzare stau și răsuflă la o masă, cu o litră de votcă dinainte. Mulți dintre ei rămân toată dimineața, ca să aibă de ce să se-odihnească după-masă.

Acum localul e pașnic, dar seara s-ar putea să miroasă binișor a cap spart și nas julit.

Întreb un ospătar, doi, trei, dacă n-a văzut trei bărbați, doi mai tineri, unul mai în vârstă, cu ochii afumați. În sfârșit, tocmai când credeam că am făcut drumul degeaba, unul dintre ei a rămas pe

gânduri, dându-mi speranțe. Gândește, sugându-și buzele, de parcă ar avea în gură o acadea. Și când își suge buzele, mustața subțire îi joacă sub nas, când în sus, când în jos.

— Dom'le, cred că ăia trebuie să fie... Unu' dintre ei s-a făcut praf de tot, l-au luat pe sus.

Ciulesc urechile. Scot din buzunar fotografia lui Pangrati și i-o arăt.

— ăsta s-a-mbătut?

— Da, el. Îl recunosc... Dom'le, da' praf. Îi place, nu-i așa? face semnul cunoscut al băutului, ducându-și degetul mare spre gură.

— Nu chiar așa de speriat, da' nici la ureche nu duce paharul, nimerește gura și pe-ntuneric.

Se-amuză și încearcă să-mi fie de folos. Mă cam plictisește pentru că face pauze mari, ca și când ar gândi îndelung la ce vrea să-mi spună, și când gândește, își mestecă limba, ca o babă care mănâncă-n gingii. Vai de el ce pătește-un cuvânt până scapă din gura lui!

— Au stat la masa de colo... Da... Au cerut și băătură scumpă... da... băătură scumpă. Parcă sărbătoreau ceva, că tot ciocneau și-l felicitau... da... îl felicitau pe-ăla de s-a făcut praf.

— Vreo femeie, ceva, n-a apărut la masa lor?

— Ce femei? Nici n-ar fi văzut-o. Praf dom'le... doar mă pricep.

— Au stat până târziu?

— După miezu' nopții.

— Au chemat vreun taxi, ceva?

— Nu... Au plecat... da... au plecat pe-aici... spre plajă... da... spre plajă... Cred că l-au dus să-l răcorească, să se mai trezească.

Își mestecă ăsta limba, dar ce spune mă interesează nu glumă.

— Sigur n-au plecat spre oraș?

— Nu, pe plajă... M-am și uitat după ei, cum îl târau.

Cred că mi-a spus tot ce mă interesa. Trebuie să plec urgent la București. N-am venit degeaba aici. Am aflat câteva chestii mai mult

decât importante, care duc, toate, la o singură concluzie: trebuie să-l căutăm pe Pangrati! Și încă urgent. Ce mă determină să gândesc așa?

Mai întâi faptul că dintre cei trei, numai unul s-a îmbătat, și acela a fost Pangrati. Bine, dar poate că el nu este învățat cu băutura, în timp ce ceilalți doi... Totuși, „amicii”, nu numai că stăteau pe propriile picioare, dar l-au mai și cărat.

Al doilea fapt îngrijorător este drumul pe care-au apucat. Pe un om beat nu-l duci la mare, să-l trezești, îl duci acasă. Condiția socială și intelectuală a celor trei nu-mi permit să cred că s-au dus să-l îmbăieze, în miez de noapte, ca pe-o pușlama oarecare. Mai repede cred că l-au dus pe plajă, pentru că de-acolo îi se putea pierde ușor urma.

În sfârșit, ceea ce știu aproape sigur este că n-a fost cu ei nicio femeie. Asta schimbă foarte mult datele problemei. Cred că pot reconstitui destul de precis ce-a făcut Pangrati în ziua respectivă, dar nu găsesc locul unei femei în tot ce s-a întâmplat. Cu toate astea, a doua zi, bombă! Pangrati trimite soției sale o scrisoare în care îi mărturisește că a intrat în săptămâna brânzei și fuge de-acasă, de dragul unei femei. Care femeie, când au fost singuri? Să presupunem că a cunoscut-o după ce a plecat de la „Marinarul fără griji”. Când să se-ndrăgostească de ea? Din beția îngrozitoare nu s-a putut trezi decât a doua zi la prânz, iar scrisoarea a fost expediată de dimineață. Concluzia? Pangrati trebuie căutat. În ciuda scrisului, n-a trimis el scrisoarea.

Anunț dispariția lui, cer să se facă investigații cu maximă atenție și fug la București.

Aici, nici n-apuc să deschid bine gura să explic ce gândesc, când Mihai îmi servește a doua bombă, ce pune capac la toate..

— A fost interceptat un mesaj cifrat. Cineva a transmis din apropierea uzinei date privind experiența. Și asta încă nu-i nimic,

poți să-nchizi gura. Îți asigură pe cei de afară că este în posesia planurilor și că în curând le vor primi.

— Mă, tu faci bancuri!

— Ce bancuri, tovarășe căpitan? Uitați aici mesajul trimis de goniometre.

Nu este o glumă. Mihai, întotdeauna când vrea să fie extrem de serios, schimbă tonul și mi se adresează oficial. Dacă m-a luat cu „tovarășe căpitan” și cu pronumele de reverență, e o treabă serioasă. Și chiar e. Mesajul spune limpede ca apa distilată că indiviziiăștia au reușit să sustragă planurile. Rămân consternat de întorsătura pe care o iau lucrurile. Afacerea asta, care a început atât de nevinovat, printr-o presupusă fugă amoroasă, și-a schimbat dintr-odată culoarea. Vasăzică, nu mai e glumă.

Explic șefului de ce cred că Pangrati n-a trimis acea scrisoare, emit ipoteza că a fost răpit, argumentez și asta, cer să fie căutat cu toate mijloacele, conchid că trebuie să acționăm cu maximă urgență, mai ales pentru protejarea experienței. Dacă cei de-afară așteaptă planurile, ca să lucreze, n-ar fi exclus să-ncerce să pună bețe-n roate aici, până când o realizează ei. Ca să spun așa, a început o cursă contra cronometru. Cine anunță mai întâi invenția, trage toate foloasele. Chiar mâine voi pleca la uzină.

Șeful e de aceeași părere și mă-ndeamnă să nu pierd nicio clipă.

În birou mă așteaptă Mihai.

— Ce facem cu Andrei Hatmanu?

— Ce să facem?

— Blând, blând, dar după ce și-a revenit din surpriză, a început să facă gălăgie, că n-are nicio vină și e reținut pe degeaba. M-a rugat să-ți spun că vrea să stea de vorbă cu tine.

— Asigură-l că mi-ai transmis.

— Și?

— Asta ți-a cerut, asta ai făcut. Mi-ai transmis...

Dau să plec, dar mă răzgândesc. La urma-urmei, de ce-l țin arestat? Cred că m-am pripit când am cerut mandatul de arestare. Nu pentru că n-ar fi întemeiat, dar omul ăsta mi-ar fi mai util liber și în atenție. Degeaba-l țin aici, că mai multe decât am aflat de la el, tot n-am să aflu.

— Știi ceva, Mihai? O să-i dăm drumul! Ocupă-te de asta, apoi pregătește-te de o excursie plăcută. Plecăm la munte.

Am o salopetă largă, de parc-ar fi trebuit s-o port împreună cu Mihai, dar mă simt bine. M-am întâlnit iar cu mirosul care-mi place atât de mult: mirosul de ulei, și fier, și foc, și cocs, toate la un loc. E mirosul specific unei uzine, pe care nările mele-l recunosc și-l doresc, pentru că-mi amintește de tinerețe. Cum am terminat liceul, după ce am căzut la examenul de admitere în facultate – dacă aș fi intrat, astăzi aș fi fost medic – tata s-a-nfuriat și m-a trimis în fabrică, să-nvăț meserie. Prea multe n-am apucat să-nvăț. Mai înainte de-a ieși lăcătuș m-am trezit propus pentru școala de ofițeri. Nu beam, îmi plăcea să citesc, treceam drept un băiat de ispravă, cu ceva minte-n cap. Îmi amintesc că tata n-a fost prea încântat că am plecat să-mi fac o meserie, dar n-a avut încotro pentru că mie-mi și intrase-n cap s-ajung mai celebru decât celebrul Sorge. Abia mai târziu, la școală, am văzut eu cum devine cazul cu celebritatea, când m-am trezit pus la studiu serios, mai abitir ca-n facultate, și când am început să tremur la examene, și nu în mari acțiuni în care se uimesc lumea cu intuiția și inteligența mea. Și cum nu prea mi-a plăcut matematica – un doctor n-are voie să știe să rezolve ecuații și integrale, iar eu sperasem să ajung doctor – m-am trezit cu atâta matematică, și fizică, și chimie pe cap încât mi-a pierit o bună parte din elan. După ce-am terminat școala, m-am trezit student la drept unde datorită cunoștințelor mele de fost candidat la medicină, am excelat la criminalistică. Apoi a mai fost câte-un caz, două mai acătării, dar „cazul vieții mele” consider că n-a apărut. Te pomenești

că mă trezesc avansat la excepțional. Din punctul ăsta de vedere am avut un ghinion formidabil. De câte ori am fost gata, gata s-avanseze, s-a modificat legea, și-a trebuit să aștept un an, doi. Alții la vârsta mea... O să ies la pensie căpitan.

Până-atunci, mă simt bine ca mecanic de întreținere și mă-nvârtesc de colo-colo să văd dacă nu s-a produs vreo defectiune. Odată cu alți câțiva, am fost detașat în această secție în care urmează să aibă loc experiența. Îngrijesc de buna funcționare a cubiloului la care se va efectua prima cantitate de oțel înnobilit prin metoda lui Pangrati. S-a luat hotărârea de a se efectua cât mai repede experiența și să se anunțe rezultatul. Nu de alta, dar dacă vrea cineva să ne-o ia înainte... Se pune problema dacă se va reuși fără Pangrati.

Mă interesează acest mic furnal, de care mă-ngrijesc, și pe care-l descriu numai pentru motivul că sunt mulți care nu au văzut un cubilou, și poate că nu vor înțelege cele ce urmează, dacă nu-și vor imagina, cât de cât, cum arată. Cubiloul este un mic furnal din tablă căptușită cu cărămidă refractară. Interiorul lui formează o cavitate în care se topește metalul și în care este tratat, pentru a căpăta calitățile dorite. Pe un fel de burlan gros, situat la baza lui, vine aerul, trimis de turbine cu oarecare forță, care oxigenează arderea cocsului. Printr-un orificiu situat în partea de sus se încarcă fonta. Cubiloul de față nu este nici prea complicat, nici prea mare, ca și celelalte două situate în aceeași hală. E tocmai bun pentru experiență.

În fața lui, câteva vagoane cu ouă de cocs. Tot felul de oameni cu treburi se-agită în jurul meu, verifică, pregătesc, par emoționați. Plutește în aer o încordare pe care o simt în gesturile lor. Li s-a atras atenția să lucreze cu maximă atenție și fiecare vrea să răspundă, în felul lui, acestei cereri. Eu mă prefac interesat de tot felul de șuruburi, dar privirea mea scociorăște mai ales pe fețele oamenilor.

Cred cu tărie în acele tresăriri abia perceptibile care-l dau în vileag pe cel cu gândul necurat. Nu surprind nimic.

Atmosfera este întreținută de un tânăr scund, cu părul perie, care fluieră cu o disperare care poate să enerveze cel mai blând pachiderm. Dacă energia din fluier ar depune-o în treabă, în trei săptămâni s-ar trezi fruntaș pe ramură, dar el îmi asasinează urechile, de azi dimineață cu aceeași melodie. Rău i s-a-nfipt în cap! Dacă l-ar auzi compozitorul, l-ar pupa de bucurie.

În sfârșit, se pare că nu sunt numai eu cel care suferă de pe urma cântecului. Un lucrător între două vârste încearcă să-i mai taie din elan printr-o ironie:

— De unde picași, mă, cu fluieru-ăsta?

— De la București. E nevoie de oameni deștepți și m-au angajat.

— Era grozav, mă băiatule, dacă mai învățai și alt cântec. Fluieri cu talent, da dacă mai știai măcar încă unu'...

— Nu-ți place? Dacă ai ști ce fetiță am dat gata cu cântecu-ăsta!

Își țuguie, buzele și-și pupă vârful degetelor cu un plescăit care răsună în toată hala.

— Te cred, da...

— Lasă, am înțeles... Nu te pricepi și gata. Păi știi dumneata că am învățat trei săptămâni la vioară? De atunci mi s-a dat urechea. Dacă n-o vindeam...

— Ne cântai la vioară.

— Cântam.

— Atunci de ce-ai vândut-o?

— Pen' că eram pușlama, vezi bine! Dacă-ș fi avut mintea de-acu'.

— Te-ai fi cumințit.

— Te cred!

— Care-i motivu'?

— Păi m-am însurat, dom'le.

Iată un eveniment grav din viața unui om primit cu hohote de râs

de cei din jur. Drept e că persoana în cauză numai mutră de familist n-are, dar, oricum, cu atât mai mult merită stima celorlalți cu cât a avut curajul să ia taurul de coarne la vârsta lui fragedă.

E o atmosferă de lucru intens, fiecare, își face treaba cu maximă atenție, discuția dintre cei doi e un fundal sonor care amuză. Mi-a atras atenția prima întrebare a celui enervat de fluieratul continuu: „De unde picași, mă, cu fluieru-ăsta”? Vasăzică, tânărul familist fusese angajat de curând aici... Merita să mă mai gândesc la asta, dar mai ales să stau cu ochii pe el. Ce-o fi ascunzând bonomia lui? Muta nu-mi spune mai nimic sau, mai bine-zis, mă liniștește. Pare un puști îndrăzneț, nici într-un caz periculos, dar numai dracul știe în câte feluri își poate schimba chipul!

Verific paleta centrifugii care trimite forțat aer în cubilou și ascult amuzat, discuția celor doi.

— Lucru dracului amoru', dom'le, constată plin de înțelepciune imberbul familist. Nu mai beau, nu mai fumez. Mama zice că parcă m-am născut a doua oară. Acu' trag tare, că am nevoie de parale. Obrazu' subțire cu cheltuială se ține.

Ultima replică stârnește iar râsul celor care-l ascultă, și, de ce să nu spun, mă trezesc și eu râzând. Are destul farmec țâșbăștul ăsta!

— Nevastă-mea, adică soția mea – rostește el subțiat al doilea cuvânt, care se referea la consoartă – crede că e ceva grozav ele capul meu și trebuie să câștig corespunzător.

Fiecare cuvânt care i se pare lui mai ales îl pronunță subliniat, strâmbându-se ușor, ca și când nici el nu s-ar lua în serios. Dă un adevărat spectacol.

— Păi să vezi duminica ce-nțolit sunt! Ea m-aranjează la croitor... nu vrea de gata, că nu cade bine... Lucru mare!

— Tu nu taci niciodată? îl întreb mai mult ca să-i ațâț, dar lui îi sare țandăra.

— Dacă sunt urechi pe care le deranjez, tac... e bine?

— Când o tăcea ăsta, trebuie să-i luăm pulsu'... intervine un tânăr de lângă el.

Dar nu mai primim niciun răspuns. Tânărul familist s-a apucat să fluiera melodia cu care ne zgârie timpanele de azi-dimineață. Cel care-l tot ațâța la vorbă îl mai lăsă puțin să-i treacă năduful și-l ia la întrebări:

— Când ai făcut nunta, mă, ăsta însuratu'?

— Ce nuntă, dom'le? Încă nu-s oficial, nu-nțelegi?

Opa! Vasăzică toată familia de care se face atât caz, de fapt nu există, iar soția e în viitor... Imberbul ăsta e plin de surprize.

Se termină ziua de lucru. Mă schimb și dau o raită prin împrejurimi, printre altele să-l întâlnesc pe Mihai. Mă așteaptă într-o cabană situată la cel mult doi kilometri, scurtând drumul pe-o potecă. Am chef să beau un pahar cu bere, să-mi potolesc o sete care mă chinuiește de azi-dimineață, fără ca să-mi dau seama ce am.

Mai am puțin de mers, trebuie să ocolesc un perete de piatră aproape lipsit de vegetație, când mă trezesc față în față cu el.

— Iată un gest de subaltern pe care nu pot să-l trec neobservat. Frumos din partea ta că ai venit să-ți întâmpini șeful. Sunt mort după o halbă de bere...

— ...Pe care n-ai s-o bei, continuă el amabil.

— De-azi dimineață rabd...

— Dacă vrei să stai la aceeași masă cu Andrei Hatmanu, bietul telegrafist care a suferit acel neașteptat accident la Zürich, vino la cabană.

Rămân fără vorbe. „Ce caută telegrafistul aici, când ar fi trebuit să fie în cer?”

— De ce nu zboară?

— M-am interesat. Și-a luat un scurt concediu medical, pretinzând că în urma celor întâmplare a suferit un șoc nervos și nu mai poate zbura.

— E singur?

— În tovărășia unui pictor cam bizar și cam zgomotos, obsedat de propria lui celebritate.

— E celebru?

— În pictura de gang, specializat în nuduri opulente. Par puși pe distracție, caută cu lumânarea să le cadă ceva în plasă. N-a scăpat nicio sezonistă de avansurile lor, numai că aici nu prea ajung femei singure...

— Ba cred că e cazul să ajungă două, și încă drăguțe, în cel mult două ore. Între timp îmi schimb și eu puțin fasonul și mă prezint.

Dacă aș crede în metempsihoză, aș fi convins că într-o altă existență n-am fost nici cal, nici pisoi, ci mic funcționar la informații, într-un orașel de provincie, cu cotiere și ochelari căzuți pe nas, atât de bine mă prinde travestiul. Mă uit în oglindă și-mi vine să-ntreb: „Unde ești, Dima?” așa nu mă recunosc. Sprâncene groase care stau puțin zbârlite pe deasupra ochelarilor, ochelari demodați chiar și pentru bunica, o haină largă, lucioasă-n coate.

Două ore mai târziu, îmi fac apariția în cabană, urmărit de privirile ironice ale celor câțiva turiști eleganți care stau lungiți pe băncile înșirate de-a lungul zidurilor și se prăjesc la soare. Pe o bancă ceva mai retrasă două fete drăguțe, chiar drăguțe bine, sporovăiesc de-ale lor. M-așez în imediata apropiere, să ascult și eu ce pot trăncăni două femei în concediu. Nimic deosebit: una dintre ele povestește un film pe care l-am văzut și eu și care nu mi-a plăcut, deși ea îl povestește cu oarecare entuziasm. E drept că actorul merita să te uiți la el.

Prin fața mea defilează tot felul de perechi, unele nostime, altele caraghioase, mi-ar pare bine să-i pot spune uneia, de exemplu, să se ducă să-și schimbe nădragii, că e din cale-afară de caraghioasă. Are cel puțin cînșpe kilograme-n plus peste normal și pantalonii abia stăpânesc osânza gata să se reverse. El arată ca scăpat din lagărul de

la Dachau și o privește cu nedisimulată plăcere. Și e caraghioasă, mai ales când merge, și formele ei capătă o mișcare foarte personală, care pentru el se pare că e îmbietoare.

Mă uit cu plăcere la un grup de sportivi pe chipurile cărora nu descopăr ravagiile efortului, deși bănuiesc că merg de mult timp, cu rucsacuri enorme în spate. Sunt gălăgioși, scot în grabă mâncarea, numai regim de slăbire să nu ții, privindu-i! Ai impresia că-și rod și degetele.

Atenția îmi este atrasă de doi tipi care apar din cabană. Pe unul l-am recunoscut imediat: Andrei Hatmanu, într-un frumos costum sport, care trezește imediat invidii. Se vede că face curse-n străinătate, e îmbrăcat cu șic. Lângă el, un tip care atrage atenția pufăie dintr-o lulea care-i adaugă o doză de prestanță. Cel puțin așa crede el, după aerul cu care o poartă. Tipul are o bărbăță italienească și ochelari pătrătoși, fumurii, care-i sporesc aerul bizar.

Rămân amândoi în fața cabanei, privind în jur și, deodată, ca atrase de-un magnet, privirile lor se-ndreptă spre banca celor două femei singure. Numai eu surprind gestul discret prin care Hatmanu este invitat la atac. E, hai că-i nostim, de multe ori m-am întrebat cum de reușesc unii tipi să acosteze o femeie fără s-o supere, ba mai mult, să-i facă plăcere. Pentru asta se cere oarecare rutină și chiar inteligență. Cele două femei nu arată a fi din categoria celor care așteaptă să fie asaltate.

Tipul nu-și face prea multe probleme, vine la țanc, se-așează alături și intră-n vorbă cu un firesc care mă dă gata.

— Duduițelor, mai întâi m-am așezat, după aceea am să vă vorbesc, după aceea am să vă spun că sunteți foarte simpatice, după aceea dumneavoastră o să-mi spuneți că sunt cam îndrăzneț, după aceea eu am să recunosc că da, după aceea o să mă invitați să vă las în pace, după aceea eu am să constat că avem foarte multe puncte de caracter comune și că-mi place mai întâi faptul că nu vreți să-mi

vorbiți, după aceea nu se poate să nu vă vină să râdeți, pentru că ce v-am spus eu are oarecare farmec (ele râdeau deja), după aceea o să faceți puțin pe supăratele, după aceea eu o să insist și o să vă explic ce rost are să ne plictisim pe cont propriu când ne putem plictisi în patru, și uite-așa, o să ne trezim prieteni buni, și o să mă întrebați ce-i cu mine, și eu o să vă spun că am venit la munte să-mi vindec în sânul naturii un amor nefericit și dumneavoastră, ca orice femeie, nu se poate să nu mă întrebați despre ce amor este vorba, că oricine vrea să afle ceva despre un amor nefericit, și eu am să vă povestesc un roman citit acum douăzeci de ani, care mi-a plăcut mult și singurul pe care-l mai țin minte, și pentru că e cutremurător, o să vă-nduioșez și o să trezesc în dumneavoastră dorința de a mă consola, pentru că femeile sunt întotdeauna fericite să consoleze un bărbat nefericit... Și așa se face că m-am așezat aici și vă implor să mă consolați, pentru că, într-adevăr, sunt un nefericit în dragoste.

Le privește aproape serios prin ochelarii lui fumurii, și fetele râd cu gura până la urechi și, la urma-urmei, și mie-mi vine să râd, pentru că tipul n-a fost rău. Una dintre fete nu pare prostuță deloc și-i dă replica, prinzându-se-n joc:

— Într-adevăr, domnule, am să vă atrag atenția că sunteți foarte îndrăzneț, chiar necuviincios.

— Aveți dreptate, mama a luptat mult să mă-ndrepte, dar n-a avut succes. Nu vreți să-ncercați dumneavoastră?!

— După cum spuneți, acum ar urma să vă invit să ne lăsați în pace, ceea ce fac cu adevărat.

— Iată, Andrei – se-ntoarce el spre Hatmanu – totul se desfășoară exact așa cum am prevăzut, Duduiță, atunci ce rost mai are să parcurgem toate etapele? Un salt și... mă recomand.

I-a luat mâna, i-a sărutat-o cu ușoară insistență, și-a murmurat numele, cred că Tery (nu se poate să nu-l scrie cu „y”), apoi a repetat gestul cu cea de a doua, care n-a apucat încă să scoată o

vorbă.

— De la prietenul meu să nu v-așteptați la prea multe, că e timid și cam plicticos. O să-l suportăm, n-aveam un altul, deși ați fi meritat ceva mai bun. Doi ca mine n-au cum să fie într-o stațiune atât de mică... După calculul meu, nu găsești mai mult de unul la două milioane, și cum în țara noastră nu suntem decât vreo zece milioane de adulți... ceilalți patru nu știu pe unde ar putea să fie...

— Atunci cum de suportați o companie care nu-i la fel de strălucită?

— Din două motive. Mai întâi că mi-ar fi greu să umblu după un altul de valoarea mea, aș irosi enorm de mult timp, și apoi el are bani, duduie. Iată că mi-a scăpat adevărul. Pleacă des în străinătate, nu vine cu mâna goală, chiar ochelarii interesanți pe care-i port sunt un cadou primit de la el. Pe cuvântul meu că merită să-l stoarcem de ceva lei. Și ca să-ncepem, o să-l rog să ne invite la o cafea... Dacă ați ști ce poftă am de-o cafea, cu atât mai mult cu cât la o cafea încep cu adevărat destăinuirile. Sper că n-ați uitat că am să vă povestesc nefericitul meu amor...

Calm, sigur de el, a prins-o de braț, a ridicat-o de pe bancă și a pornit spre cabană, iar ea l-a urmat ca hipnotizată, pentru că așa sunt femeile, ca găinile, se hipnotizează ușor, dacă știi să le faci un cerc de cretă în față.

Și eu rămân să crăp de invidie, pentru că tipul e și mai tare decât credeam eu. Ca să ajung la performanța lui, trebuie să mă mai nasc odată, lucru nu tocmai ușor de realizat!

Rămân singur, să mă gândesc la toate astea, nu mai e nimic în jurul meu care să-mi atragă atenția. Știu că mai am de așteptat cel puțin o oră, până când să pot face ceea ce am de gând. Trag din cinci în cinci minute cu ochiul spre intrarea cabanei, aștept să-i văd iar pe cei doi fanți cuceritori. Mai întâi apare Mihai, care vine și se-așează lângă mine.

— Cum a fost?

— Suntem niște adolescenți naivi pe lângă tipul cu barbă. S-auzi tu metodă! Brigitte Bardot și ar fi căzut în plasă, dar două femei care abia așteptau să fie acostate?

Adevărul era că treaba mersese destul de bine și acum așteptam efectul. Cele două femei urmau să-i ia pe fanți și să-i ducă într-o plimbare de cel puțin o jumătate de oră.

În ce cameră locuiesc?

— Zece.

Iată-i iar în fața cabanei, bine dispuși. Pictorul, de la distanță, are ceva de viete de pradă în atitudine. Cu aproape un cap mai înalt decât mine, solid, domină cu autoritate pe cei din anturajul lui. Tot ce face și ce spune este de o siguranță imperturbabilă. Îmi explic perfect prietenia dintre el și Hatmanu, fire retrasă, care are nevoie de un tip ca acesta. Datorită acestei prietenii, s-a trezit la braț cu o femeie foarte simpatică, se distrează, pornesc într-o plimbare, și toate astea nu s-ar fi întâmplat dacă ar fi fost singur sau în tovărășia unuia cu temperament asemănător. În intimitatea lui cred că-l admiră fără rezervă pe pictor, cu atât mai mult cu cât amicul are și morgă de artist, lângă care se simte bine un om fără alte veleități decât acelea de-a fi onest la treaba lui. Dacă o fi onest. Deocamdată prezența lui aici îmi cam dă de gândit. Un leșin ciudat în străinătate, un accident și mai ciudat... iată cele două fapte care-mi rețin atenția. Și-acum prezența lui aici...

Când trec prin apropierea mea, îl aud pe pictor spunându-i partenerei sale:

— Mergem să cumpărăm lapte din sat. Lapte grozav, mult chiar acum.

Observ în mâna lui un termos. Satul e foarte aproape de-aici. De fapt un cătun, răspândit pe poalele muntelui, dar care are și un mic centru în jurul școlii și cooperativei. Turmele de vaci și oi înviorează

peisajul de un verde monoton. Creșterea vitelor este singura ocupație a localnicilor, în afara acelora care s-au aciuat la uzină și care și-au schimbat felul de viață, trezindu-se, peste noapte, muncitori. În mijlocul satului au fost înălțate câteva blocuri pentru muncitori care au fost aduși de prin alte părți și pentru o parte dintre funcționari. La parterul blocurilor se află un complex în care sunt, ca peste tot: frizerie, croitorie, cizmărie, un fotograf.

— Mihai, vezi și tu ce mai e prin sat! Poate cumperi o sticlă de lapte de oi, că n-am mai băut demult și are un efect extraordinar asupra tenului.

Mihai, care vrea să arăt ca un june-prim tomnatic, cum sunt cei de prin teatre, rămași în aceleași roluri de tinerețe până când legea pensiilor îi scoate din scenă, face rost de-o sticlă și pleacă pe urma lui Hatmanu.

Eu îl caut pe cabanier, închiriez o cameră, vreau să fie cu fereastra spre vale (știu eu de ce zic așa) și el îmi oferă camera unsprezece, lângă aceea a lui Hatmanu și a prietenului său. Iau cheia, urc la primul etaj, unde sunt camerele, și merg la sigur. În nouăzeci și nouă la sută din cazuri s-ar fi întâmplat același lucru. Norocul nostru că n-avem decât o fabrică de broaște și uși, care nu-și dă osteneala să producă prea multe tipuri de chei. Greșesc ușa – e atât de omenește – și vâr cheia în ușa de la camera zece. Încerc, se deschide, bineînțeles, și intru. Nu m-a zărit nimeni, pot să stau liniștit aici cel puțin o jumătate de oră, deși n-am nevoie decât de zece minute.

Rucsacul lui Hatmanu e o capodoperă a genului: fel de fel de buzunare, ținte, curelușe îl fac să nu semene cu niciunul dintre cele văzute de mine până acum. Îl deschid și pe capacul de pânză impermeabilă descopăr ecusonul unei case specializate în astfel de obiecte, care s-ar putea să fie una dintre cele mai cunoscute din Franța. Pentru că alt bagaj nu pare să mai aibă, controlez cu minuție

buzunar cu buzunar și țință cu țință, fără să las vreo urmă. Nu-mi atrage nimic atenția. Chiar nimic. Lucrurile din el sunt toate de bun gust și, bineînțeles, străine. Un pulover de culoarea tutunului mă ispitește grozav să-l îmbrac, atât e de frumos, și culoarea asta mă prinde. Bineînțeles că n-am timp de modă, cercetez atent trusa de bărbierit, tubul de pastă, periutele... toate normale. Sunt aproape sigur că nu-i nimic interesant pentru mine în acest rucsac. Pe spătarul unui scaun atârnă un vindiatic plin de fermoare și capace de buzunare, care-mi ia ceva timp până când mă uit prin toate. O batistă, câteva chei, câteva monede de douăzeci și cinci de bani, altceva nimic.

Agățat de tocul ușii, un alt vindiatic, al pictorului, desigur, dintr-un material oarecare întâlnit la tot pasul la munte. În buzunarele lui nimic, în afară de foarte mult praf de tutun, căzut din lulea. Un tutun parfumat, probabil adus din străinătate de Hatmanu.

Pictorul n-are rucsac. Un fel de sacoșă, în care sunt aruncate de-a valma un prosop, un săpun, un pulovăr, mai multe cutii de conserve de pește și, cel mai important pentru el, desigur, câteva sticle de coniac de format mic, plate, pe care le porți în buzunar. Cu astea pare cel mai bine aprovizionat.

În cameră nu găsesc nimic, deși caut peste tot pe unde ar putea fi ascuns ceva. Mă încredințez că dacă are ceva, atunci acel ceva este asupra lor, și n-am cum să controlez astfel, decât punându-i într-o observație strictă.

Ies din cabană și mă lungesc iar la soare, ca o reptilă care simte nevoia să-și încălzească sângele. În cabană e răcoare și m-a luat cu frig. Stau așa câteva minute până când Mihai se așază pe banca de-alături și-mi șoptește printre dinți:

— S-a interceptat un mesaj cifrat care transmite în străinătate câteva amănunte care nu figurau în planuri. Sunt explicații la planurile furate.

Vine la mine să-și aprindă țigara și-mi lasă alături o jumătate de foaie de hârtie cu textul de descifrat.

Vasăzică avem dovada sigură că n-am venit degeaba aici. Cei care se interesează de această experiență vor să afle și acele mici amănunte, care constituie secretul de fabricație, și care nu apar întotdeauna în planurile experienței respective din prudență sau pentru că inventatorul dorește să rămână ale lui până în clipa realizării depline, sau pentru totdeauna. Nu-i greu de ghicit că vor încerca să pună și bețe-n roate.

— La ce oră s-a interceptat emisiunea?

— Acum o jumătate de oră.

— De unde s-a emis?

— Dintr-o mașină care venea dinspre uzină spre oraș. Am dat dispoziție să fie identificați proprietarii tuturor vehiculelor din zonă, dar...

— Dar... dar degeaba. Probabil că și-au luat toate precauțiile. Nu par chiar atât de neghiobi încât să între singuri în gura lupului. Să așteptăm rezultatele, iar până atunci aș vrea să știu cine era de față în biroul directorului, când s-au luat hotărârile respective. În afară de asta, vreau să stau de vorbă cu una dintre fete. Sunt în camera unsprezece, între camera lor și a lui Hatmanu. Poate intra ușor să-și refacă fardul.

Mă lungesc pe pat și răsfoiesc ziarul, dar nu-mi stă gândul să citesc. Cine-a transmis mesajul? Unul dintre cei doi? Imposibil, fetele sunt cu ei. Și dacă unul dintre ei, de unde a aflat? Trebuie să presupunem o legătură între ei și conducerea uzinei. O legătură care funcționează foarte bine, deoarece i-a pus în cunoștință de cauză într-un timp record.

Dar dacă nu sunt ei? Nu pot să mă cramponez numai de această posibilitate. S-ar putea ca cineva din anturajul directorului să fi făcut această treabă pe cont propriu. Neapărat cineva din anturajul

directorului, adică din conducerea uzinei, deoarece amănunțele respective s-au discutat numai într-un cerc foarte restrâns de oameni. Din câte spune Mihai, cinci ingineri și directorul.

Tare nu-mi place când se lățește treaba. Va trebui să aflu, deocamdată discret, ce au făcut toți acești cinci oameni de când s-au discutat amănunțele și până când s-a recepționat mesajul. Discret de tot, fără a sta de vorbă cu ei, ca să nu atrag atenția. E mai bine să se creadă că nimeni nu s-a sesizat. O să lucreze mai degajat și, cine știe, poate, poate comite mica greșală care să-l dea în gât.

Ușa se deschise discret și cineva intră fără să se fi anunțat. Bănuiesc cine este, mă ridic în capul oaselor și una dintre cele două femei închide ușa în urma ei și mă salută.

— Ei, domnișoară, mi se pare că ați făcut o plimbare plăcută. Pictorul e plin de vervă.

— Nu-i tace gura o clipă, și reușește să fie amuzant.

— M-am convins cu ajutorul propriilor mele urechi.

— Am fost în sat... mai bine-zis până aproape de sat, într-o poiană foarte frumoasă. Hatmanu n-a vrut să meargă din poartă-n poartă să-ntrebe de lapte, s-a dus numai pictorul.

— Când?

— Acum trei sferturi de oră.

— Cât a lipsit?

— Douăzeci de minute.

Ar fi putut să se urce într-o mașină, să transmită, să-l aducă iar în sat și să vină cu laptele așteptat. Mă interesează această potriveală-n timp.

— Apoi?

— Ne-am plimbat puțin, ne-am întâlnit cu trei tineri ingineri, care-l cunoșteau pe Hatmanu. Cu unul dintre ei a fost coleg de școală.

— De unde-s inginerii?

— De la uzină.

Ei, fir-ar să fie! Parcă începe să se lege ceva. Nu-mi lipsea legătura dintre conducerea uzinei și pictor? Iată legătura. Ar fi prea frumos ca să fie adevărat, și-n cariera mea de puține ori s-a ntâmplat să fie atât de frumos încât să-mi pice pară mălăiață în gura lui Nătăfleată.

— Altceva?

— Mai nimic. Sunt zgomotoși, veseli, au proiectat pentru diseară o petrecere aici, la cabană, în cinstea noastră.

Zâmbește. Zâmbește frumos, nu mă mir că se pun la cale petreceri în cinstea ei. Zâmbesc și eu, ce să fac?

— Bine, domnișoară, du-te și te distrează. Dacă ai ceva urgent, vino aici și lasă-mi scris. S-ar putea să fiu și eu la petrecere.

Rămân iar singur și încerc să pun oarecare ordine în capul meu, dar nu e chiar atât de simplu. Mă las deocamdată păgubaș și mă hotărâsc să mai ies pe-afară. Aerul curat o să-mi spele mintea, și-o să-mi aducă vreun gând grozav.

În ușa de la intrare mă întâlnesc cu un tip înalt, cărunț, cu ochelari fumurii pe nas, care duce la braț o femeie de-a dreptul frumoasă, de cel mult douăzeci și cinci de ani. Mă uit lung după ea. Parcă am mai văzut în viața mea femeia asta, dar știu că nu-i așa. Toate femeile frumoase ți se pare că le-ai mai văzut, pentru că au un ce comun, și anume faptul ca toate sunt frumoase, și de-aceea ți se pare că le-ai mai văzut...

*

Lui Toto îi veni să râdă, văzându-l pe micul funcționar holbându-se la ea, fără grija de-a se feri. I se-ntâmpla adesea să-i simtă pe bărbați că s-au oprit în urma ei și o urmăresc cu privirea. Micul funcționar, cu ochelarii lui pe nas și sprâncenele zbârlite, se uita la ea ca la o minune picată chiar atunci din cer și chicoti plăcut

impresionată, nemulțumindu-l pe Marcel, care-o trase de braț mai departe.

Îl enerva orice privire de bărbat care se-mpiedica de ea.

Cerură o cameră și dispărură din ochii celor care își făceau de lucru prin încăperea de jos a cabanei, unde era, într-un colț, un mic bar, la care se putea servi o cafea sau un pahar de băutură tare.

Cum ajunseră sus, Marcel o apostrofă, încă furios:

— Pentru tine, nevoia de-a fi admirată e un viciu. Oricine-ar fi, numai să-l vezi că i se scurg ochii. Chiar și portarul.

— El nu-i bărbat?

Voia să-l enerveze, dar el nu mai continuă.

— Schimbă-te, să mergem spre sat!

Marius și Cornelia veniseră mai înainte și le comunicase unde puteau fi găsiți. Închiriaseră o cameră la un țăran căruia îi plecase băiatul la oraș.

Marcel voia să ia cât mai repede legătura cu Marius, să afle dacă a reușit să se-angajeze și cum merg treburile. De asemenea, adusese cu el materialul de care avea nevoie ca să dea experiența peste cap. Totul fusese conceput cu mijloace extrem de simple și fără cel mai mic risc. Ceea ce avea de făcut Marius nu putea să atragă atenția nimănui.

Marcel știa că reușita unei afaceri depinde în mare parte de simplitatea ei. Așa lucrase întotdeauna, și nu greșise. Cei care apără sunt mai atenți la lucrurile complicate, nu dau atenție celor simple, ca povestea cu oul lui Columb.

Îl neliniștea mai mult starea lui Marius: era mai fricos decât se așteptase. E adevărat, făcea totul în silă, și de-aici un plus de nesiguranță, dar nu se așteptase să tresară și la căderea unei frunze. Îl ținea tot timpul sub drog, ca să poată face ceva. Norocul era că-i cerea un lucru extrem de simplu și extrem de eficace în același timp.

Marius era lungit în pat, cu fața-n sus și ochii acoperiți cu brațul,

ca și când s-ar fi ferit de lumină. Cornelia pregătea o salată de roșii cu brânză, mâncarea preferată a băiatului, vara. Când au intrat cei doi, Marius nu și-a schimbat poziția, ca și când nu i-ar fi auzit. Toto s-a așezat pe marginea patului și i-a pus mâna pe braț.

— Am venit, Marius.

— Am auzit.

— Nu vrei să ne vezi?

— V-ați schimbat cumva înfățișarea?

Marcel rânji, vrând să dea de înțeles că nu-i pasă de ce spune, îl socotește într-o pasă rea. De aceea făcu un gest, ca și când ar fi spus: „Am mai auzit noi de-astea.”

— A mers bine? o-ntrebă Marcel pe Cornelia, lăsându-se greoi într-un scaun de lângă masă

— Da... lucrează acolo.

În glasul ei mocnea ceva. Singura ei rugămintă nu fusese respectată; Marius era băgat în această afacere, de care dorise să-țină departe. Privirea ei ca două lame de oțel căută spre Toto, pe care o ura de moarte. Aflase că ea îl atrăsese, și toate dovezile de dragoste pe care le arăta fiului ei nu-i molcomeau sentimentele.

Toți acești oameni, care se urau unii pe alții, se simțeau legați prin situația lor comună, și era sigur că odată terminată această operație, se vor destrăma și nu vor mai voi să afle unul de altul. Singură Toto spera să-l mai vadă pe Marius undeva, departe de-aici. Șeful îi promisese c-o să-l ia în străinătate împreună cu ea, dar cât putea să creadă? În momentul de față se legăna în această iluzie.

— Ei, Marius – socoti Marcel că a venit timpul să discute afaceri – spune-mi cum e-acolo? Descrie-mi totul, să vedem cum e mai bine să acționăm... Asta trebuie să-mi spui, oricât de supărat ai fi pe mine, adăugă cu ironie marcată.

Marius nu se grăbi să-i răspundă, dar în cele din urmă îi descrie, amănunțit, hala, cubiloul, cum e așezat, pe unde trec oamenii, cum

se-ncarcă, tot ce putea să-l intereseze.

În timp ce Marius vorbea, Marcel luă o sticlă, turnă într-un pahar puțină apă și aruncă în el o pastila. Cornelia privi cu ură spre pastila care dispărea într-o mică efervescentă. Știa ce urma. Trebuia să-i aducă iar în starea care-i convenea lui. Marcel observase la ei semne de independență care-l alarmaseră. Marius îl primise indiferent; privirea Corneliei căpătase luciul inteligenței.

— Bea, Cornelia! o îndemnă, oferindu-i paharul.

Femeia căută spre Marius, care se întrerupsese din povestit, dar băiatul n-o ajută să se împotrivească.

— Bea!

Cu ultima licărire de luciditate, îl fulgeră pe Marcel, apoi dădu pe gât lichidul destul de plăcut la gust.

Fără grabă, Marcel turnă a doua oară apă în pahar și dădu drumul în el altei pastile.

— Continuă! se adresa lui Marius.

Dar el nu mai continuă. Marcel simți la el o îndărătnicie pe care era hotărât s-o frângă, prin orice mijloace. Îi întinse paharul.

— Bea!

— Nu beau!

Una dintre sprâncenele lui Marcel se ridică, întrebătoare. Ținu mai departe paharul întins.

— Nu beau... Nu simt nevoia. Ți-am spus că fac tot ce-mi ceri, dar numai beau.

— Te-ajută. Dă-mi voie să știu mai bine.

Ochii galbeni se fixară în ochii tânărului.

Marius simți cum îl furnică ceafa, pielea capului, capul întreg. Îl speria privirea lui hipnotică, îl tulbura, o visa noaptea. Pupilele negre parcă se dilatau, căpătau proporții extraordinare, se apropiau de el acoperind totul, ca o perdeă. Se trezea într-un întuneric care-l speria, ca într-o peșteră din care nu putea ieși.

— Bea!

Când se ridicase Marcel, și când apăruse în mâna lui acel tub ascuțit, care îl amenința?

Glasul aspru îi izbea timpanele și i se strecura în tot corpul, înfiorându-l.

Întinse aproape fără voie mâna, luă paharul și-l goli, apoi se cutremură scurt și parcă își reveni dintr-un leșin. Marcel îi luă paharul din mână, îl puse pe masă, trecu peste incident și reveni la preocupările lor.

— Cum crezi că ți-ar veni mai ușor să acționezi? Punând ceva în containerul cu cocs sau în burlanul prin care vine aerul în furnal?

— Mi-ar fi mai ușor să m-apropii de turbina de aer. E într-o încăpere alăturată, mai puțin supravegheată.

— Foarte bine. Am să-ți dau un fel de burete, pe care să-l introduci în burlan. Din, el se va evapora treptat un gaz care va schimba conținutul de carbon din cubilou. O treabă simplă. Pui buretele și-ți vezi de treabă. Poți să și pleci din uzină. O lună de zile nu vor putea face nimic... Ți se mai pare complicat?

Nu i se mai părea. Acum privirea lui și privirea Corneliei își pierduseră iar luciul.

— Studiază mâine această posibilitate și după-amiază îți aduc buretele... Până atunci stați cuminți în casă. Ați înțeles?

— Da! răspunseră amândoi.

Toto îl privea pe Marius cu o milă care-l enervă pe Marcel. Aproape se răsti la ea:

— Hai să mergem!

Afară se înserase.

Cei doi rămaseră ca două modele de gips ale neputinței. În mintea băiatului se adunau greu gândurile. Nu reuși să articuleze decât trei cuvinte, pe care le adresa de fiecare dată mamei și în care cuprindea toată marea lui nedumerire:

— De ce, mamă?

Cu alte cuvinte, cum de ai ajuns în mrejele lui, ce te-a determinat, ești o femeie blândă, m-ai crescut sacrificându-te, ce-a putut să-ți promită omul ăsta, cel fel de om ai fost, când ai fost de vârsta mea, de ai ajuns în tovărășia lui?

Toată marea lui durere era cuprinsă în această întrebare.

— O, Marius, când ești tânăr! Doamne, câte prostii poți să faci! Nu știi ce-nseamnă un pas greșit. Nici n-ai conștiința că greșești, ți se pare mai mult o joacă... Și apoi toată viața ți se schimbă de la el.

Marius întinse mâna și o trase lângă el, mângâindu-i părul, ca unui copil.

Marcel mergea înaintea lui Toto cu câțiva pași, pufnind nervos din lulea. Femeia îl simțea furios și asta îi dădea o satisfacție pe care nu și-o putea ascunde. Nu-și putea explica de ce nu-l înghițea pe acest bărbat, care o plăcea evident. Izbucnirile lui își aveau originea în acest sentiment. De regulă, Toto simpatiza un bărbat care îi arăta oarecare atenție, dar Marcel o enerva. Marius să fie de vină? Până la apariția lui, nu primise atențiile lui Marcel cu ironia ostentativă de acum. Poate că și Marcel simțise schimbarea odată cu această apariție și tocmai de aceea se purta și mai dur cu fiul Corneliiei.

Pufăind din cauza lulelei, dar și din cauza mersului repede, ajunseră într-o poieniță de pe versantul opus celui pe care era satul. Jos, acolo unde cele două pante de munte se întâlneau, șerpuia șoseaua regională, destul de bine întreținută, deși neasfaltată.

Marcel își consultă ceasul: mai avea timp. Se lungi pe un trunchi de copac, făcând tot timpul abstracție de prezența lui Toto. Fără voia lui, începuse să se poarte ca un șef care-și ignoră subalterna și pe care ar fi vrut s-o vadă suferind din această cauză, numai că Toto zâmbea tot timpul ironic, ca să-i dea de înțeles că purtarea lui n-o afectează câtuși de puțin.

Se îndepărtă câțiva pași și-și găsi un culcuș bun pe o pernă de mușchi, și se rezemă de scoarța aspră a copacului, și se lăasă furată de luna mai galbenă acum, la răsărit. Privind luna, și ascultând liniștea din jur, și simțind mușchiul moale pe care stătea, reuși să se smulgă din preocupările ei și își aminti o scenă pe care credea că a uitat-o pentru totdeauna, petrecută cu mulți ani în urmă, pe timpul când purta însemnul școlii pe braț, și când, fiind în tabără, a întârziat prin pădure cu cel mai frumos băiat, care-i trimisese o scrisoare de dragoste încă din prima zi a sosirii lor la munte. Toto simți sărutul stângaci, cu buzele strânse, pe care-l primise atunci, și palma pe care i-a dat-o, și regretul ei imediat după aceea, când el a fugit și ea a rămas în pădure, dojenindu-se pentru gestul pripit, pentru că îi plăcea și pentru că așteptase cu inima în galop ca el să-și ia curajul aceluia sărut...

Era o fetiță silitoare, simpatizată de profesori pentru gingășia inconștientă pe care o degaja, ca pe un parfum plăcut.

Oare când se schimbase? Nu-și dădea soarbă. De fapt, în sufletul ei considera că nu s-a schimbat, că este aceeași, că n-a renunțat la idealurile ei frumoase, pentru că ceea ce făcea acum, era de o inconștientă dezarmantă. N-avea sentimentul culpei, i se părea doar interesant și mai ieșit din comun decât altceva. Legea era undeva departe, nu se gândise niciodată la ea, nici nu-i trecea prin minte că într-o zi s-ar putea să fie descoperită. Ei nu i se putea întâmpla ceva, pentru că n-avea de ce să i se întâmple. Nu făcea mare lucru, transmitea de colo-colo o vorbă sau o hârtie, primea la ea pe cineva să doarmă, îndeplinea mici servicii, tânguindu-i din oraș nimicurile de care avea nevoie.

Când începuse să se schimbe? Poate că de vină era frumusețea ei și cei care îi cultivau, fără voie, o încredere nemărginită în puterea pe care o are asupra celorlalți oameni. Peste tot reușea înaintea altora, ușor, numai printr-o privire, printr-o anume privire, ușor

naivă, ușor îndrăzneată, pe care începuse s-o cultive aproape fără să-și dea seama.

Era în clasa a unsprezecea când a dezlănțuit pasiunea în profesorul de matematică, și pasiunea asta a fost poate momentul de cotitură în viața ei: și-a dat seama, pe deplin, cât e de frumoasă. Din curiozitate nu ezita să-și verifice puterea de seducție asupra oricărui bărbat, din curiozitate și orgoliu, fără nimic frivol și fără să-și dea seama că, pe nesimțite, pierdea capacitatea de-a se opri într-un anume punct. Pe nesimțite se obișnuise cu acest joc, ajunsese un fel de a fi, orgoliul distrusese în ea dorința de a rămâne lângă un singur om. Tot fără voia ei, se trezise cu o nouă filosofie de viață, cu un alt ideal. Zâmbea ironic când își amintea de primul sărut și de emoțiile cu care-l pândea, pe fereastră, pe puștiul cu aer căutat de bărbat. Nu i se mai părea un ideal de viață să te găsești lângă un bărbat iubit; idealul de viață deveni viața înseși, pe care trebuie s-o trăiești, să te bucuri de ea, să te porți ca și când mâine pământul ar exploda. Oare cine îi strecurase gândul ăsta? Da... el a fost! Acela care i-a făcut serviciul de a-i înlesni un câștig ușor și fără bătaie de cap. „Viața este așa cum este, n-are rost s-o idealizăm, ci s-o trăim, pe cât posibil mai ușor și mai bine.”

Căzuse la facultate și acest prim mare eșec răsturnase multe în mintea ei. Ce rost avea să mai creadă într-un ideal pe care nu-l mai putea ajunge? Se visase geolog și geolog nu va fi niciodată... Hotărât lucru, n-are rost să pierzi timpul făcându-ți vise, în timp ce viața se scurge pe lângă tine, și uite cum ceilalți se distrează...

Trăise fericită mulți ani în această nouă formulă de existență, pe care și-o revedea acum, în această poiană, sub lumina blândă a lunii ca o portocală. Ceva se defectase în mecanismul gândirii ei. Se strecurase pe primul plan al conștiinței un gând care i s-ar fi părut ce-l puțin bizar cu două săptămâni în urmă. „Viața poate fi trăită din plin și alături de un singur om, care să te apere de griji și de

jigniri." Pe Marius nu-l luase la început în serios, dar participa din ce în ce mai intens la nefericirea lui. El nu se putea adapta noii lui vieți, pentru că nu-și putea schimba „punctul de vedere asupra vieții". Acesta i se părea ei momentul hotărâtor din viață: clipa când începi să gândești, să împrumuți un alt punct de vedere. Marius nu putea să-și schimbe optica, și de aceea suferea.

— Lasă gândurile, Toto!

Tresări. Fără voia ei se temu. Omul ăsta putea să-ți citească gândurile. Se simți în fața lui ca și când ar fi știut tot ce i-a trecut prin minte în aceste minute de așteptare.

— Nu-ți plac gândurile, și nici oamenii care gândesc, îi răspunse insolent.

— Mărturisesc că nu.

— Nici când se gândesc la tine?

— Poate că am bănuț că la mine te gândești și de-aceea te-am invitat să renunți... N-arătai prea bine... și e timpul să ne gândim numai la treburile noastre.

Când zâmbea forțat, Marcel își strâmba gura într-un fel ciudat, de parcă cineva i-ar fi tras un colț în jos.

Cu gesturile lui voit lente, scoase din buzunarul de sus al vindiacului o tabacheră nu prea mare din care își luă o țigară. Renunțase la lulea. Avea acest obicei de a alterna fumatul lulelei cu fumatul unei țigări.

Trase câteva fumuri lungi, sugându-și mult fălcile, apoi apăsă un mic resort al tabacherii și un fir subțire, lucios, apăru dintr-o muchie. Îi scoase mai mult în afară, până când deveni antenă. Își consultă ceasul: sosise timpul. Se auziră mai întâi câteva pocnituri, apoi un glas de bărbat. Marcel lipi aparatul de ureche și ascultă încordat. Din când în când nota ceva în carnețelul pe care-l avea deschis lângă el, pe buștean. Dacă Dima ar fi auzit glasul din aparat, cu siguranță că ar fi făcut primul colaps din cariera lui: era glasul lui

Taflan, directorul uzinei.

Marcel fu mulțumit de comunicare și această satisfacție păru că are o influență binefăcătoare asupra sentimentelor pe care le purta colaboratoarei sale. Își vârî tabachera în buzunar și-i zâmbi deschis, nu strâmb ca atunci când voia să fie rău:

— Ei, Toto, mergem și noi spre cabană? Cred că ești obosită, a fost o zi plină... și de emoții, nu se putu el stăpâni să arunce, totuși, o ușoară săgeată, dar cu vădită bunăvoință. O cafea bună și o țigară și mai bună o să încheie plăcut o zi grea. Vrei să te ridici?

O prinse de braț, dar fără nicio intenție erotică; o susținea pur și simplu, prietenește. În clipa asta redevenise tipul întreprinzător care mai avea mult până să-și termine treaba, și era preocupat de acest, gând. Se părea că totul merge ca pe roate și asta îi dădea curaj și siguranță. În rest, se vor aranja ele, chiar și cu cei doi pe care-i lăsase stingheri în cămăruța din sat. Ursul nu joacă de voie.

În apropierea cabanei se opriră. Peste tot era lumină și se auzea muzică. Cineva deschise ușa de la intrare și afară năvăli zgomotul unei petreceri. În părculețul din fața cabanei perechi de excursioniști profitau de seara cu adevărat frumoasă și cochetau cu luna de culoarea frunzei moarte. Numai pe una dintre bănci stătea un bărbat singur și fuma la rece o țigară. Cei doi se așezară lângă el, fără să-l observe parcă. Marcel lăsă alături, pe bancă, peticul de hârtie pe care scrisese mesajul ascultat cu puțin timp mai înainte prin radio, apoi se prefăcu plictisit și se ridică, plecând împreună cu Toto, spre cabană.

Tipul singuratic se lungi pe bancă să privească luna, dar mai întâi luă hârtia „uitată” de Marcel și o puse în buzunar. Își aprinse țigara și fumă fără grabă, ca un om care n-are decât grija propriilor lui gânduri. Când țigara ajunse un chiștoc, o prinse între arătător și degetul mare și o catapultă departe, urmărind punctul de lumină, care descrie un arc de cerc și căzu în iarbă.

Plecă spre sat, mergând fără grabă, cumpănindu-și greutatea când pe un picior, când pe altul, într-un mers marinăresc.

*

Mașina goniometrică patrula fără încetare în jurul uzinei. Se părea că în seara asta nimic n-o să tulbure eterul și cei doi bărbați cu căștile la urechi fumau liniștiți, învârtind din rutină butoanele aparatului.

— Să opresc puțin pe drumeagul ăsta. În pădure se pierdea un drum de căruță și mașina porni pe el câțiva zeci de metri, apoi opri, ferită de ochi indiscreți. Șoferul coborî să respire aerul dens și rece, se lăsă de câteva ori pe vine, să-și dezmoștească oasele. Tocmai voia să spună ceva, când dinăuntru se auzi un „ssst” care-i porunci să tacă.

— S-a întrerupt!

— Caută-l!

Trecu un timp până când în căști țiuiră iar sunetele scurte și lungi ale alfabetului Morse.

— Și-a schimbat locul. Transmite dintr-un vehicul, ca și până-acum...

Mai înainte ca mesajul să se termine, cel de al doilea bărbat ridică receptorul telefonului și dădu alarma. Să fie oprite și controlate toate vehiculele care trec prin zona respectivă.

Pe șoselele din împrejurimi apărură brigăzile mobile, care se adăugară celor fixe. Milițieni cu lanterne puternice opreau tot ce trecea în acel timp pe șosea.

Pe drumul județean, aproape de intersecția lui cu șoseaua națională, venea în viteză, numai cu luminile poziției aprinse, o camionetă ușoară. Șoferul nu-și dădea osteneala să ocolească gropile drumului, nu-l interesa decât viteza: să ajungă mai repede la asfalt. După felul cum privea în jur, se vedea că nu cunoaște prea

bine locul, deși bănuia că nu mai are mult până la drumul bun.

La un cot, din spatele copacilor țâșni o lumină puternică, orbindu-l. Încetini. Lumina coborî. Își dădu seama că cel care-i făcuse semn să oprească era un milițian. Iată ce-i convenea cel mai puțin. Cum să scape de el?

Apăsă ușor de frână, lăsând impresia că vrea să oprească, dar când fu la câțiva metri, acceleră brusc și camioneta zvâcni înainte, ca împinsă din spate.

Milițianul avu suficient timp să sară-ntr-o parte, dar se-mpiedică și căzu. Un altul aprinse lanterna, să-i ia numărul. Și atunci se produse lucrul cel mai puțin așteptat: privind în oglinda retrovizoare, să vadă dacă l-a călcat sau nu pe milițian, șoferul fu orbit de lumina lanternei reflectată. Își feri ochii, dar nu avu timp să vadă că în clipa aceea ajunsese la șosea și trebuia s-o ia la dreapta sau la stânga. Din viteză, traversă panglica de asfalt și se trezi în față cu zidul de beton al parapetului. Încercă în ultima clipă o manevră, dar roata prinse marginea de beton și camioneta se răsturnă în zgomot surd dincolo de el. Se rostogoli de câteva ori și se opri într-un brad puternic, strivindu-se. Din ea nu apără nimeni...

În cabană, petrecerea devenise și mai zgomotoasă. Sufletul spectacolului, pentru că era un adevărat spectacol ceea ce se întâmpla, era pictorul. Toți sezoniștii se strânseseră aici, în salonul mare, ca-ntr-o familie și petreceau împreună. Pictorul domina totul cu statura lui impozantă și glasul de stentor, singurul care străbătea prin zgomotul dansului în bocanci, al muzicii, al râsului, al discuțiilor. Glumele lui erau reușite, provocând cascade de râs. Dansa de unul singur sau cu prima parteneră care-i cădea în mână, în jurul lui făcându-se cerc. Sfidându-și greutatea, dansa ușor, chiar cu oarecare grație, în aplauzele celor deveniți spectatori.

Hatmanu se distra în felul lui, tăcut, dar savurându-și prietenul

de care, desigur, era mândru. Cele două femei refuzaseră spectacolul pictorului și acum el își recruta partenerile smulgându-le de lângă bărbații care le însoțeau, dar nimeni nu se supăra pe acest tip cu farmec în umorul lui gros.

În afară de Hatmanu, mai era un tip care trăia molcom plăcerea acestei seri vesele: micul funcționar care privea uimit la toți ceilalți, ca și când ar descoperi o lume nebănuită până acum. Marea lui admirație se părea că se-ndreaptă tot spre pictor, deoarece nu-l pierdea din ochi, nici chiar atunci când sorbea din cinzeaca de țuică pe care-o avea în față. Ce bine că pictorului nu-i trecea prin cap gluma de a-i bea țuica, pentru că ar fi scuipat-o surprins, strigând: „Ăsta bea apă, fraților!” Dar lui nu-i trecea prin cap această glumă, și micul funcționar își vedea mai departe de băutură zâmbind tot timpul, de parcă zâmbetul s-ar fi lipit pe fața lui și nu mai putea scăpa de el.

Mihai își făcu apariția în cabană, fluierând semnalul ca Dima să-l urmeze în cameră.

*

Cum intru în cameră, Mihai îmi spune ce s-a-ntâmplat pe șosea, arătându-mi și un mesaj recepționat de curând.

— Mai întâi, hai la locul accidentului, poate găsim ceva în camionetă. Apoi o să stăm pe gânduri bine de tot, dar știi cum? Să ne zbârnâie mințile și să găsim un mijloc de-a afla cine din conducerea uzinei trădează cu atâta repeziciune tot ce se discută acolo.

În câteva minute am ajuns lângă hârbul care fusese o dubiță T.V. De pe deal am reușit să îndreptăm în jos farurile mașinii noastre; se vedea foarte bine.

Șoferul e un tânăr de vreo douăzeci și cinci de ani, cu o figură dubioasă, chiar așa leșinat.

— Cine-i? îi întreb pe Mihai, care-i cercetează actele.

— Șofer la I.P.C.-3, din județ.

— Să-l ducă la spital. Între timp află tot ce se poate afla la ora asta despre el.

Șoferul fu urcat în I.M.S.-ul cu care venisem noi.

— Nu lăsa pe nimeni să se oprească în șosea! îi spun milițianului. Iar noi, Mihai, să ne uităm puțin prin camionetă.

Reușesc să deschid ușa din spate și un miros pătrunzător mă făcu să zgârcesc din nas.

— Ce dracului miroase așa?

— Ce să fie, brânză, nu vezi?

Câteva putini cu brânză se spârseseră în rostogolire, umplând tot interiorul cu zer.

— Știi ceva, Mihai, mă tem că ăsta-i motivul pentru care prostănacul ăsta n-a vrut să oprească, și nu ce credem noi. O fi aranjat cu vreun cioban furțișagul și alerga să-l ducă la oraș... Dacă n-o fi așa...

Am controlat fiecare colțișor în care ar fi putut fi ascuns un aparat de emisie, dar nici gând de așa ceva. Și nici altceva care să ne dea cât de cât de bănuit.

Între timp, la spital, ținut puțin sub masca de oxigen, șoferul și-a revenit și a mărturisit ceea ce eram aproape sigur că o să mărturisească: furase brânză.

— Hai la cabană, Mihai. Pictorul e mai interesant.

Ultimul mesaj interceptat mă pune pe gânduri, mai ales pentru repeziciunea cu care se află ce se discută în conducerea uzinei. Celui care transmite în afară nu-i trebuie nici douăzeci și patru de ore ca să afle totul. Are o sursă foarte directă, poate chiar în conducere, și mă gândesc că aici ar trebui să-mi concentrez atenția, pentru că de aici iradiază veștile.

Trec încă odată în revistă persoanele care erau de față când s-au discutat ultimele amănunte transmise de mesaj, și constat că numai trei dintre ele au fost și la ședința de rândul trecut. Tuturor li s-a recomandat să păstreze absolută discreție asupra celor discutate, dar unul dintre ei n-a tăcut. Cei trei sunt directorul Taflan, inginerul șef Duțescu și... aici am o surpriză, tânărul inginer Alexiu, pe care l-am văzut la cabană în tovărășia lui Andrei Hatmanu și a prietenului său, pictorul. „Nu cumva pe aici se scurg veștile? Ar trebui să fac ceva încât să triez pentru ultima dată acest mic grup”, și-mi bat capul să găsesc mijlocul cel mai bun.

Ideea salvatoare îmi vine în clipa în care sorb o cafea cam fadă, mai mult cicoare, pe care mi-a făcut-o cabanierul. Mă trezesc în picioare gata să plec, și el țâșnește grijuliu de la locul lui. Îi arunc trei lei în palmă și-mi văd de drum.

Mihai m-așteaptă în locul știut și-i spun ce are de făcut:

— Zbori la București! Mâine dimineață un curier al Ministerului siderurgiei să se prezinte la directorul Taflan cu ultimele instrucțiuni. Aș vrea să cuprindă date fundamentale, care să-l pună pe gânduri. Sfătuiește-te cu un specialist.

— Ce urmărești cu asta?

— Ceva foarte simplu. Odată cu mesajul, curierul să-i recomande să nu transmită conținutul decât inginerului-șef.

— Tot n-am priceput.

— Foarte simplu! Vreau să-l scot din joc pe tânărul inginer Alexiu și să limitez aria...

— Și după aceea?

— După aceea, așteptăm... Stăm și așteptăm, ciulim urechile, să vedem dacă cuprinsul mesajului va mai fi comunicat în afară.

Până la înapoierea lui Mihai gândesc în fel și chip, ca un înțelept oriental, dar nu dau de firul cel bun. În uzină totul se desfășoară normal, fiecare om pare preocupat de buna reușită a experienței. La

cabană lucrurile merg, de asemenea, bine. Pictorului îi place de una dintre cele două tinere excursioniste, a convins-o să-i pozeze și, înconjurat de un grup de curioși, o pictează pe fundalul munților mereu în ceață ce se-nalță spre vestul micii stațiuni. Nu-i permite să privească tabloul în timp ce lucrează, și fata e foarte curioasă, își dă seama că cei de pe margine sunt cam nedumeriți. Într-adevăr, dacă ar vedea, cu siguranță că ar refuza să mai stea cuminte în fața șevaletului, deoarece viziunea pictorului e cel puțin ciudată. Ca să sublinieze, probabil, plăcerea cu care modelul privește minunata priveliște, i-a făcut doi ochi imenși, de dimensiunile unor ochelari moderni, care sticlesc albastru și în care se reflectă, la scară infimă, peisajul martor. Dominată de ochii imenși, figura s-a deformat bizar, ființa părând de pe altă planetă. Cu toate acestea, tabloul e interesant, mult mai interesant decât m-aș fi așteptat de la acest pictor celebru prin mediocritate.

Andrei Hatmanu, rezervat, poartă discuții interminabile cu partenera lui, bănuiesc că nu au reușit să scape de subiectele banale abordate cu precădere în astfel de împrejurări. Parcă-i aud făcând considerații de doi bani despre viață, dragoste, sinceritate în amor, în care fiecare încearcă să se prezinte cât mai onest și mai grav în fața celuilalt. Aceste discuții sunt un fel indirect de a te prezenta partenerului și mă gândesc că nici eu nu am scăpat de ele, când am cunoscut-o pe nevastă-mea; drept e că abia împlinisem optsprezece ani și credeam sincer că ce spuneam merita să fie păstrat de istorie. Profesam o filosofie amară – tocmai căzusem la medicină – și nevastă-mea, pe atunci elevă în penultima clasă, mă asculta cutremurată de enormitățile pe care le auzea. Cred că în prima seară a cunoștinței noastre n-a reușit să rostească decât „da” și „nu”, pe care le repeta de câte ori i se părea că aștept o confirmare sau o negare a ceea ce spuneam. Și de-atunci, iată că au trecut ceva ani de când ea se străduiește să compenseze, zi de zi, tăcerea acelor clipe.

Zâmbesc de unul singur de maliția din capul meu, mă dojenesc fără prea mare asprime, îmi propun să nu uit să-i împărtășesc și ei acest gând, apoi mi se pare că, de fapt, aș dori să fie aici, cu mine, și s-o ascult trăncănind o sută de nimicuri pe zi, dar care-ți umplu atât de bine timpul, încât nu-l simți când trece. Cred că m-am învățat atât de bine cu răul, încât îi duc lipsa. Râd de-a binelea și mă gândesc că și asta trebuie să i-o spun, neapărat.

Mihai s-a întors mai repede decât îl așteptam. Mă asigură că peste o jumătate de oră un curier va înmâna directorului mesajul.

— Din clipa asta, să fie sub cea mai strictă observație. Trebuie neapărat să aflăm cu cine ia legătura și în ce fel. Folosiți toate mijloacele de supraveghere.

Mă duc la uzină și îmi văd de treabă, ca să-mi justific postul de la întreținere. Fiecare își vede de lucrul lui. Tânărul vorbăreț își fluiera, ca de obicei, melodia preferată. Ceilalți s-au resemnat, îl ascultă docili, sau nici nu-l ascultă, pentru că melodia lui a devenit încă un element sonor al zgomotului de fond din hală.

Inginerul de sector ne strânge într-o ședință foarte scurtă în care ne spune că s-a hotărât o revizuire amănunțită a utilajelor, până a doua zi toți vom face această treabă. Nici nu știu când trece vremea și mă trezesc că aud sirena anunțând sfârșitul lucrului.

După-amiază îmi fac tot felul de calcule, valabile în cazul în care se va dovedi vinovat directorul. Cer date amănunțite despre el și mă-ntreb când ar fi putut intra omul ăsta în legătură cu cei dinafară, și de ce?

Mă enervează că tot timpul gândul îmi zboară la el și nu la ceilalți. Oare instinctul meu funcționează bine? Ce m-a deranjat la omul ăsta? Poate ușoara lui bizarerie! Mi se pare că intenționat își confecționează o anume mască: puțin distrat, puțin caraghios, puțin sentimental, total incapabil de fapte reprobabile.

În așezarea din apropierea uzinei există un mic restaurant în care

întâlnești mulți muncitori tăifăsuind în fața unei halbe de bere. Penserate mă duc și eu pe-acolo, mai mult din dorința de a întâlni o figură străină de uzină, care se-nvârtește fără rost. Nu e aproape nimeni, deoarece berea s-a terminat și ospătarii se țin de șotii prin bucătărie, de unde se aud izbucnind cascade de râs.

S-a întunecat de-a binelea și mă hotărâsc să mă-ntorc acasă. Șoseaua trece printr-o pădure tânără, foarte frumoasă ziua, dar acum întunecoasă și plină de mistere. Mă trezesc fluierând melodia tânărului glumeț și zâmbesc singur când îmi dau seama ce molipsitoare e.

Cineva se apropie repede de mine venind din sens opus. Curând îmi dau seama că eu sunt cel căutat.

— Un mesaj interceptat acum câteva minute.

Mă emoționez. Oare s-a și aflat conținutul mesajului?

Abia acum, când știu, nu-mi mai vine să cred. Până acum cinci minute mă gândisem tot timpul la director, și acum, când am confirmarea materială, mă mir de parcă niciodată nu mi-ar fi trecut prin cap că ar putea fi el vinovatul. Toate modificările pe care le propunea documentul înmănat de curier erau transmise în afară.

Simt nevoia să stau de vorbă cu Mihai.

— Ce-a făcut directorul din clipa primirii curierului, până când a fost interceptat mesajul?

— Nimic.

Răspunsul categoric mă enervează.

— Dacă nu făcea nimic, nu primeam acest mesaj. Ceva a făcut el.

— M-ai întrebat dacă „am văzut” că a făcut ceva, referindu-te la cei care l-au urmărit. Ei bine, *n-au văzut* nimic, deși l-au supravegheat cu cea mai mare strictețe.

— O fi omul invizibil!.

— O fi!

Mihai e și el furios și furia lui se manifesta contrându-mă pe

mine. E supărat pentru că izbucnirea mea îl învinovățește, de fapt, că nu l-a supravegheat bine pe director. N-aveam dreptate.

— Ce-ai face acum? îl întreb, mai întâi ca să-i spulber sentimentul de vinovăție care-l înfuriase, dar și ca să-i aflu părerea, deoarece în asemenea situații cheie are idei salvatoare.

— M-aș duce la director.

— Ca să-l previn?

— Ca să stau de vorbă cu el, să-mi dau seama, cât de cât, cum reacționează în fața materialului concret de vinovăție pe care i-l arăt, și în același timp ca să-i percheziționez centimetru cu centimetru casa. Nu putea să ia legătura cu ceilalți și să transmită datele decât prin radio. Alt mod, deși nu este exclus, este greu de presupus. Îți repet, l-am supravegheat extrem de atent, clipă de clipă.

— Mesajul în afară a fost transmis dintr-un vehicul.

— Ei bine, susțin că mijlocul prin care directorul i-a furnizat aceste date este radioul.

Mă gândesc că are dreptate. S-ar putea ca mersul direct la țintă să dea rezultate, cu atât mai mult cu cât nu m-aș duce cu mâna goală să tatonez, ci cu textul unui mesaj interceptat, care se referă la date precise pe care le deținea numai el și, poate, inginerul-șef.

— L-a informat pe inginerul-șef despre schimbările pe care i le-a propus Ministerul?

— Nu.

Poftim, e sigur că numai el cunoaște conținutul noilor indicații, iar posibilitatea ca cel care a transmis să le fi aflat de la București era exclusă.

— Bine, Mihai, mergem la director!

Acum, după ce m-am hotărât, mă gândesc că, de fapt, Remy lui i s-a predat. De ce lui și nu direct unui organ de Miliție? Nu cumva a existat o înțelegere între ei? Și ce-au urmărit? „Foarte simplu! mi se

luminează deodată mintea. Directorul i-a dat posibilitatea să vadă planurile, apoi a declarat că n-a apucat să le vadă, că s-a predat."

Mă mai gândesc o clipă și revin. „Și ce-au urmărit, predându-se? Putea să-l invite la el ca pe un prieten oarecare, să-i arate planurile, și apoi Remy să-și vadă de drum, fără ca cineva să știe. De ce a trebuit ca falsul telegrafist să se predea?” Mi se pare că asta îl disculpă pe director. Dacă el ar fi dorit să-i facă jocul, n-ar fi mai avut nevoie de comedia predatului. Atunci de ce s-a predat?

Și mai era ceva. Da. Dacă admiteam că falsul telegrafist a văzut planurile *atunci*, intrând în biroul directorului, și le-a fotografiat cu sau fără voia acestuia, ce-a făcut cu aparatul? Cum a transmis filmele în afară, deoarece e limpede că el n-a mai ieșit din birou până la sosirea celor care l-au arestat.

Am cerut urgent aprobarea pentru o percheziție și, până la sosirea formelor, încerc să aflu informații suplimentare despre director. Cercetez cu cea mai mare atenție totul, dar e imposibil să găsesc ceva suspect în datele pe care le am. Toate referințele celor care-l cunosc sunt excelente, încât, la un moment dat, ajung să-l suspectez tocmai pentru că toate sunt atât de bune. Din ele se desprinde limpede imaginea unui om excesiv de studios, pașnic, cam închis în sine, dar această aparență de om închis este justificată tocmai de pasiunea cu care lucrează și care nu-i dă timpul să întrețină relații de prietenie cu confrății.

În orice caz, îmi propun să procedez cu maximă prudență.

Aprobarea percheziției o obțin numai după explicații suplimentare și iată-mă în drum spre el. E trecut de miezul nopții și nu vreau să aștept dimineața, contând pe factorul surpriză. Dacă cineva te trezește în toiul nopții înseamnă că n-o face degeaba, știe el ceva.

Prima mea grijă este să nu provoc panică în bloc. Știu că oricât de prudent aș fi, soneria tot se va auzi și capete curioase se vor ivi pe la

ferestre. Îmi trece prin minte o idee pe care o găsesc bună. Pun să-i telefoneze că peste câteva minute cineva o să vină să-i transmită ceva urgent și-l roagă să fie atent la ușa. Așa se face că în clipa în care eu și Mihai ajung în dreptul apartamentului, ușa se deschide și directorul, cu ochii roșii de somn, ne deschide și ne invită înăuntru. Nu pare deloc contrariat și, după ce ne salută, ne întreabă cu cel mai firesc ton din lume:

— Au intervenit ceva schimbări?

Îi fac un semn că *da*, și el ne invită în sufrageria apartamentului, scuzându-se:

— Sunt singur acasă, familia e la București. Cu ce să vă servesc la ora asta?

Ține să fie o gazdă perfectă. Ne indică printr-un gest unde să ne așezăm, apoi se lasă și el într-un scaun. Așteptând să-i spunem despre ce este vorba, și atunci eu am avut ideea grozavă de a nu-i spune nimic. Îi întind hârtia în care era vorba despre aprobarea percheziției și el o citește atent odată, încă odată, apoi ridică privirea spre mine și mă întrebă de-a dreptul dezarmant:

— Și ce urmează să *facem*?

Nu pricepuse nimic. Nu pricepuse nimic? Un actor genial sau cei care îl cunoșteau aveau perfectă dreptate când afirmau că e un om preocupat exclusiv de lucrările lui. Mie mi-a luat piuitul întrebarea, și trebuie să recunoașteți că pe bună dreptate. Îi arăt un ordin de percheziție și el mă întreabă, cu o seninătate uluitoare, ce trebuie să *facem*, adică noi toți trei.

Așteaptă răspunsul, iar eu chiar că nu știu cum să înnod convorbirea mai departe.

— Ați citit atent?

— Da... Adică să mai citesc odată.

O mai citește, în timp ce eu și Mihai schimb priviri dezarmate și, de ce să nu mărturisesc, abia mă stăpânesc să nu izbucnesc în râs.

Situația e de-a dreptul hazlie, nu cred să se mai repete vreodată nici dacă aş rămâne în profesie încă două mii de ani.

— Da, făcu el... Am citit-o, dar știți, eu tot nu știu ce trebuie să *fac*. Văd că e vorba despre o percheziție, și *eu* nu știu cum să procedez. Dacă ați vrea să-mi spuneți...

Dacă nici acum nu crăp de răs, înseamnă că am pe mine o piele de două degete grosime. Omul ăsta mă privește cu seninătatea unui copil, fără ca să-i treacă prin cap că el ar putea fi *obiectul* percheziției. Cred că l-a indus în eroare și telefonul, care i-a spus că trebuie să i se comunice ceva urgent, deci a înțeles că *el* are de făcut ceva. Acum a constatat că e vorba despre o percheziție, și se impacientează că nu știe cum s-o efectueze! Poți să nu crăpi de răs?

— Știți... este vorba despre o percheziție la dumneavoastră în casă.

— Da? Bine, atunci...

Și, în sfârșit, pentru numele lui Dumnezeu, era cazul, îi cade fisa, și înțelege despre ce este vorba. Ochii i se dilată până dincolo de ramele ochelarilor, înghite de câteva ori ca un pește într-o apă fără oxigen și reușește să articuleze, cu un glas substanțial schimbat:

— La... mine? Și de ce?

Nu era un om căruia să nu-i explici pe îndelete, și am făcut-o cu răbdare. I-am arătat textul mesajului primit, i-am mărturisit că era singurul care cunoștea acest text, l-am invitat să tragă singur concluzia și să-și explice vizita noastră.

— Adică... ar reieși că am transmis *eu*?!

— Faptele pledează pentru această concluzie: cel care a transmis a aflat de la dumneavoastră. Textul e concret și cred că nu mai are niciun rost să tăgăduiți justetea concluziilor noastre. Mă întreb de ce ați făcut-o, dar asta...

— Tovarășe! ridică el tonul la mine, bătând cu palma în masă. Dumneata mă acuzi!

Indignarea îl sufocă pur și simplu, cel puțin așa pare. N-aș fi putut bănuî în acest tip placid această izbucnire, pe care numai o jignire profundă o poate provoca, sau un teatru perfect.

— Nu eu... ci faptele. V-am explicat. Trebuie să mărturisesc că și pentru mine e o mare surpriză, dar... Dacă dumneavoastră puteți să-mi explicați cum a putut altfel... pe altă cale. Să afle cel care a transmis...

După prima izbucnire, și înțelegând evidența probelor, se dezumflă pur și simplu și se chircește, uluit, în scaun.

— Cred... cred că aveți dreptate, mărturisește, rezonabil. Probele, evident... dar în ciuda lor... vreau să mă credeți că nu este așa. Nu înțeleg cum s-a ajuns la ele, nu știu ce s-a pus la cale... în sfârșit, vă rog să nu greșiți... Aș vrea să mă-nțelegeți! Mă tem că în timp ce pierdeți vremea cu mine, adevărații vinovați fug, sau fac ceva rău, sau... Cum să vă spun?... chiar dacă mă arestați... mă rog, o să mă arestați, probele sunt evidente... am o singură dorință, să nu vă opriți la mine... mai cercetați. Vreau să spun ca să nu vă mulțumiți cu ce ați făcut și să lăsați vinovatul să scape... Bine, uite, din clipa asta mă declar arestat și fac tot ce-mi spuneți. Unde trebuie să stau? Cred că nu-mi puneți cătușel!

Are farmec, recunosc. *S-a declarat arestat... El s-a declarat. S-a așezat cuminte pe scaun și ne-a invitat cu privirea să ne facem datoria, să percheziționăm.*

Niciodată în viața mea nu m-am aflat într-o situație atât de penibilă cu atât mai mult cu cât, din clipa intrării în această casă, din clipa în care directorul ne-a adresat primele cuvinte: „Au intervenit ceva schimbări?” rostite eu firescul cel mai firesc din lume. În mine s-au clătinat toate convingerile. Intrasem în horă, sunt și acum în ea, directorul stă cuminte, doar s-a declarat arestat, iar eu scociorăsc în mintea mea, cu iuțeală de computer, un gând salvator. În cele din urmă ajung la concluzia că dincolo de orice impresie, faptele sunt

fapte și hotărâsc percheziția. În funcție de rezultatele ei, vom mai vedea..

Apartamentul nu e prea mare și după două ore pot să spun că știam câte ace de cusut sunt în el, dar ceva suspect nu am găsit. Pe măsură ce căutam, pe fața directorului se accentuează o ușoară satisfacție, pe care nu și-o poate ascunde. În ultima parte a percheziției mă frământă un noian de gânduri: „Și acum ce fac? Ce să-i spun? Cum să procedez?”

Dacă îl arestez, va fi vâlvă și spaimă printre eventualii complici.

Dacă nu-l arestez, sunt mai multe șanse să aflu câte ceva, chiar dacă ar fi numai aceea că, deși liber, nu se va mai transmite nimic în eter.

Ce să-i spun lui, ca să justific faptul că nu-l arestez, deși el s-a declarat arestat? Care erau acele cuvinte de aur pe care trebuie să le găsesc? Cred că cel mai bine ar fi să-i arăt încredere.

— M-am gândit mult la ceea ce mi-ați spus. Într-adevăr, n-aș vrea să mă mulțumesc cu această percheziție și cu dovada textului și să mă opresc, convins că sunt în posesia vinovatului. Mi-ați vorbit atât de convingător, încât vă mărturisesc că m-ați tulburat, și dacă n-ar fi fost dovada aceasta atât de palpabilă, cred că nici nu v-aș fi deranjat.

— Foarte bine, foarte bine! se alătură el, cu oarecare entuziasm, la ceea ce făcusem până atunci. La urma-urmei, dovada pe care o aveți nu-i de neglijat, recunosc. Recunosc și înțeleg... Nu ești dumneata de vină că cineva a ticluit totul atât de bine încât să par vinovat!

De ce s-a arătat atât de repede mulțumit? Hotărât lucru, omul ăsta e plin de surprize și nu poți prevedea în niciun chip reacțiile lui.

Continui:

— Înțelegerea cu care priviți incidentul mă bucură. Aș dori... fac apel la dumneavoastră, ca totul să rămână între noi...

- N-o să afle absolut nimeni, dacă mă mai puteți crede.
- Mărturisesc că da... Când urmează să aibă loc experiența?
- Poimâine dimineața.

— Vă doresc succes. Ne bazăm pe dumneavoastră. S-ar putea ca inginerul Pangrati să nu ia parte la experiență. Reușita ei va fi cel mai bun răspuns pe care-l veți da acestei... neînțelegeri.

Plec de la el apafisit și furios. Mihai merge și el cu capu-ntr' umeri, fără să scoată un sunet. Cred că se gândește, ca și mine, că am trăit cel mai penibil moment din viața noastră, momentul în care trebuie să acționezi împotriva faptelor. Pentru că faptele sunt clare, ar fi trebuit ca acum să plecăm împreună cu directorul sau chiar dacă am plecat fără el, să-l fi lăsat, din alte motive, convinși fiind de vinovăția lui. Dar sunt sigur că amândoi am plecat de la omul ăsta cu sentimentul că nu am fost în fața vinovatului.

În plină pădure mă opresc, îmi încarc plămânii până la refuz cu aerul rece din zori – pentru că de acum mijesc zorile – și-i spun lui Mihai, ca o concluzie la tot ce s-a petrecut:

— Nu ne rămâne decât să-l observăm pas cu pas. Dacă e vorba să ia legătura cu cineva, nu poate decât prin radio. Cred că e vorba de un aparat minuscul, prin care vorbește cu cineva din apropiere...

— Înseamnă că în paralel să-l căutăm pe cel care primește informațiile de la el.

— Chiar la asta mă gândeam...

Pe mine oboseala mă cuprinde deodată, ca și când ar sta undeva la pândă și s-ar repezi pe neașteptate. Așa se-ntâmplă și acum. Cât timp am fost sub tensiune nervoasă, nu m-a copleșit, dar acum simt două bombe atomice de picioare. Trag de ele cât pot, s-ajung în cameră și să mă lungesc pentru două ore, cât timp mai e până să mă prezint la serviciul din uzină.

Probabil că ceasul meu a sunat mai disperat ca oricând, ca să mă

trezească. Îmi simt capul cât o baniță, cum zicea tata când se trezea brusc din somn. Nu găsesc în el niciun gând și stau pe marginea patului să mă dumeresc ce-i cu mine. În cele din urmă realizez că sunt căpitanul Dima, am aproape patruzeci de ani, și trebuie să mă duc la serviciu, deoarece sunt angajat ca maestru de întreținere. Odată realizat acest adevăr indubitabil, sar drept în pantofi, că e gata să-ntârzii. Arunc câțiva pumni de apă rece pe față, îmbrac tot cămașa boțită din ajun, nu mai am timp s-o schimb, și-mi iau picioarele la spinare, cât pot de repede.

În uzină, nimic deosebit. Toată lumea la treabă, toată lumea în emoții, toți vorbesc despre experiența care se apropie. Toți, cu excepția celui mai cântăreț om din lume, care ne-a luat de dimineață cu melodia preferată. Și fluieră cu o ardoare, că te apucă mila.

Îmi fac de lucru pe lângă cubilou, controlez ce mi se pare de controlat, ascult între timp ce vorbesc ceilalți.

— Dă-mi cheia fixă de paișpe de-acolo! cer unui tânăr cam posac, care tocmai trece pe lângă mine.

Se-oprește și caută în trusă, răscolește, nu dă de ea și mă-nfurii, temându-mă că am uitat-o undeva. Mă scol și mă duc s-o caut, și o văd chiar deasupra.

— Uite-o aici!

O iau, mă apuc de treabă și deodată mă opresc. Cum de n-a văzut cheia care era chiar deasupra?

Îmi reamintesc gesturile lui, citea fiecare cheie în parte, s-o găsească, n-avea ochiul format. Eu, că nu sunt de meserie, și dacă-mi ceri o cheie de paișpe o găsesc dintr-o sută, sau în cel mai rău caz o confund cu cea de șaptspe, dar nu mă uit la una de douăzeci și doi, cum s-a uitat el.

Îl pândesc și-l văd lucrând la turbina de aer; nu-mi mai atrage nimic atenția. De când o fi în uzină? O să-l pun pe Mihai să afle ce hram poartă pe-aici.

În pauza de prânz îmi fac de lucru pe lângă el, încerc să intru în vorbă, dar nu pare deloc dispus să trângănească. E un băiat finuț, cu o ușoară tristețe în privire și o anume puritate care-mi sare-n ochi.

— Ce-i cu tine de stai așa-ncruntat? încerc să leg două-trei vorbe.

— Mă doare o măsea.

— Scoate-o și... îmi plac tinerii care trângănesc toată ziua, ca nebunu'ăla de Vasile.

Surprind o privire suspicioasă. Nu-i place că mă țin de capul lui, și-l las în pace. De altfel, am destule de făcut, așa că-mi vād de treabă, dar gândul mi se-ntoarce mereu la el. A lucrat tot timpul conștiincios, fără să-mi atragă atenția cu ceva, dar de ce nu cunoaște o cheie de paișpe!

*

Marius avea senzația că tot timpul se uită cineva în ceafa lui. Era străin printre ceilalți, și deși își dădea seama că ar fi trebuit să se apropie de ei, nu știa cum și nici nu putea. Îi era groază și silă de ceea ce făcea, n-avea putere să se smulgă din situația lui. Se considera prins într-un ham și nu putea să tragă decât înainte, cel din căruță îl ținea strâns în zăbală. Mintea nu i se limpezea complet niciodată; pastilele lui Marcel îl țineau într-o ceață când mai densă, când mai subțire, dar întotdeauna prezentă.

O singură dată întreaga lui ființă s-a simțit mobilizată, atunci când meșterul i-a cerut cheia aceea de paisprezece, așteptându-l cu mâna întinsă. Făcuse un efort extraordinar să se concentreze, dar nu reușise, cu atât mai mult cu cât nu o putea alege cu repeziciunea celorlalți. Apoi a observat că meșterul caută să între în vorbă cu el, și neliniștea lui a căpătat proporții. I s-a părut de câteva ori că-l surprinde privindu-l și l-a cuprins frica adevărată. Aștepta ca pe nu știu ce sunetul sirenei de încetarea lucrului, iar când l-a auzit, s-a grăbit să se fofileze cât mai repede spre poartă, să nu dea nimănui

răgazul de a-i vorbi. Meșterul îl căută cu privirea, dar el reușise s-o șteargă. S-a trezit alergând, și oboseala fugii îi mărea spaima.

Acasă, Marcel stătea la masă, citea un ziar, iar Cornelia se retrăsese pe un scaun, în colțul camerei, și cosea ceva. Ai fi putut crede că asști la o banală scenă de familie, în care cei doi soți se plictisesc pentru că și-au spus demult tot ce aveau de spus. Liniștea aparentă fu tulburată de intrarea bruscă a tânărului, gâfâind. Marcel sări de la locul lui, și primul gest fu să privească pe fereastră, să vadă dacă Marius e urmărit. Cornelia nu și-a dat seama că băiatul a venit alergând, ca și când s-ar fi întâmplat ceva, și îl primi cu zâmbetul ei șters, de bucurie reținută.

Marius se duse drept la Cornelia și rămase lângă ea. Simțind privirea umilă, rugătoare a mamei, îi mângâie părul cu gesturi rare, liniștitoare, care voiau s-o asigure de fidelitatea lui.

— S-a-ntâmplat ceva? sparse Marcel tăcerea prelungită.

— Mă suspectează.

— Cine?

— Un maestru... venit de curând dintr-o altă secție.

— De ce crezi că te suspectează?

— Am simțit...

Cu gesturi intenționat liniștitoare, Marcel își scoase port-vizitul și căută ceva, apoi îi întinse lui Marcel o fotografie.

— Țsta e?

Tânărul tresări atât de vizibil, încât Marcel nu mai așteptă niciun răspuns.

— Ești sigur?

— Da.

— Nu te speria, ăsta suspectează pe oricine... Ce te-a-ntrebat?

— De ce sunt trist... M-a privit tot timpul... a căutat să intre-n vorbă. De ce nu mă lași în pace? ridică el tonul, provocând un rictus pe obrazul cu trăsături mari al omului cu ochi galbeni. De ce nu mă

lași în pace? repetă, cu glasul tremurat.

— Nu te văicări ca o femeie!

Între timp scosese din buzunar tubul cu pastile, și aruncă una într-un pahar cu apă. Tânărul încercă o ușoară împotrivire, făcând un pas înapoi, dar ochii galbeni îl fixară:

— Bea!

— Nu... n-am nevoie...

— O să te liniștească.

Îi era imposibil să-și desprindă privirea de pe cele două gălbenușuri care-l fixau. Întinse mâna spre pahar.

Pe masă era fotografia lui Dima, pe care i-o făcuse Remy în clipa predării.

Treptat, privirea lui Marius se goli de orice gând, obrazul i se destinse într-o expresie tâmpă, de om bolnav.

Marcel îl fixă mai departe cu privirea lui ascuțită, apoi vorbi fără nuanțe, cu ton sec, de comandă.

— Măine dimineață capeți buretele pe care îl introduci în turbina de aer... Repetă!

— Măine primesc buretele pe care îl pun în turbina de aer.

— De maistru nu ți-e frică!

Considerând că nu mai are de ce să rămână aici și constatând că soarele alunecase dincolo de crestele brazilor, Marcel își luă pălăria de vânător agățată pe spătarul scaunului și plecă.

Toto îl aștepta într-un loc convenit, la marginea pădurii. A observat imediat că Marcel nu era în apele lui.

— Ceva neplăcut?

— Prea simpaticul nostru colaborator tremură ca o piftie.

— Fără motiv?

— Unul dintre cei doi din fotografie este aici, angajat ca maistru de întreținere.

— A simțit ceva?

— Nu cred... În orice caz, întâmplarea ne recomandă prudență... și chiar mai mult decât atât.

Rămase pe gânduri. Se întreba care este cea mai bună atitudine. A doua zi urma să aibă loc experiența și prezența lui Dima în uzină nu-l liniștea deloc, chiar dacă nu l-ar fi bănuț cu nimic pe Marius. Simpla lui prezență îl va face pe tânăr să lucreze stângaci, să se dea de gol. Ar fi fost, evident, mai bine să-i poată spune a doua zi dimineața lui Marius: „Du-te și vezi-ți de treabă, maistrul n-o să mai vină.” Dar cum să facă să dispară?

— Du-te în cabană și așteaptă-mă în cameră, îi spuse lui Toto, când în sinea lui reuși să ia o hotărâre.

— Lipsești mult?

— Nu știu. S-ar putea să vin să te iau imediat undeva. Să nu-ți schimbi rochia.

Toto știa că n-are niciun rost să ceară vreo lămurire, deși era foarte contrariată de purtarea lui. Oare se-ntâmplase ceva grav?

Ar fi vrut să se ducă până la Marius, să afle de la el ce s-a-ntâmpat, dar se temu să iasă din cuvântul lui Marcel și se-ndreptă cuminte spre cabană.

Se înnoptase demult, când Marcel apăru în cameră și-i ceru scurt:

— Hai!

S-au urcat în mașină, Toto, ca de obicei, la volan.

— Spre sat, cu luminile stinse.

S-au angajat pe drumul de piatră, care lega satul de uzină, tăind pădurea. Toto conducea cu strângere de inimă, fără faruri.

— Oprește! Trage aici, pe dreapta!

Un fluierat scurt și din pădure apăru o nămilă de om pe care Toto îl cunoștea și de care se temea fără voie, numai când îl vedea. O impresiona mai ales fața lui ciupită de vărsat și gura cu colțurile buzelor trase în jos, într-un imens dispreț pentru tot ce-i pe lume, și chiar pentru propria-i persoană

— Când îți fac semn, vii urgent!

S-a ndepărtat împreună cu namila, oprindu-se la cel mult o sută de pași, într-un loc de unde puteau fi văzuți de Toto.

Femeia nu înțelegea prea bine ce se va-ntâmpla, aștepta cu inima cât un purice, înspăimântată și de întunericul din jur. Ascunsese mașina sub coroana unor arbori viguroși, prin care nu răzbătea o singură rază de lună.

La început, lui Toto nu i-a venit să creadă când l-a auzit pe vlăjgan cântând un cântec de pahar, lălăindu-se ca un om care a întrecut cu mult măsura băuturii. Și i se păru straniu și ridicol în același timp, când însuși Marcel, sobrul și elegantul Marcel, prinse să lălăiască același cântec, bălăbănindu-se ca un om beat.

Foarte atentă, văzu apropiindu-se de ei un bărbat și cei doi „beți” se-ndreptară spre el. Când ajunseră aproape, namila se-mpletici, ca și când ar fi fost gata să cadă, dar își azvârli în clipa aceea pumnul într-o parte, izbindu-l pe necunoscut în stomac. Probabil că lovitura fusese năprasnică, deoarece îl frânse în două, ca secerat. În cădere, namila îl mai lovi odată în ceafă și necunoscutul se trezi în genunchi.

Un fluier scurt și un semn o făcu să ambaleze motorul și să se apropie. Când parcursese jumătate distanța, necunoscutul, care părea că zace lipsit de conștiință, zvâcni de jos și-l izbi pe Marcel cu cotul în stomac, apoi își repezi piciorul în pieptul namilei, dezechilibrând-o. Până când să-și revină cei doi din surpriză, dar și din lovitură, o rupse la fugă înspre Toto, care venea cu toată viteza. Într-o fracțiune de secundă, femeia înțelese că obligația ei este să se repeadă în el. Privind în spate, la urmăritorii lui, necunoscutul alerga, fără să observe, chiar în mașina care se apropia vertiginos, cu farurile stinse. Era sigură că n-o să-i scape. Când fu la câțiva metri de el, aprinse brusc farurile, să-l orbească, și apăsă până la refuz pedala accelerației. Necunoscutul se trezi paralizat de punctele de

lumină care se repezeau în el, și instinctiv își dădu seama că nu se mai poate feri din fața lor. Totul se petrecu în fracțiuni de secundă. Motorul ambalat se auzi chiar lângă el. Și atunci se-ntâmplă faptul cel mai puțin așteptat de cei trei. Necunoscutul nu încercă să se ferească, ci dimpotrivă se repezi spre automobil. În clipa în care mașina și omul se-ntâlniră, Toto își astupă ochii de groază, auzi o izbitură seacă în partea din față a capotei, apoi nimic... Opri în dreptul lui Marcel, scrâșnind din frâne. Așteptară toți trei, atenți, câteva secunde, s-audă măcar un geamăt, dar nici cel mai mic zgomot n-ajunse până la ei. Namila și Marcel se urcară în mașină și Toto accelerează.

— L-ai omorât? Întrebă Marcel, încă în tensiunea celor petrecute.

— Dracul știe! De izbit, l-am izbit. Am auzit când s-a lovit de capotă.

— Scoți mașina pe asfalt, să i se piardă urma.

— O duc tot acolo?

— Da. Vino cât mai repede la cabană. Eu recepționez mesajul și-i dau textul pentru retransmis, arată spre namila de lângă el.

În șosea, cei doi coborâră și o luară pe un drumeag care ducea spre uzină, dar și spre cabană. Marcel își consultă ceasul, apoi se abătură câțiva pași în pădure și ascultară un mic aparat de radioemisie. În el se auzi clar glasul directorului uzinei...

*

Vasăzică, mi-a fost dat să mă nasc a doua oară! Pentru că născut a doua oară sunt. Stau lungit la pământ, fac pe mortu-n, păpușoi, indivizii se tot uită-nspre mine, să vadă dacă mi-au venit de petrecanie sau nu. Am căzut în șanțul drumului, nu mă pot vedea. Cum de-am scăpat întreg, încă nu știu. Totul a fost inspirație de-o fracțiune de secundă, în care mi-am amintit figura unui cascador, care sărea peste o mașină ce se repezea-n el. Era imposibil s-o

ocollesc! Mi-am proptit palma-n capotă și m-am azvârlit în sus. Când am căzut, mașina trecuse, era cât pe-acți să m-agațe cu bara din spate.

De fapt, dacă sunt întreg sau nu am să văd eu după ce scap de ei. În primele momente nu simți durerea unei răni.

Îți văd aruncându-se în mașină și gonind cu toată viteza spre șosea. Încep și eu să fac apel general: mișc un picior, pe celălalt, o mână, pe a doua, capul, mă ridic puțin de mijloc, nu-ntâmpin nicio greutate, încep să cred că sunt întreg și, cuprins de o bucurie naivă, îmi iau inima-n dinți și sar în picioare. Nu cad la loc, deci totul e-n regulă. Trebuie să mă duc să-l întâlnesc pe Mihai. Când mă urnesc din loc, constat că șchiopătez de-un picior, dar ce mai contează!

Mihai m-așteaptă nerăbdător, nu prea obișnuiesc să întârzii. Mă vede șontăcând și cam tăvălit prin praf și se-ngrijorează de-a binelea. M-ajută să-mi scutur haina la spate și nu zice nimic.

— Să știi, Mihai, că sunt un tip de valoare.

— Nu m-am îndoit niciodată.

— Altfel nu încercau să mă răpească, nu? Nu răpește un oarecare...

— Te-au atacat?

— Ca să mă răpească... Nu văd de ce te miri așa... Sunt destul de arătos, iar ei vor să lanseze o nouă stea. Belmondo e fumat, Alain Delon nu mai place blondelor, au nevoie de-un nou tip. Și nu mai sta cu gura deschisă, ți-am spus de-atâtea ori că se vede urât molaru ăla lipsă... Și chiar, când ai de gând să te duci la dentist?

Între uzină și casa directorului, în linie dreaptă, nu sunt mai mult de trei sute de metri. Am de gând să-mi petrec noaptea patrulând între aceste două puncte, cu aparatul de recepție deschis. Mihai mi-a adus unul cu circuit acordabil, cu ajutorul căruia vreau să mă conving de ceva. Dacă directorul intră în legătură cu cineva prin radio am să-l aud și eu odată cu acel „cineva”, care retransmite

printr-un aparat puternic, instalat într-un vehicul.

— Și-acum plimbare, Mihai. E o noapte minunată. Când eram mic, priveam cerul împreună cu un prieten, ne întreceam care vede mai multe stele. Avea un ochi extraordinar, parcă privea cu binoclul...

Vede aparatul de recepție și se lămurește.

Între noi se auzi deodată un glas cunoscut nouă. Și atât de aproape, încât Mihai, în prima clipă, a-ntors capul, așteptându-se să-l vadă. Apoi și-a dat seama că directorul uzinei venise-ntre noi pe calea undelor. De surpriză, Mihai se-nclăștă atât de tare de brațul meu, încât jur c-o să rămân c-o vânătaie de toată frumusețea. A înlemnit în poziția în care l-a surprins glasul directorului, și-mi amintesc un film care mi-a plăcut la nebunie în tinerețe, „Drumul spre stele”, în care, oprindu-se timpul, oamenii rămâneau paralizați în cele mai caraghioase atitudini. Mă uit la el cum soarbe fiecare cuvânt, și figura lui se destinde pe măsură ce începe să-nțeleagă. Ceea ce ne impresionează pe-amândoi este un oftat de-a dreptul dureros, și glasul șoptit, al unui om care vorbește cu el însuși, copleșit de-o mare nedumerire: „Cum se poate una ca asta, cum se poate”?! auzim murmurat, aproape stins și iar ne impresionează oftatul din rărunchi.

Un timp nu mai auzim nimic, apoi glasul directorului, schimbat, se adresează cuiva: „Experiența am fixat-o pentru mâine la ora zece... Luați toate măsurile...”

Se-nterupse.

Mihai îmi dădu, în sfârșit, drumul la braț; pot să-mi frec puțin locul, să pun sângele-n mișcare.

— Ei bine, Mihai, dacă tot nu-ți mai folosește brațul meu, cred că putem să ne vedem de treabă, și încă foarte repede, nu?

— La uzină? Își aruncă el gândul spre mine.

— Te cred, băiatule! Ai priceput și tu, după câte-mi dau seama.

O rupe la fugă câțiva pași spre uzină, apoi se-ntoarce spre mine cu o figură fericită, care mi se pare cu totul nepotrivită, dar mi-o explic imediat ce-l aud:

— Dac-ai ști ce mă bucur că directoru-i om cinstit...

— Și mie-mi pare bine, ca să-ți spun drept.

— De ce mergi ca o babă cu ouă-n poală? Hai odată!

Uzina doarme, cu un ochi deschis: geamul cămăruței portarului de noapte, un om cumsecade care se alarmează când ne vede la ora asta. Ne legitimăm, dar încă mai are sufletu-n cumpănă.

Descuiem ușor cabinetul directorului și stau mai întâi în ușă să privesc în jur.

— Aici s-a predat Remy.

— A stat pe scaunul din dreapta biroului.

— Hai să vedem despre ce este vorba!

Nu ne-a trebuit prea mult ca să dăm de o miniatură excepțională, în care erau cuprinse, de fapt, un micromagnetofon și un aparat de emisie, prinse cu o ventuză de sertar. Complicatul mecanism era agentul fără chip care fura cu atâta ușurință informațiile. Tot ce se vorbea în acest birou era înregistrat de micromagnetofon pe o bandă de sârmă extrem de subțire. La ore anume, banda se derula și microaparatul de emisie transmitea în afara uzinei textul înregistrat, care nu putea fi recepționat decât din apropiere, cel mult 200 de metri. Cineva prelua emisiunea, oprea din ea esențialul și, cu un aparat puternic, emitea în străinătate. Mașinile noastre goniometrice nu recepționau decât aceste emisiuni puternice.

— Vasăzică, ăsta-i agentul! oftă Mihai, ținând în palmă minunea transistorizată.

— ăsta, Mihai.

— Și cine preia și transmite?

— Cineva care se-nvârte printre picioarele noastre, îți închipui. Nu poate fi prea departe, doar vine des s-asculte.

Am descoperit ușor un minuscul resort care dădea banda de sârmă înapoi. Am ascultat cu răbdare până când am auzit oftatul acela din rărunchi al directorului, și mormăiala lui de om complet dezorientat: „Cum se poate una ca asta, cum se poate?”

— De-aici încolo am recepționat noi.

— Vasăzică, asta a fost sarcina lui Remy. A plasat aparatul și apoi s-a declarat băiat de treabă și trăiește liniștit într-un orașel liniștit.

— Mă tem că noaptea asta o să fie ceva mai agitată pentru el.

Am ordonat un cordon sever în jurul uzinei, pe o rază de două-trei sute de metri, apoi ne-am urcat în mașină. Hai la Remy.

— Prima din dreapta e fereastra camerei lui, mă informează Mihai.

— Nu s-a culcat.

— O fi având musafiri.

— Ai mai vorbit cu el?

— Da... După cum mi-a mărturisit, suntem chiar „prieteni”. O să creadă că vreau să-l întreb ceva, n-o să se gândească la nimic rău.

— Cine mai locuiește în apartament?

— O familie de bătrâni, proprietarii apartamentului.

Poarta nu este încuiată, ajungem ușor în fața ușii de la intrare. În dreptul butonului soneriei, un mic anunț:

Avramescu – sunați de 2 ori.

— Avramescu e proprietarul.

Ca să nu trezesc nicio suspiciune, sun de două ori. Un bun vecin care nu doarme la ora asta vine aproape sigur să vadă cine îl caută pe proprietar.

Când deschide ușa, îmi dau seama că nu-i trecuse nicio clipă prin minte că s-ar putea să fie pentru el. Mihai se arată mai prietenos ca-ntotdeauna.

— Mi se pare că trebuia să sun o singură dată.

— Nu-i nimic... Pofțiți.

Intrăm în cameră și Mihai, cu o repeziciune care mă surprinde și pe mine, îi spune:

— În numele legii, te arestez!

Și nu numai că-i spune, dar și aud clicul cătușei pe care i-i prinde de-ncheietura mâinii.

Individul joacă destul de bine mirarea de a se vedea tratat astfel, dar Mihai își continuă treaba cu aceeași iuțeală. Cât ai bate din palme s-a și lămurit că n-are asupra lui nicio armă. De altfel, era și greu, n-avea pe el decât pijamaua, peste care aruncase un halat de casă...

— Hai să ne-așezăm o clipă, până sosește mașina.

Eu trebuie să fac semn pe fereastră, ca s-o chem, dar nu mă grăbesc. În momentele astea de uluială obții mai ușor o mărturisire. Nu de alta, dar ar fi în stare să nege că a văzut vreodată, în viața lui, microaparatură din cabinetul directorului.

— Ce spui de ghinionul ăsta? Îl întreabă Mihai, ca și când s-ar fi referit la o a treia persoană, cunoștință comună.

— Ce mama dracului s-a-ntâmpat?

— Bine spui, mama dracului! Îți închipui că nu te deranjez la ora asta ca să văd dacă ai insomnii. De altfel, văd că ai... Ce citești? „Ecuția cu trei necunoscute”. Iată o întâmplare drăguță. Am plăcerea să-ți prezint chiar pe eroul cărții, căpitanul Dima. Era timpul să vă cunoașteți. El s-a ocupat de cazul vostru și, după cum vezi, dacă-ți privești încheietura mâinii drepte, l-a și rezolvat.

Demult nu l-am mai auzit pe Mihai turuind așa; simțeam în fiecare cuvânt o satisfacție pe care nu și-o putea stăpâni.

— Ei bine, bănuiești de ce ți-am pus această frumoasă brățară? După cum mă privești, s-ar spune că nu. Pe cuvântul meu că știi să privești uimit. Ca uimirea să fie de-adevăratelea, ascultă ce-ți spun: Am găsit jucăria! Jucăria pe care ai prins-o de biroul directorului... Frumoasă treabă, n-am ce spune... Mai întâi am ascultat-o din

apropierea uzinei, apoi... Acum, da, poți să mă privești așa. Cred că ești cu adevărat uimit. Ai primit-o aici, în țară, sau ai venit cu ea?

Vasăzică, Mihai știe să arunce indirect întrebările cheie! Nu-l interesa dacă a reușit să vină cu microaparatul sau l-a primit aici. Dorea ca cel din fața lui să recunoască un lucru: că *el* a plasat acolo „jucăria”. Punându-i în felul acesta întrebarea, părea că pune accentul pe altceva: „Ai venit cu el sau mai ai aici complici care ți l-au procurat?” Falsul telegrafist căzu în plasă. Grija lui fu aceea de a-și feri complicitii:

— L-am adus eu.

— Credeam că ai pe-aici vreo cunoștință... în afara celei din bar, cu care trebuia să iei legătura și pe care ne-ai mărturisit-o.

— Nu mai cunosc pe nimeni.

— Evident, evident. Dar cine recepționa semnalul slab al microaparatului și-l retransmitea?

Urmă un moment de derută.

— Știu că cineva urma să retransmită, dar nu-l cunosc... Rolul meu a fost acela de a plasa microaparatul.

— Se poate, se poate... Știu că n-ai o memorie pe care să se poată conta. Nici Franklin n-avea memorie și a inventat paratrăsnetul. Poate, după câteva ore de odihnă... eu tot mai sper...

Am făcut semnul convenit și în câteva momente mașina a fost jos. Ne-am urcat toți trei și-am dat bătaie. Până la ziuă trebuia să ne-toarcem la uzină.

N-aș fi crezut în ruptul capului că un om poate să-ntinerească sub ochii tăi. Directorul Taflan mă făcu să văd și minunea asta. Privirea lui posomorâtă căpătă vioiciunea din clipa când l-am cunoscut, întreaga lui figură iradia o fericire fără margini, începusem să cred c-o să sară într-un picior.

— V-am spus eu... v-am spus eu? repeta ca o placă uzată... Vă

mulțumesc că m-ați crezut... vă mulțumesc foarte mult... deși, hâmm, după câte înțeleg acum, aveți serioase motive să, hâmm... cum să spun, să mă acuzați... Vocea mea, hâmm, hâmm – își tot dregea glasul, emoționat – vocea mea se-auzea clar, evident... Chiar mă mir, hâmm, că nu m-ați arestat...

— Pentru că toate au trecut, vă rog să supravegheați îndeaproape desfășurarea experienței.

— Desigur, desigur... Iar dumneata, hâmm, ca să zic așa, maestru de întreținere, nu?

Da.

— Hâmm, foarte bine!

— Aș dori ca în uzină să nu mă mai cunoașteți...

— Evident, hâmm, evident!

În aer plutește nerăbdarea din fiecare om care are o cât de mică legătură cu experiența. Tânărul cântăreț a renunțat la melodia lui obsedantă și-și vede de treabă într-o tăcere suspectă. Mă plimb de colo-colo, n-am chef să scap nimic. Îl caut pe tânărul nou angajat. Obrazul lui are o rigiditate care trădează o mare tensiune interioară. Se uită la lucruri de parcă privirea îi trece prin ele, și fixitatea asta nu-mi spune nimic bun.

Am intrat în ultima oră dinaintea experienței, aș putea spune că a început numărătoarea inversă. Îl văd pe tânărul taciturn, cu trusa pe umăr, apropiindu-se de turbina de aer, și nu-mi plac fugarele priviri pe care le-aruncă în jur. „Ce are-n cap băiatul ăsta?” Am făcut bine că am cerut date despre el. Las totul și mă țin de coada lui. Stau ferit undeva deasupra, pe-o macara rulantă, nu-i trece prin minte să privească-n sus. Acum sunt sigur că o să încerce ceva. Nu mai e nimeni prin apropiere, toată lumea roiește în jurul cubiloului; turbina de aer e într-o hală alăturată. Scoate din trusă o cheie franceză, desface cu oarecare ușurință un capac prin care se

controlează paletele turbinei și introduce înăuntru ceva... ceva ca un burete, din care mi se pare că picură un lichid. Da, e un burete îmbibat cu o substanță anume. Lasă capacul, înșurubează în mare grabă și-o rupe la fugă mai înainte ca eu să fac un gest. E drept că am vrut să văd până la capăt ce are de gând. Sar câte trei trepte și mă reped după el. Îl zăresc în celălalt capăt al culoarului, în clipa care închide ușa. Las la o parte toate bătrânețile și-o rup la fugă atât de vârtos, încât îmi aud trosnind încheieturile genunchilor. Jur în sinea mea că începând de astăzi voi face în fiecare dimineață zece minute de gimnastică și mă trezesc în curte, încotro a apucat? Aud o creangă rupându-se și m-avânt într-acolo. A sărit gardul. La o sută de metri începe o pădure deasă în care nu văd cum o să-l mai urmăresc.

Alergând, comunic:

— Mihai, sunt în pădure! îl urmăresc pe Marius, tânărul taciturn de care ți-am vorbit. Oprește experiența!

Sar gardul cu o sprinteneală care mă uimește și văd în ce parte se pierde printre copaci. Întind pasul, dacă nu m-apropii de el, l-am scăpat.

În pădure aud, din când în când, foșnetul frunzelor uscate. Pornesc pe-o cărare care mi se pare că o să-i iasă în față. E bine să-i spun lui Mihai unde sunt.

Alo, Mihai, sunt în partea...

Ce mama dracului e asta? Parcă cineva mi-a luat capul și mi l-a scuturat ca pe-o pușculiță în care vrei să auzi cum sună banii.

Mintea mi se tulbură, picioarele mi se taie, și cad într-o groapă adâncă... Cu ultima licărire de conștiință mă gândesc că cineva m-a pocnit în moalele capului. A dracului poveste!

*

O labă imensă prinse umărul lui Dima, îl întoarse cu fața-n sus, îi

cotrobăi buzunarele. Nu găsi mare lucru: câteva chei, o batistă, un revolver la brâu, ținut strâns de curea, câteva monezi. Ceva mai departe, pe iarbă, zăcea micul aparat de emisie-recepție, în care se auzea glasul lui Mihai.

— Alo, Dima! Dima! Răspunde! Unde ești?

Un tip se-apropie de locul unde zace Dima. Când ajunge în dreptul aparatului ascultă o clipă, apoi călcă furios pe el, strivindu-l. Un trosnet sec, de material plastic, și din aparat a rămas o grămăjoară de piese și sârme. Un șut scurt proiectă totul într-un tufiș.

— Leagă-l! se adresa tipul namilei.

Dacă Dima ar fi putut să-l privească, ar fi fost șocat de ochii lui galbeni, ar fi avut senzația că l-a mai văzut cândva, și poate că și-ar fi amintit ziua când l-a invidiat pentru că o femeie tânără stătea agățată tandru de brațul lui.

— Du-l la mașină! porunci el namilei, care-l ridică pe umăr cu ușurința cu care ridici un sac de lână.

Când îl văzu pe Dima în cârca namilei, în mintea lui Marius se produse un șoc care-o limpezi de puterea drogului și ceea ce până atunci i se păruse mai mult sau mai puțin grav, se transformă într-o treabă foarte urâtă. Viața unui om era în primejdie din cauza lui!

Când namila îl aruncă pe Dima în partea din spate a stationului, zgomotul trupului izbit de caroserie îl trezi total la realitate. Un mușchi i se zbătea violent la tâmplă, și Marcel îl observă și își dădu seama de starea în care se află. Ceva se rupsese în el, pierduse controlul.

— Ce-ai făcut de te-a mirosit așa repede? îl întrebă pe tânăr, mai mult cu intenția de a-l scoate din gânduri.

— Nimic... am pus ăla acolo și... am fugit.

— Are nas, copoiul.

— Eu nu mai fac nimic! aproape strigă Marius, îngrozit. Nimic,

nimic! Să mă lași în pace!

Omul cu ochii galbeni îl privi cu o liniște nefirească, binevoitor chiar. Părea că înțelege depresiunea tânărului și vrea să-l facă să simtă asta. I se adresă calm, liniștitor, părintește:

— Nici n-ai mai avea ce să faci. De-acum totul o să fie frumos pentru tine.

Privirea tânărului se-ndreptă spre mașină.

— Unde îl...

Namila se așeză la volan.

— Rolul tău s-a terminat, de ce îți mai pui probleme? Doar n-o să-l las aici!

— Ce-i faci? Nu vreau ca din vina mea să...

— N-o să i se-ntâmples nimic. Rămâi aici, o să vină Toto să te ia. Hai, liniștește-te! Crede-mă, ți-ai pierdut cumpătul mult prea târziu. Totul s-a terminat... Peste două ore ai un tren care te duce acasă... Dacă n-o să dorești, n-o să ne mai întâlnim niciodată, decât cel mult atunci când o să vrei să-mi arăt recunoștința. Mai bine ai grijă de Cornelia... Stai acolo, pe bușteanu-ăla, și așteapt-o pe Toto. Cu ea o să te simți mai bine. Veniți amândoi acasă...

Marius s-a trântit pe trunchiul răsturnat, și-a proptit coatele-n genunchi și fruntea-n palme și a rămas nemișcat. Ai fi putut crede că n-a auzit motorul stationului care-l ducea pe Dima spre o adresă necunoscută.

Când mașina se pierdu pe drumul de căruță, Marcel se-nvioră deodată. Se grăbi spre locul de unde Toto pândea să nu se-apropie cineva pe neașteptate.

Marcel scoase din buzunar un mic obiect pe care i-l puse în palmă, spunându-i:

— Ai grijă de Marius...

Toto dădu un mic țipăt și-și retrase mâna, de parcă ar fi simțit un șarpe în palmă. Cu pupilele dilatate de spaimă, se retrase un pas,

căutând să-nțeleagă dacă e adevărat sau nu.

— Hai, Toto, fără sentimentalisme! Dacă nu... porunci într-un fel care nu mai admitea opunere. Te-aștept acasă.

— De... ce?

— Dacă ai să ții neapărat, am să-ți explic. În niciun caz acum... Hai, du-te!

Toto izbucni în plâns, dar se supuse, retrăgându-se mai întâi pas cu pas, apoi o rupse la fugă spre Marius.

Tânărul stătea în aceeași poziție în care îl lăsase Marcel.

Toto se așeză lângă el tăcută, vinovată, cu ochii în lacrimi, dar nu mai plângea. Cu gesturile cu care îndeplinești un ceremonial, scoase din gentuța pe care o purta agățată de umăr un pachet de țigări și-l desfăcu fără nicio grabă. Îi întinse pachetul și Marius luă o țigară, și abia atunci își ridică privirea spre ea. Se uita la ea ca un câine bătut care-și privește vinovat și supus stăpânul. Privirea asta fu gata s-o facă să fugă și să strige la Marcel, și să-l blesteme, și să-l distrugă, dar tânărul întinse mâna spre pachet și luă o țigară. Gestul parcă o hipnotiză. Când el întinse țigara, aproape că uită ce se va întâmpla. Aprinse flacăra brichetei pe care o primise de la Marcel. Marius trase lung din țigara care refuza să se-aprindă. Inhală cu nesățuț fumul mai înecăcios ca de obicei, până când o gheară îi prinse inima și i-o strânse puternic. Prin pâanza neagră care se țesea în fața ochilor, o zări pe Toto, îngrozită, fugind de lângă el.

Marcel privea țintă prin parbriz, fără să vadă. Mintea îi era năpădită de o mulțime de gânduri. O pleoapă i se zbătea enervat, își frecă de câteva ori ochiul, dar zvâcnirile se repetau, ca o presimțire. Reușita întregii afaceri depindea acum de repeziciunea cu care izbutea să fugă.

— Mai repede! ceru namilei, dând astfel glas propriilor gânduri.

— Să nu ne oprească pentru exces de viteză.

Acul kilometrajului sărise de 130 și drumul lateral nu era dintre cele mai bune.

Namila nu înțelegea de ce este atât de crispat. Lui i se părea că totul merge perfect. Constată că ochii șefului se îngălbeniseră și mai rău.

— A mers bine, spuse într-un târziu namila, cu dorința inconștientă de a-l liniști pe șef, dar și cu aceea de a-l auzi confirmându-i părerea.

— A mers. Mai repede... unde se poate.

— Și cu asta ce facem?

— Îl mai ținem.

— N-ar fi mai bine să... arată el cu capul spre adâncul unei prăpastii pe lângă care tocmai treceau.

— Nu.

— Să spun drept cu... experiența mea... cum să zic... dacă scapi de el, ai scăpat. Până dă de el, până... suntem departe.

— Trebuie să-l mai ținem.

Namila ridică din umeri, nedumerit. Nu era treaba lui să hotărască.

În fața casei lui Toto opri cu bara de direcție chiar în poarta de fier și sări de la volan cu sprinteneala unui om de șaizeci de kilograme, să deschidă. Cu coada ochiului privi în spate. Dima zăcea sub foaia de cort aruncată peste el.

Băgă mașina în garaj, închise ușa și totul fu înghițit, așa cum înghite apa urma unui pește care trece prin ea.

Din garaj, o ușă joasă, prin care treceai aplecându-te, dădea în locuință. Îl instalară pe Dima într-un fotoliu enorm, din piele, de altfel foarte comod. Marcel se opri o clipă, să răsuflă. Îl transportaseră destul de greu, din cauza locului strâmt.

După ce-și trase sufletul, lăsă storurile la ferestre și aprinse lumina.

— Scoate-i plasturele și dezleagă-l.

Namila trase fără nicio grijă de fâșia lată de plasture și tăie legăturile.

Între timp, Marcel se îndeletnici cu o treabă care părea cel puțin ciudată pentru acest moment. Dintr-un sertar al unui scrin luă o fotografie mult mărită și o lipi cu o bucată de scoci pe peretele din fața lui Dima. Nu era alta decât fotografia pe care reușise să le-o facă, lui și lui Mihai, Remy, în timpul interogatoriului. Un zâmbet de o imensă satisfacție îi încreți colțul ochilor. Când i se păru că totul este pregătit, scoase din buzunar un mic tub din care țâșni un miros înțepător, și-l plimbă pe la nasul lui Dima. Venind de departe, de foarte departe, conștiința lui se adună și, scuturând-și capul, ca și când atunci ar fi ieșit de sub apă, se dezmetici de-a binelea. În fața îi apăru bărbatul cu ochii de gălbenușuri pe care, din prima clipă, avu senzația că l-a văzut undeva, dar nu știa unde.

Surpriza cea mare o avu atunci când dădu cu ochii de fotografia prinsă de perete... Aproape că nu-i venea să creadă, dar erau el și Mihai, în birou. Juca tare de tot tipul cu ochii de gălbenușuri, trebuia să recunoască.

*

Să te pocnească-n cap un tip ascuns într-o pădure te surprinde și nu prea, dar să dai cu ochii de propria ta figură lipită pe-un zid într-o casă oarecare, poate să te lase cu gura căscată. Cred că i-am dat o satisfacție grozavă tipului cu ochii galbeni, pe care-l simt gustând din plin uimirea mea. Și nu-i o fotografie prea rea, deși nu sunt deloc fotogenic. Dacă aș fi fost și fotogenic...

— Sunteți cam surprins, domnule...

— Dima! mă recomand eu ca un băiat bine crescut.

— Domnule Dima... Numele meu e Marcel.

Tonul lui nu este malițios, cât satisfăcut, și trebuie să recunosc că

are motive, în momentul de față atuurile sunt în mâna lui. Și cum nu-l bănuiesc un jucător lipsit de experiență, o să-mi fie destul de greu să câștig. Dar o partidă nu o pierdută decât atunci când se termină. În orice clipă mai poți să tragi cartea salvatoare sau să arunci zarul bun.

— De ce sunteți atât de uimit, domnule Dima? insistă el, privind în trecut fotografia de pe perete.

— Să vă spun sincer, nu sunt atât de uimit pe cât credeți... în multe case, în care sunt fete foarte tinere, am întâlnit pe pereți fotografiile actorilor preferați. Altele obișnuiesc să păstreze cântăreți, sportivi... multe nutresc o deosebită admirație pentru mine...

Tipul se-amuză. De ce n-ar face-o? În dreapta mea stă un urangutan cu revolverul îndreptat spre pieptul meu. Are o mutră care trădează un tip ce nu pare să-și facă numeroase probleme de conștiință când apasă pe trăgaci.

— Într-adevăr, domnule Dima, aveți motive de satisfacție, fotografia e reușită.

— Mai ales pentru mine, care nu sunt prea fotogenic. Acesta este, de fapt, motivul uimirii mele. Cum de-a putut domnul Remy să reușească atât de bine?

Nu i-a prea plăcut că l-am numit pe cel care m-a fotografiat. Era sigur că n-am de unde să cunosc fotografii, dar într-un colț al fotografiei se vede un fragment dintr-un aparat de emisie, pe care l-am găsit în lucrurile lui în ziua în care s-a predat. Acel aparat n-a stat pe biroul meu decât atâta timp cât a stat și Remy la mine. Nu-mi închipui deloc cum de a reușit. Poate aflu.

— Reușită fotografie, deși bănuiesc că n-a realizat-o în condiții optime. Nu-mi reamintesc să mă fi rugat să zâmbesc, și nici n-am observat aparatul în mâna lui.

Râde.

— Nici n-a avut... Fotografia a fost făcută cu cele două perechi de ochelari pe care le poartă. Prima pereche formează imaginea pe cea de-a doua, care are pe ea o substanță sensibilă numai la temperatura corpului uman.

Încerc să reconstitui fiecare moment din ziua predării falsului telegrafist și-mi reamintesc că, la un moment dat, l-am surprins privindu-mă fix, ținându-și lentila ochelarului înconjurată cu palma. Atunci am crezut că îl obosea lumina, iar el probabil că ținea palma aproape, ca să ridice temperatura stratului sensibil la treizeci și șapte de grade.

— A lucrat ingenios domnul Remy, constat.

— Dacă v-ar auzi, ar fi încântat. Ține foarte mult să i se recunoască unele calități.

— Am să i-o spun personal.

— Dacă s-o ivi ocazia.

Pe fața lui se-ntinde iar zâmbetul acela gras, care mă enervează.

— N-aduce anul, ce-aduce ceasul, domnule Marcel. Eu sper să am acest prilej.

— Într-adevăr, ar trebui s-aducă ceasul, domnule Dima. Peste douăzeci și patru de ore, domnul Remy va fi departe, împreună cu mine.

Nu bănuiește că Remy este de-acum într-un loc unde va avea timp să gândească pe-ndelete la cele mai ingenioase mijloace de fotografiere.

— Cum ați reușit să identificați fotograful?

— După un obiect de pe birou, care a aparținut domnului Remy.

Am sesizat eu bine că nu-i convine că am identificat fotograful.

Îmi mărturisește:

— Din orgoliu, n-am putut să nu v-o arăt.

— Orgoliul e un defect.

— În cazul meu, da.

— Și defectele ne pierd.

— În cazul meu, nu, răspunde, revenind la tonul lui malițios.

Mă fixează și îi susțin privirea. Cred că-l privesc și eu cu oarecare ironie, deși nu prea am motive; în mâna mea nu sunt decât nouarii.

Se ridică de pe scaun și-și vâără până-n coate mâinile în buzunar. Tace câteva momente, înălțându-se când pe vârfuri, când pe tocuri, apoi îmi mărturisește ce are de gând:

— Domnule Dima, am să te rog să aștepți aici... un timp mai îndelungat.

— Mă păstrați?

— Ca pe un lucru foarte prețios, n-aveți niciun motiv să vă simțiți jignit.

— Încă e bine că v-ați dat seama de valoarea mea.

— Dacă nu reușesc să fug, veți fi prețul răscumpărării mele. Dacă da – acum îmi trânti bomba – vedeți și dumneavoastră cum o să vă descurcați. Faceți orice, numai de pe acest fotoliu să nu vă ridicați... dacă țineți să mai trăiți.

Făcu un ușor semn spre urangutanul care se duse și răsuci un comutator. Un foarte ușor bâzâit, ca de muscă enervantă, se auzi în interiorul fotoliului.

— Sper că n-o să plutească.

— O să explodeze.

Frumoasă perspectivă! Abia acum, în fața acestei realități, mă uit atent în jur. I se pare că privirea mi se oprește pe fereastră și mă previne:

— Nu încercați să strigați, v-ați uza glasul de prisos... Adio, domnul Dima!

— La revedere.

— Adio!

— N-am să uit niciodată prietenia cu care m-ați tratat...

— Și ca să nu mă dezmint...

Al dracului, se amuză copios. Lângă fotoliu e o măsuță pe care acum observ un aparat de radio. Apăsă clapeta și camera e inundată de ultimul șlagăr la modă.

— Așa o să treacă timpul mai ușor...

Pe retină îmi rămâne mult timp zâmbetul lui scârbos și ochii lui galbeni. Ușa s-a-nchis în urma lor și stau cuminte în fotoliul foarte confortabil. Cam fără motiv, mai bine-zis fără niciun motiv, mă trezesc râzând, pentru că situația mea neplăcută mi se pare destul de caraghioasă, ca să râd în hohote.

Când mă amuz mai copios, ușa se deschide și cineva intră în cameră. Râsul mi se oprește-n gât. În cameră a pătruns femeia pe care o recunosc în prima clipă. De data asta îmi reamintesc că am mai văzut-o odată, pe stradă, la brațul unui bărbat urât și cam copt... în mintea mea s-a aprins un bec de cinci mii de wați. Știu unde și când l-am mai văzut pe domnul Marcel, înainte de a-l reîntâlni la cabană. Acum știu când i-am mai privit ochii galbeni. Era atunci când a trecut pe lângă mine, când se ducea la-ntâlnire! Ce întâmplare stranie! Să fi știut atunci...

Femeia a intrat valvârtej, a trântit ușa în urma ei, s-a dus drept la șifonier, a scos o valiză și a început să arunce în ea tot felul de lucruri. La început n-am observat, dar acum îmi dau seama că plânge, deoarece o aud din când în când suspinând. E în spatele meu și nu mă pot întoarce s-o privesc, nu de alta, dar să nu pățească ceva fotoliul de sub mine. Nu știu când a deschis ușa Marcel, dar îl aud din prag, vorbindu-i:

— Trece, Toto... Ești fată deșteaptă!

Se-apropie de ea, o prinde de umăr și-i caută privirea. Acum îi văd în oglinda din fața mea. El zâbește la fel de scârbos, deși își dă osteneala să pară impresionat de necazul ei. Nu înțeleg de ce-o consolează, dar probabil că are ea un motiv temeinic să plângă.

— Nu mai sta aici decât timpul absolut necesar și vino acolo...

Hai, fii tare... Ai să uiți mai ușor decât crezi.

Drept răspuns, ea se întoarce și continuă să aleagă lucruri din șifonier. Nereușita îl făcu pe individ să zâmbească iar. O privea cu ochi flămânzi, dar răi.

Plecă din cameră, făcând totală abstracție de prezența mea. Prin oglindă asist cum tot felul de obiecte iau drumul valizei.

— Plecați pentru mai mult timp, domnișoară, sau voi avea plăcerea să locuim împreună?

Nu prea-i pasă de mine. Trece în camera de-alături, o aude trăgând sertarele unei mobile, răscolind grăbit în ele. Se-ntoarce cu o cutie pe care o aruncă în valiză.

— Îmi pare rău că nu reușesc să vă atrag cât de cât atenția...

Nu înțeleg de ce replica asta o oprește din drum și o face să se uite la mine. Acum îi văd ochii plânși... plânși bine.

— Vă așteptați să arăt altfel? La examen ne-a ales după dosar, nu după...

Îmi arăt mutra, convins că o să-mi contrazică vorbele și că, totuși, nu mă găsește rău, dar mă conving că m-a privit fără să mă vadă. Se-apucă iar de treabă. Aleargă de colo-colo prin casă, ca orice om care-și face bagajul în pripă și vrea să nu uite nimic din ce consideră necesar. Eu n-am ce face, îi dau cu gura, doar doar voi reuși s-o scot din mușenia ei, s-o prind într-un dialog și, cine știe, poate s-o conving să-mi dea o mână de ajutor. Nu prea văd să am multe șanse, dar în situația mea nu-ți poți permite să scapi o ocazie chiar dacă procentul de reușită este de unu la un milion. Sub mine bâzâie enervant mașina infernală care mă-mbie să fac ceva, orice, măcar așa, ca să nu mă mai gândesc la situația frumoasă în care sunt.

— Cred că te-nțeleg, îi spun, când mi se pare că face o pauză în goana ei prin cameră. E rău să fii cea mai mică rotiță, să te-nvârtești după toate celelalte. Vrei să te oprești, să scapi, dar...

— Taci! strigă ea la mine atât de violent, încât mă sperii pur și

simplic. Tac odată! Vreau să mori și tu! Toți să muriți! Toți, toți, și unii și alții! Să nu mă mai hărțuiți!

Nu a țipăt, a urlat pur și simplu, și nu numai la mine, la noi „toți”, cu alte cuvinte și la omul cu ochii de gălbenușuri care a părăsit de curând camera. Femeia asta a suferit un șoc puternic, dacă s-a descumpănit în halul ăsta...

Ar mai fi urlat așa, dezlănțuit, și eu aș fi ascultat-o neputincios din fotoliul meu confortabil, dacă ușa camerei nu s-ar fi deschis cu oarecare zgomot și în prag n-ar fi apărut, cu mura schimonosită de furie, Marcel. Gura i se strâmbase într-un rânjel care mă-nfioră pur și simplu. În mână ținea un tub ascuțit la un capăt, ca un creion metalic de reclamă, foarte gros. Când îl văzu, femeia își înghiți cuvintele, privind îngrozită spre mâna lui, care se juca răsucind acel „ceva”, pe care nu-l identificată încă prin oglindă.

— De ce să murim cu toții, Toto? întrebă el cu un calm și o blândețe care-mi făcu pielea de găină pe mine. De ce să murim? Și poate că nici nu vrei să murim toți, poate că ar fi mai bine să trăiască el, spuse și arată spre mine.

Vorbea apropiindu-se de ea, și femeia înțelese că viața ei n-atârna decât de-un fir de păr, pentru că groaza cea mai neagră se citea în privirea-i tulbure. Scânci ca un copil care cere îndurare:

— Nu... Marcel... Te rog...

— De ce vrei *tu* să murim, Toto? continuă el să-ntrebe, obsedat de cele auzite. De ce?

Toto se retrase câțiva pași, apoi încercă să fugă spre camera de baie, dar din tubul din palma lui Marcel țâșni o lamă de oțel care șfichiui scurt prin aer și se-nfipse în spatele ei, chiar sub omoplat. Femeia se opri atât de brusc, de parcă s-ar fi lovit de un geam imens, invizibil, care nu-i dădea voie să mai înainteze. Întoarse privirea speriată, și mirată, și rugătoare spre el, bolborosind în neștire:

— De ce, Marcel?... De ce?

O a doua lamă, a treia, a patra țâșni intermitent, și mi-am întors privirea de la ea, să n-o mai văd zbatându-se. Îl privesc pe el, și în clipele astea sunt convins că e nebun. În privirea lui citesc pasiunea crimei și ura și, parcă, deși nu-mi vine să cred, o perversitate diabolică de bărbat refuzat care se răzbuna. Aș putea să jur că zvârcolirile ei îi produc o plăcere bolnavă. Nebunul a iubit-o pe femeia asta. Și asist la cea mai cruntă scenă de răzbunare pe care mi-o pot închipui.

Rămase mult timp cu privirea pironită pe trupul fără viață. Nările îi fremătau ca și când ar fi adulmecat ceva, colțul gurii îi alunecase în jos, un mușchi i se zbătea violent în obraz, parcă ar fi vrut să scape de sub piele. Mă tem că în clipa în care se va dezmetici, va îndrepta spre mine aruncătorul de lame și va termina cu toate aici... Dar cred că nici nu și-a mai amintit de mine. S-a smuls violent din loc și a năvălit afară din cameră, gata să răstoarne namila care asistasă și ea la toată scena.

Am rămas singur cu cadavrul scăldat în sânge la câțiva metri, și cred că sunt la un pas de-o criză de nervi. Îmi vine să mă ridic de pe fotoliu, orice s-ar întâmpla, numai să se termine într-un fel povestea asta. Rezist primului impuls, închid ochii și încerc să devin rezonabil. N-are rost să mă curăț ca un prost, în timp ce individul își vede de drum, cu treburile aranjate. La urma-urmei, asistasem la o „scenă de familie” și n-avea rost să-i dau o importanță mai mare decât o merită. Mă uit cu compasiune la cea care până acum câteva minute a fost o femeie atât de frumoasă. O femeie care ar fi putut înfrumuseța viața unui bărbat și pe a ei, ce-ar fi putut să se bucure de dărnicia naturii, și ar fi putut de asemenea să dea viață unui copil la fel de frumos. Acum zace la picioarele mele desfigurată de groază, pentru că murise stăpânită de acest sentiment ce-i rămăsese întipărit în trăsăturile rigide ale chipului.

Dar n-am timp de filosofie. Dorința de a face totul pentru a scăpa persistă în noi chiar și atunci când e absurdă. Cel puțin așa mi se pare acum gândul că trebuie să fac ceva. Ce să mai încerc în situația asta limpede ca lumina zilei? Stau pe un fotoliu de pe care nu mă pot ridica, sunt încuiat într-o cameră evident departe de orice ureche omenească, pentru că altfel n-ar fi plecat atât de sigur de el. Nu-mi dau deloc seama pe unde ar putea fi situată această locuință. M-au adus leșinat. Nu știu cât a durat drumul, de câte ori a cotit, aproximativ la cât timp, ca să încerc o localizare în spațiu. Dacă eu nu pot chema pe nimeni, să-ncred să descifrez vreun zgomot care vine de-afară, poate așa să aflu câte ceva.

Mă enervează muzica optimistă care se revarsă spre mine din difuzorul radioului și-l închid cu oarecare furie. Îmi amintesc ironia lui Marcel din clipa când l-a aprins. Bine că e destul de aproape de mine și nu sunt nevoit s-ascult la infinit muzică, și sfatul medicului, și nu știu ce considerațiuni despre timpul probabil...

Hotărât lucru, aș putea să jur că sunt în centrul pământului. Dacă închid ochii, realizez perfect starea probabilă a propriului meu mormânt: la fel de liniște, la fel de întuneric, la fel de confortabil, pentru că, trebuie să mărturisesc, o fi el fotoliul ăsta cu „cheie”, dar de stat se stă minunat în el. Am întâlnit puține la fel de confortabile.

Tot stând eu așa, probabil că m-am împăcat cu soarta, pentru că-mi vine chef s-ascult muzică. Ba chiar mă gândesc la câteva melodii preferate, pe care aș dori să le-ascult. Nu cu aer patetic, „pentru ultima oară”, ci pur și simplu mi-ar face plăcere să le-aud. M-am lămurit că altceva n-am nicio șansă s-aud. La urma urmei, cea mai mare șansă am s-aud o bubuitură, pe care n-aș vrea s-o savurez în toată splendoarea ei.

Probabil că speranța se ține de mine ca scaietii de oaie, dacă-mi mai arde de muzică. E ciudat cât de greu admitem propria noastră dispariție. Asta, cred eu, face să nu ne pierdem chiar cu totul

cumpăatul și să nu devenim lași. *Evident*, nu voi pieri, dar încă nu știu cum voi scăpa. *Evident*, nu știu mai ales *cum* voi scăpa.

Întind mâna să apăs iar clapa aparatului de radio și sub cutia lui văd colțul unui plic, pe care-l trag afară, curios ca o adolescentă. Ziare n-am, cărți, nu o scrisoare nu poate să fie decât plăcută, chiar dacă nu-ți este adresată, sau mai ales atunci. Iată cum și în ce împrejurări ne trădăm adevărata fire: sunt un indiscret!

Vă închipuiți că n-am luat plicul numai ca să aflu cine îi mai scrie gazdei, ci mai ales pentru altceva. Orice scrisoare ajunge la destinatar numai dacă are adresa pe ea. Ori eu citesc și constat, cu o bucurie cam nejustificată – îmi fac curaj – că sunt în strada Piersicilor, numărul 93, pentru că scrisoarea a fost expediată pe această adresă. Numele gazdei este Toto Păltineanu, din București. Îmi amintesc că Marcel așa i s-a adresat femeii. Vasăzică sunt în București, strada Piersicilor, 93, în locuința domnișoarei Toto Păltineanu. N-am nicio idee unde ar putea să fie strada asta, dar mă bucur ca un naiv, am senzația că am aflat ceva, că am făcut, deci, un pas înainte. Cine expediază? Mă interesează, și încă foarte tare, pentru că expeditorul este Marius – atât semna pe spatele plicului. Scrisoarea fusese expediată din București și, din conținutul ei, am dedus că tânărul o scrisese într-un moment de cumpănă. Sunt pasaje care mă impresionează pur și simplu, îmi dau seama că acest băiat a intrat într-o situație îngrozitoare, în care nu s-a dorit niciodată și din care nu știe cum să iasă. Înțeleg cu atât mai bine fiecare cuvânt al scrisorii, cu cât îl cunosc pe cel care a trimis-o. Nu mă mai miră tristețea neputincioasă, absolută, de pe chipul lui. Oare ce-o fi făcând? Dacă în cele din urmă va găsi puterea să se smulgă din lanțul în care stă, ca o verigă minoră, și... și de la el îmi va veni salvarea?

Cenzurez imediat acest gând, mai mult o dorință a mea decât o realitate posibilă, dar iată ultimul pasaj al scrisorii:

„Sunt gata la orice gest, Toto, dacă tu îmi promiți că vei fi alături de mine. Eu... eu singur te voi scăpa de Marcel, într-un fel oarecare. Trebuie să te salvez, să ne salvăm din brațele lui. Aici nu-l cunoaște nimeni, nu se va afla că a dispărut... Promite-mi că vei veni cu mine undeva departe, unde să nu ne știe nimeni, într-un orașel liniștit de provincie, în care să ne trăim dragostea”...

Poate că cineva spune că acel licăr de speranță încolțit în mintea mea e cu totul hazardat. Marius îl iubea atât de tare pe omul cu ochii galbeni, încât era gata ca „*el... el singur*” să-i vină de hac... Poate că nu s-a răzgândit!

Până atunci, stau liniștit în fotoliu și aștept. Ce? Nu știu. O idee. Cred că o idee.

Și deodată... Jur că și Arhimede tot așa trebuie să-și fi descoperit principiul. Parcă deodată ți se sparge un balon de săpun în cap și din el îți vine cadou o idee mare... Așa mi s-a întâmplat și mie. Privirea îmi rămâne pe aparatul de radio... *Aparatul de radio!* Vasăzică, lângă mine, radiofonist amator încercat, se află un aparat de radio, în care sunt lămpi, și electrolitici, și condensatori, și rezistențe, și... nu așteaptă decât un om priceput care să realizeze, ați ghicit ce, un aparat de emisie. Ideea mă face să transpir, nu pentru că aș avea vreo șansă să scap cu ajutorul ei, ci pentru că îmi dă ceva de lucru... Fac ceva ca să scap... Aparatul nu va bate prea departe, dar mai știi ce amator dă de mine în eter, și...

Cochetăria la bărbați este un lucru extraordinar, și o recomand tuturor. Ce s-ar fi întâmplat dacă în buzunar n-aș fi avut mica, nevinovata mea trusă de unghii, cu foarfecele ei ghilotină? Nevinovata trusă pe care Marcel a considerat că n-are rost să mi-o ia, gândindu-se, probabil, că în atâtea ore am să mă plictisesc, și pilitul unghiilor o să-mi facă așteptarea mai plăcută. Îți mulțumesc, Marcel, ochii tăi galbeni parcă nu mai sunt chiar atât de scârboși.

Iau aparatul de radio în brațe, găsesc schema lipită pe

apărătoarea din spate a cutiei și m-așez pe studiat. Timp am destul, adică am și nu prea, dar sunt hotărât să mă grăbesc... încet...

*

Mihai intră într-o panică furioasă, care îi sperie pe cei din jur.

— Dima e-n pericol!

— De unde-a transmis?

— Nu știu! Căutăm toată pădurea, cu toate forțele. Când să-mi spună locul, s-a-ntrerupt.

Era limpede că se întrerupsese pentru că cineva îl forțase s-o facă, altfel nu rămâi cu fraza la jumătate. De fapt, Mihai mai auzise ceva, ca o icnitură scurtă, și ar fi jurat că o scosese Dima în clipa în care cineva îl lovisese. Apoi zgomotul puternic, probabil din clipa căderii aparatului.

S-a gândit că Dima a transmis imediat ce s-a afundat în pădure și ordonă ca cercetările să înceapă de la liziera dinspre uzină spre interior. Și așa se procedă, numai că între timp Marcel se urcase în mașină și se afundase pe drumul de căruță care ducea spre interiorul pădurii. La câțiva kilometri era șoseaua, în partea opusă uzinei. Cei care îl căutau veneau în urma lui.

Îl descoperiră pe Marius mort, căzut lângă bușteanul pe care stătuse împreună cu Toto.

— E tânărul despre care mi-a cerut să aflu tot ce se poate afla.

— Unde stă?

— Locuiește cu mama lui, în sat. Mă duc s-o aduc aici.

Mihai sconta pe șocul provocat de imaginea fiului omorât, după toate aparențele, chiar de cei pe care i-a servit. Dacă mama lui știe ceva, poate că o să mărturisească unde sunt cei care l-au răpit pe Dima.

Pe Cornelia au găsit-o lucrând un pulovăr, într-un calm desăvârșit, care contrasta puternic cu tot ce se întâmplase. Mihai se

întrebă dacă ea este cea pe care o căuta.

— Marius e la uzină... Căutați-l acolo.

Ceva era cu femeia asta și Mihai nu înțelegea ce. Măcar din curiozitate și tot ar fi trebuit să întrebe de ce-l caută, cine sunt, dar ea le zâmbea binevoitor, surprinzător de detașată. Privirea ei trece prin lucruri, fără să le vadă. „Ce mama dracului, parcă-i o morfinomană trezită din somn!” își spuse Mihai, contrariat de purtarea ei nefirească.

— Doamnă, vă aduc o veste neplăcută... Băiatul dumneavoastră... a alergat prin pădure și a căzut... rănindu-se... rănindu-se mai grav... Vreți să mergeți cu noi să-l ajutați?

— Da, merg... trebuie să fiu lângă el...

Dacă i-ar fi spus că fiul ei o așteaptă la o petrecere în pădure, ar fi reacționat la fel.

Pe drum, figura ei neutră își schimbă expresia, deveni gânditoare, se vedea efortul pe care-l făcea de-a se concentra. Abia acum începea să înțeleagă ce îi spusese Mihai în legătură cu băiatul ei. Îngrijorată, întrebă:

— Ce spuneți că s-a întâmplat?

— Fiul dumneavoastră este într-o situație... destul de gravă.

În sfârșit, reacționează ca un om normal.

— E... arestat? șovăie ea îndelung, până rosti ultimul cuvânt.

— Nu... Cred, cred că „prietenu” pe care probabil că-l știți s-a răzbunat pe el...

Printre dinții încleștați, mama scapă un geamăt de animal rănit. Își frământa în așa hal mâinile, încât Mihai se aștepta din clipă în clipă s-audă cum i se rupe un deget. Era ceva nefiresc în această tortură neputincioasă, de o violență dusă la extrem.

— Ne puteți ajuta să punem mâna pe cel care s-a răzbunat pe fiul dumneavoastră. Trebuie să-l găsim cât mai repede... înainte de-a mai comite încă o crimă.

— Crimă? strigă pur și simplu femeia. Încă o crimă? Marius e mort?

În clipa aceea mașina opri și când Mihai trase prelata I.M.S.-ului într-o parte, mama își văzu copilul lungit la pământ. Dădu un țipăt, vru să se repeadă spre băiat, dar căzu fără cunoștință după primul pas.

Când și-a revenit, n-au mai putut afla nimic de la ea. Șocul lăsase urme puternice. Obrazul de ceară, gura încleștată, ochii imobili, surdă la orice se petrecea în jur.

— Duceți-o la spital! ceru Mihai. Drumul ăsta s-a închis. Mult timp nu vom putea afla nimic de la ea, poate niciodată.

Între timp se dăduse alarmă generală, se luaseră urmele cauciucurilor automobilului care staționase în apropiere, se ajunsese, cu ajutorul unui câine, până la șosea, dar de aici urma se pierdea. Ceea ce părea sigur, era faptul că se îndreptaseră spre București.

Mihai porni și el spre Capitală.

La București lumea era în alertă. Dima era căutat cu toate mijloacele posibile. Se hotărâse ca cel mai mic indiciu să fie comunicat lui Mihai, care se instală în biroul lui, lângă telefon. Începu o lungă și istovitoare așteptare. La fiecare telefon tresărea plin de speranțe, dar de fiecare dată primea același mesaj: „În sectorul cutare, nicio veste”.

Trecu după-amiaza în această așteptare ternă, când lui Mihai îi veni ideea de-a încerca să afle ceva de la Remy, falsul telegrafist. Ceru să fie adus la el.

— Domnule Remy, ai un prilej unic de a-ți ușura situația, îi vorbi fără ocol. Căpitanul Dima a dispărut și am toate motivele să cred că prietenii dumitale știu ceva de toată povestea asta. De asemenea, am motive să cred că nu este mort, ci răpit. Unde puteau să-l ascundă, și în ce scop? Pentru dumneata afacerea asta s-a încheiat,

nu rămâne decât să faci ceva ca să ieși cât s-o putea mai bine din ea. Ai acest prilej. Unde este Dima?

— Nu știu.

— Mi-ai dat un răspuns pripit. Poate că e mai bine să te gândești câteva minute.

— Nu știu. Dacă sunt atât de categoric, vă închipuiți că nu știu. Vă rog să mă credeți că v-aș spune, dar nu cunosc decât o singură casă aici, aceea în care am stat.

— La Cornelia și la fiul ei Marius?

Remy nu se aștepta ca Mihai să-i cunoască pe cei doi. Oare ce mai știa?

— Da, e singurul loc cunoscut de mine, dar se pare că nu mai are rost să vi-l divulg.

— Am fost la Cornelia și nu este acolo.

— În altă parte... ridică din umăr a neștiință.

— Dacă, totuși, voi afla că nu mi-ai spus adevărul, asta va fi ca o piatră de picioarele dumitale.

— Nu știu, răspunse Remy și mai sigur de el. Credeți-mă că nu știu.

Îl trimise înapoi în celulă și rămase cu coatele pe masă, construind zeci de ipoteze și renunțând pe rând la toate. I se păruse că Remy nu-l mințise. Pe undeva era firesc să fie așa. Rolul lui fusese foarte precis în această afacere: să plaseze aparatul emisie-recepție în biroul directorului Taflan și apoi să stea cuminte și s-aștepte rezultatele.

Către miezul nopții telefonul sună violent și lui Mihai, care era nici treaz, nici adormit, cu fruntea rezemată chiar de receptor, îi trebui câteva secunde până să-și dea seama ce se-ntâmplă.

— S-a primit un mesaj de la tovarășu' căpitan Dima.

— Ce spui?

— S-a primit un mesaj de la tovarășu' căpitan Dima. Da' nu poate

să fie dumnealui.

— Mai întâi îmi spui că s-a primit un mesaj de la el și apoi că nu poate să fie el. Ce vrei să cred? Ce fel de mesaj.

— Prin Morse. Un emițător foarte slab.

— Și de ce nu crezi că este el?

— Eu cunosc cum „bate” dumnealui. Cel care transmite acum nu „bate” la fel. Să nu fie vreun truc. Precis nu este „bătaia” tovarășului căpitan.

— Și ce spune?

— „Aici Dima... Strada Piersicilor, 93”. Repetă mereu adresa asta... chiar și-acuma.

Mihai luă măsuri speciale în vederea apropierei de adresa respectivă. Dacă este, într-adevăr, o cursă? Cel care recepționase mesajul avea perfectă dreptate. Telegrafiștii se recunosc după „bătaie”, așa cum grafologii recunosc după scris.

În timp ce gândea la toate astea, cu ajutorul unui foarte bun specialist, Mihai își schimbase complet înfățișarea. Părea un autentic poștaş, care își ținea pe umăr, firesc, geanta plină de scrisori și ziare.

— Gata mandatul?

— Câteva minute și...

Totul fusese pus la punct în cele mai mici amănunte. La adresa respectivă locuia o oarecare Toto Păltineanu, ai cărei părinți erau în provincie. Pentru ca apropierea lui să fie cât mai autentică, se confecționase un mandat poștal din partea tatălui, în valoare de 1500 de lei. Ca să poată sta cât mai mult în preajma destinatarei, și pentru a justifica de ce vrea să între în casă, i se dăduseră toți banii în hârtii de câte 5 lei, să dureze cât mai mult numărutul lor. Se făcuse ora 7.

Fu lăsat pe o stradă paralelă. Când ajunse în dreptul casei cu numărul 93, Mihai văzu, două case mai departe, o mașină a Salvării, în care știa că sunt oamenii de intervenție, în caz de nevoie.

La prima vedere clădirea părea pustie. Un gard de fier, năpădit de iederă, iar în fundul unei curți destul de mari, o casă gospodărească, solidă, dar care nu lăsa o impresie deosebită. Lipit de ea, garajul. Storurile erau trase la ferestre, deși acum, vara, mai toate casele au măcar un oberliht deschis. De ce nu voiau proprietarii să profite de aerul curat al acestei frumoase grădini?

Prima surpriză edificatoare pentru Mihai fură urmele cauciucurilor din, fața garajului, aceleași cu cele din pădure. Ar fi jurat.

Sună. Cu mandatul telegrafic în mână, ca să fie văzut dinăuntru, așteptă îndelung, dar nimeni nu apăru. Bătu în ușă, ca și când ar fi crezut că soneria e defectă, dar cu același rezultat. Se hotărî să bată în storurile ferestrelor, mai întâi în ale camerelor din față, apoi ocoli casa, unde mai descoperi încă o încăpere. Bătu într-un anume fel, ca un semnal, litera „d” a alfabetului Morse. La a doua bătaie, din cameră se auzi, destul de slab, dar totuși distinct, glasul lui Dima, îndemnându-l să între. Bătu mai puternic și, de data asta clar, Dima îi strigă să forțeze ușa. Alergă la poartă, făcu un anume semn spre mașina Salvării și peste câteva minute în fața intrării se aflau doi lăcătuși. Pătrunseră destul de ușor în casă. Ajunseră în camera în care Dima stătea, aparent confortabil, dar cu barba crescută, cu ochii roșii de oboseală și palid ca un cadavru.

— Răsuțește comutatorul de lângă ușă! îi ceru lui Mihai.

Bâzâitul din fotoliu încetă. Se părea că nu-i mai paște niciun pericol.

— Ieșiți din cameră.

Fără să ceară nicio explicație, Mihai și unul dintre lăcătuși îl ascutară. Precaut, așteptându-se din clipă în clipă să sară în aer, Dima se ridică. Nu se întâmplă nimic.

— Intrați. Să fie cercetat fotoliul ăsta, dar cu mare grijă, are în el o mașină infernală. Duceți la morgă femeia asta. Îți explic eu,

răspunse privirii mirate cu care Mihai îl întrebă ce s-a întâmplat.

*

Numai cine a picat de-a-npicioarele de oboseală și n-a putut să-și lase capul pe pernă știe cât prețuiește somnul. Aș da „un regat pentru un... pat” fie și de scânduri, numai să mă pot lungi și să sforăi, și să topesc tensiunea asta din mine, care mă copleșește.

Sunt bucuros că m-am ridicat în picioare fără să pățesc nimic, dar n-am timp să răsuflu o clipă. De iuțea cu care voi acționa acum, depinde succesul.

— Încuiați aici, lăsați pe cineva de pază și hai repede la Remy.

— Am stat de vorbă cu el, jură că habar n-are de casa asta.

— S-ar putea, dar are habar de multe altele, printre care una hotărâtoare cu ajutorul căreia vom pune mâna pe individul care m-a adus aici.

Remy nu se arată deloc mirat că mă vede. De unde deduc că nu știa ce mi se întâmplase. Surprizele am să i le fac eu. Fără niciun cuvânt, scot din sertarul biroului fotografia pe care mi-a prins-o Marcel înaintea ochilor și i-o pun în față. „Degeaba, domnule Remy, și un copil și-ar fi dat seama că ai rămas tuț când ai văzut-o.” Îl las să o privească mult, să vedem dacă recunoaște singur, dar tace, prins cu mâța-n sac. Bine, deschid eu atacul:

— Mi-a oferit-o domnul Marcel din orgoliu, ca să-mi dovedească ce iscusit fotograf sunteți... și a trebuit să admit că da.

Nu-l mai întreb dacă o recunoaște, ci vorbesc ca și când nu s-ar mai putea tăgădui că el a făcut-o.

— I-am promis că am să vă exprim personal admirația mea, și el s-a îndoit. Iată că mă țin de cuvânt. La urma-urmei, domnule Remy, o fotografie excelentă, mai ales făcută în condițiile cunoscute. Un ochelar nu este un vizor, și cu toate astea ați încadrat perfect, mai mult chiar, m-ați prins din unghiul cel mai favorabil: în fotografia

dumneavoastră rivalizez cu Jean Marais. Dacă ar exista vreun concurs de frumusețe prin fotografie, n-aș ezita s-o trimit. Toată admirația pentru felul cum v-ați îndeplinit ambele misiuni: plasarea microaparatului în biroul directorului și fotografia mea.

Aș putea să jur că tipului îi făceau plăcere cuvintele mele, pentru că știa că dincolo de ușorul meu ton ironic aveam toate motivele să recunosc că-și cunoaște meseria.

— Cred că am lucrat destul de bine, acceptă el cu oarecare falsă modestie. Dar dacă, totuși, sunt aici, și dumneavoastră îmi arătați fotografia asta, înseamnă că aș putea să vă întorc complimentele.

— Da, parcă ar trebui să fim și noi mulțumiți de ceea ce am făcut, mă umflu eu în pene, nu de alta, dar o atmosferă binevoitoare, ușor comică, nu poate să facă rău discuției care știu că va urma.

Domnule Remy – continui – felul dumneavoastră de a fi și de a privi lucid situația îmi dă încrederea că ne vom înțelege. Vă dați perfect de bine seama că sunteți aici, și că nu stați prea pe roze, ca să spun așa.

— Ați găsit expresia cea mai fericită: nu stau deloc pe roze, dar în meseria noastră știi de la-nceput că într-o zi s-ar putea să greșești și să te așezi pe ghimpi și nu pe petale. E ceea ce mi s-a întâmplat acum...

— Iar mie aseară... E adevărat, nu stăteam pe ghimpi, dar pe o bombă, da... și nu părea deloc mai plăcut. Pentru că nu știți cum mi-am petrecut noaptea, și pentru că a fost una dintre cele mai plăcute din viața mea, am să v-o povestesc...

I-a plăcut mai ales felul în care am scăpat, dar nu mă mai felicită. Ar fi fost prea mult, n-ar mai fi rămas decât să ne îmbrățișăm, plini de admirație unul pentru celălalt. Povestea mea a creat un climat propice pentru a-i putea spune, în cele din urmă:

— Domnule Remy, nu cred că mai aveți vreun motiv să nu vă ușurați soarta, și după cum bine știți, o puteți face într-un singur fel,

spunându-ne unde îl putem întâlni pe Marcel.

— Habar n-am.

— Unde este acum, nu știți, dar unde va fi la o anumită oră, da. Când i-am spus că am să vă exprim personal admirația pentru calitatea fotografiei, mi-a mărturisit că nu voi mai avea prilejul, deoarece dumneata, împreună cu el, veți fi departe în următoarele douăzeci și patru de ore. E ușor de dedus că urma să vă întâlniți undeva, pentru a putea pleca împreună. Dacă ne-ați mărturisi unde... cred că ne-ați face un real serviciu.

Remy zâmbi, ușor ironic. „Nu e prost lipul, a înțeles repede și ce-i cu el, și ce are de făcut.” Nu știu de ce, îndemnat de-un instinct care nu mă lasă niciodată la ananghie, mai arunc câteva vorbe, ca să preîntâmpin un refuz:

— Știu că domnul Marcel avea neapărată nevoie de dumneata, ca să poată pleca.

Jur că am aruncat aceste ultime vorbe într-o doară, gândindu-mă că el s-ar fi putut să-mi spună că la ora asta e prea târziu, că întâlnirea ar fi trebuit să aibă loc acum cinci ore și că Marcel este acum departe de țară. Efectul cuvintelor mele fu cu totul neașteptat. Zâmbetul fin se șterse de pe figura lui și o ușoară dungă apăru între sprâncenele-i bogate. Își punea serios problema, câte mai știu și ce atitudine trebuie să adopte în noua situație. „Dacă-i așa, stai, băiatule, că-ți mai servesc eu de-astea care să-ți dea de gândit.”

— Ideea de a vă condiționa doi oameni nu e rea, îi poate face pe doi parteneri să lupte unul pentru celălalt până-n pânzele albe. Cu ce îl ai dumneata la mână, de te așteaptă cu atâta loialitate? După câte-l cunosc acum, o fi șters-o bucuros fără s-aștepte...

Țintesc numai decari! Tipul a căzut rău pe gânduri. S-o-ntorc puțin și să-i reamintesc convorbirea noastră amicală de adineauri.

— Realismul conversației de până acum mă face să cred că n-o să acceptați să vă agravați situația fără niciun motiv. Nici așa, el cu

paralele dincolo, dumneata cu ponoasele aici. Și nici nu e un tip prea agreabil, trebuie să recunoașteți, cu ochii lui galbeni ca sofranul. Primul lucru pe care am să-l fac, am să chem medicul să-i facă probele hepatice.

Zâmbește!

— Domnule Dima, jucați cu cărțile pe față. Într-adevăr, cred că așa cum știi să câștigi, trebuie să știi să și pierzi. Se pare că a sosit momentul să dau dovadă că știu și acest lucru mai neplăcut. Da... Marcel nu poate pleca fără mine. Cine a pus la cale tot „jocul”, s-a gândit la toate, chiar și la felul de-a fi al lui Marcel. E adevărat că nu m-ar fi așteptat, dacă n-ar fi trebuit s-o facă. Dar, pentru că tot va veni clipa mărturisirilor, să-ncep de-acum, ca să puteți înțelege mai bine.. Suntem trimiși aici de o societate onorabilă.

— Nu mă-ndoiesc!

Nu mi-am dat seama în prima clipă de ironia spontană din cuvintele mele, dar tipul e suficient de deștept ca să se amuze.

— Cu toate astea, așa este. Sute, poate chiar mii de oameni care lucrează în acest „trust”, pentru că, de fapt, este un trust, sunt convinși că sunt angajații unei societăți mai mult decât oneste. Cine n-a auzit în apus, și poate că și dumneavoastră ați auzit, de trustul „Creierii secolului XXI”?

— Am auzit, într-adevăr. Un trust științific cu preocupări mai mult decât meritorii în dezvoltarea tehnicii epocii noastre.

— Vedeți? Abia acum am să vă fac mărturisirea care o să vă mire în cel mai înalt grad. „Creierii secolului XXI” este o formidabilă înșelătorie și cred că nimeni n-ar putea dovedi asta. Trustul este, de fapt, o asociație banditească, ai căror șefi sunt total necunoscuți celor de rând, după cum cei „de rând” nu se cunosc între ei, decât într-un număr foarte restrâns. Iată de ce puteți să mă credeți că eu și Marcel nu suntem vechi cunoștințe; dimpotrivă, ne-am văzut prima dată cu prilejul acestei... acestei acțiuni, deși bănuiesc că facem

amândoi parte de mai mult timp din trust. De asemenea, cei care urmează să ne „recupereze” de-aici nu ne vor recunoaște decât după o anume parolă, pe care eu n-o știu.

— Am înțeles că dumneata ești legat de el prin această parolă, pe care n-o cunoști, deci nu poți pleca, pentru că nu vei fi primit... Unde? În ce chip urma să plecați?

— Cu un vapor care stă în ancoră în rada portului Constanța. A transportat o încărcătură oarecare și, cu acest prilej... Sunt convins că numai câțiva oameni, câțiva oameni din echipaj, cunosc și această a doua misiune.

— Este o navă a trustului?

— Desigur. O navă de transport care este folosită și în alte scopuri, atunci când se ivește nevoia.

— Un trust destul de puternic.

— În care optzeci la sută dintre oameni habar nu au cu ce se îndeletnicesc. Sunt savanți de bună-credință care experimentează cele mai noi metode de producție în foarte multe ramuri ale economiei. Primesc planuri, le experimentează, comunică rezultate, nu știu ale cui sunt și cum au ajuns la ei. Sunt convinși că provin din alte laboratoare ale trustului, iar secretul în care sunt obligați să lucreze îi explică prin tot mai frecventul spionaj economic practicat de concurență. Toți știu că trustul are laboratoare în mai toate țările dezvoltate ale lumii, dar și în locuri mai puțin cunoscute, pe diferite insule aproape pustii, de exemplu.

— Într-un asemenea laborator va ajunge, sau a ajuns, și inginerul Adrian Pangrati?

— Cred că mai e pe vapor, dar e posibil să fi fost expedit.

— Unde?

— După cum ați spus, spre unul dintre laboratoarele trustului. Vor face totul ca să-l determine să lucreze pentru ei... de la momeala unui onorariu substanțial, la amenințări diverse. Trustul face orice

ca să racoleze un savant care se dovedește ingenios și al cărui cap promite noi invenții.

— Când urma să-l întâlnești pe Marcel?

Își consultă ceasul. Un zâmbet amar, resemnat, îi încreți colțurile ochilor. Desigur, se gândește cât de aproape a fost de victorie. Poate că e și puțină răutate în zâmbetul lui, vrea să-i joace un renghi lui Marcel.

— Peste două ore trebuia să mă-ntâlnesc cu el la Constanța într-un local, „Marinarul fără griji”.

— Din care a fost răpit Pangrati?

— Da... E așezat propice, pe malul mării. M-așteaptă cam demult și cred că e plin de griji.

Zâmbetul lui e malițios, cu siguranță vrea să-i facă bucata omului cu ochii galbeni.

— De ce ești îngrijorat, dacă întâlnirea e fixată peste două ore?

— De azi-dimineață s-a dus din trei în trei ore în local și m-a așteptat.

— Și dacă nu vă întâlniți?

— Peste nu știu cât timp de la ora ultimei noastre întâlniri, vaporul va pleca... fără el.

— De ce nu și cu el?

— Cei de pe vapor nu-l cunosc. El a lucrat într-un centru, cei de pe vapor sunt oamenii mărilor... Se vor recunoaște prin parolă.

— Spune parola și...

— Nu cred că e numai atât. Prin parolă mă leagă pe mine de el, dar v-am spus că legătura e dublă. Eu trebuie să-i transmit un număr...

Aștept să-l spună. Îi zâmbește iar lui Marcel, când continuă:

— Numărul trei.

— Atât?

— Da. Îi spun acest număr. La ce îi va folosi, nu știu, dar sunt

sigur că fără să-l cunoască, nu se poate urca pe vapor.

— Domnule Remy, vom mai avea ocazia să stăm de vorbă, așa că n-aș dori să vă obosesc prea mult.

Poate să nu-mi dea dreptate?

— Da... vom avea timp suficient de conversație.

— E bine că suntem de aceeași părere. Acum mă grăbesc pentru că, după cum mi-ai mărturisit dumneata, domnul Marcel trebuie să fie impacientat și n-are rost să-l las prea mult timp pradă acestui neplăcut sentiment.

O oră de la această plăcută convorbire aterizez la Constanța și mă grăbesc să organizez prinderea omului cu ochii de gălbenuș. Mă bucur ca un copil de mutra pe care presupun că o va face în clipa în care mă va vedea.

Localul mă ajută, în sensul că imediat în dreapta intrării e o draperie care închide o cămăruță cu numai patru mese. În spatele ei pot sta liniștit s-aștept. La o masă mai sunt plasați doi băieți de-ai mei. Iar afară, ca să-l preia, se plimbă Mihai.

Mai sunt câteva minute până la ora întâlnirii și încep să am trac. De fapt, e nerăbdarea de-a mă găsi față în față cu el. Printr-o deschizătură a draperiei văd orice mușteriu care apare. Nu e nici prânz, nici seară, localul parc destul de gol, deși sunt ocupate șapte, opt mese.

A apărut. De la prima vedere mi se pare că descifrez pe chipul lui îndoială și neliniște. Cu toate că face eforturi să pară tipul cel mai indiferent din lume, privirea îi alunecă fugar în toate părțile. Are inima cât un purice, aș putea să jur.

Intră. Îl las să mai înainteze puțin, și în clipa în care se oprește, ca un om nehotărât, care își alege mai întâi masa, fac doi pași de piscă, ajung chiar în spatele lui și-i șoptesc cu un glas subțiat de bucurie:

— Orice s-ar spune, domnule Marcel, viața e plină de surprize.

Întoarce ușor capul, crede că n-a auzit bine, dar dă cu ochii de

mine, în carne și oase. Dă cu ochii de mine și rămâne tuț, cum se spune.

— Îți închipui că n-aș fi de părere să-ncerci să bagi mâinile în buzunare. Ce spui de surpriza asta?

Se dovedește mai rezonabil decât m-așteptam, dar cred că nici nu și-a revenit din surpriză. Face tot ce-i spun și această docilitate mă pune în gardă. Teama mea se dovedește fără temei. Cinsprezece minute mai târziu îl invit să stea într-un fotoliu ceva mai puțin confortabil decât acela în care am stat eu.

— Vă puteți ridica în orice moment, sub el nu bâzâie nicio mașinărie infernală.

Nu-i arde de glumă. De altfel, mi-am dat curând seama că în tăcerea lui își pregătea lovitura, și încă una puternică.

Stă nemișcat, parcă e o figură de ceară din muzeul Tussaud și am senzația că ar rămâne așa un secol, dacă aș avea timp să-l asist.

— Domnule Marcel, bănuiesc că ziua de azi nu e cea mai fericită din viața dumitale, dar asta e. Domnul Remy, reținut de treburi mai importante, n-a putut veni la rendez-vous și m-a rugat să-l înlocuiesc, ceea ce am și făcut. Am ajuns la concluzia că suntem prieteni și ne putem face mici servicii, ca acesta.

— De niciun folos pentru dumneavoastră, mă întrerupe cu o violență abia reținută.

Cred că s-a speriat de propriul lui glas: parcă frecase cineva o furculiță pe marginea unei tigăi. Își trădase emoția.

— Nu faci întotdeauna un serviciu cuiva, urmărind neapărat foloase, deși prezența dumneavoastră aici s-ar putea să vă contrazică afirmațiile.

— Chiar deloc. Scopul dumneavoastră nu este să ajung eu aici, ci inginerul Adrian Pangrati. Or dumneavoastră, reținându-mă pe mine, l-ați condamnat la moarte.

Asta zic și cu surpriză! Iată de ce tăcea domnul Marcel, îmi

pregătea acest bobârnac.

— Mărturisesc că nu vă înțeleg pe deplin.

— S-ar putea să știți unde este inginerul Pangrati...

— Oarecum.

— Pot să vă spun eu... Pe vaporul „Neptun”, ancorat în radă. Dacă în următoarele două ore nu sunt pe vapor, și celor de-acolo li se va părea ceva nefiresc, Pangrati va fi exterminat. Și pentru ca niciun corp delict să nu existe, va fi dizolvat într-o baie de acid... care va fi expulzată apoi în mare.

Într-adevăr, tipul ăsta nu-mi spune prostii, știe că mă are la mână, că suntem gata la orice numai ca să-l salvăm pe Pangrati.

— Îmi propuneți un schimb?

— Da.

— Ar trebui să am certitudinea că cei de-acolo vă consideră atât de important încât să-l accepte.

— Cred că da.

— Și dacă nu? Poate că nu știți atât de multe încât să deveniți periculos și nu vor să se mai complice cu un schimb care, oricum, dezvăluie unele preocupări cel puțin ciudate ale echipajului. Schimbul presupune că am aflat de răpire, ceea ce ar putea provoca oarecare vâlvă. De aceea vă mai întreb încă odată: Credeți că acceptă schimbul? Nu aveți voie să vă înșelați, pentru că, după cum bine știți, a greși în această privință înseamnă a-l trimite la moarte pe Pangrati. Riscați această substanțială agravare a propriei dumneavoastră situații?

Am senzația că a înțeles foarte bine ce i-am spus, nu se grăbește să-mi dea un răspuns. Nu mai e atât de sigur că cei de pe vas vor accepta să se dezvăluie de dragul lui. Îl vor sacrifica, negând orice legătură cu el, îl vor declara chiar nebun. Desigur, asta va însemna moartea lui Pangrati, de care se vor descotorosi urgent, ca de singura dovadă materială.

Situația lui Marcel nu e bună, a lui Pangrati, în schimb, e disperată. Și eu la Pangrati mă gândesc și mă îngrozesc. Îmi dau seama că s-a creat un cerc vicios. Dacă acceptăm schimbul, e pierdut, dacă nu-l acceptăm și Marcel nu se duce acolo, e pierdut. Dar dacă îi permit lui Marcel să se ducă pe vapor, ca și când totul ar fi normal? Atunci chiar Marcel, când se va vedea acolo, va putea cere dizolvarea lui Pangrati și dovedește apoi că e vinovat. Dar să presupunem că vom lua aici, pe uscat, toate dovezile vinovăției lui, și Marcel nu va spune nimic, pot să fiu sigur că cei de pe vas nu vor mirosi ceva și nu se vor descotorosi de Pangrati și chiar de Marcel?

— Aș vrea să aud propunerea dumneavoastră. Vă dați seama că schimbul e foarte riscant.

— Într-adevăr.

— Dorim să-l salvăm pe Pangrati, propuneți-ne ceva.

Vreau să văd ce are în cap, ca să pot acționa cât mai în cunoștință de cauză. Îmi consult pe furis ceasul, a trecut un sfert de oră din cele două pe care le avem la dispoziție pentru salvarea lui Pangrati. Simt în mine o presiune de tub de oxigen, dar n-am ce face.

— Nu văd decât o singură soluție, să-mi dați drumul să plec, fără a cere ceva în schimb. Vă promit să tac. De altfel, n-am niciun interes să trângănesc, deoarece asta ar însemna un eșec profesional, neplăcut din toate punctele de vedere pentru mine, dar mai ales pecuniar. Urmăriți apoi vasul, aflați laboratorul în care va lucra Pangrati și... nu mă mai interesează nimic. Eu voi fi debarcat la Istanbul, de unde voi pleca acasă pe calea aerului, îmi voi încasa drepturile și... vom mai vedea... Dar pentru reușită, va trebui să-l convingeți pe Remy să-mi spună ceva...

Și-a calculat perfect șansele. Mintea îi merge ca pe roate.

— Cei de pe vas nu vă cunosc, arunc eu destul de neașteptat ceea ce știu de la Remy, încercând să schimb cursul discuției, să nu las impresia că sunt obligat să fac ceea ce-mi sugerează el. De ce n-ați

plecat fără Remy, ați avut vreun motiv special să-l așteptați atât de mult?

Ceva nu-i place în cuvintele mele, desigur faptul că știu că avea nevoie de Remy, înainte să-mi spună el. Continui:

— Mi-ați propus să mergeți pe vapor, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic. E imposibil, deoarece nu cunoașteți ceea ce Remy trebuie să vă transmită.

Face fețe, fețe.

— Tocmai începusem să vă spun...

— Vasăzică îmi cereți un serviciu pe care nu prea puteți să mi-l răsplătiți. Și dacă Remy refuză?

— Totuși n-a spus că... trebuie să-mi transmită ceva?

— Dar nu și ce.

— Convingeți-l!

— Aș încerca să vă conving pe amândoi. Domnul Remy a fost de înțeles și, într-adevăr, ne-a mărturisit totul. Ca să mă conving de buna dumneavoastră intenție, vă rog să dați dovadă de aceeași bunăvoință. Care e parola cu care vă faceți recunoscut pe vapor?

— De ce aveți nevoie de ea?

— Vreau să văd cât de deschis discutăm. Chiar dacă vă temeți că am folosi-o noi, tot n-ar fi în detrimentul intereselor dumneavoastră să ne-o spuneți.

— Refuz.

— Vă dau cinci minute de gândire. Dacă doriți, vă pot înlesni o întrevvedere cu domnul Remy.

Dau dispoziție să fie adus Remy și apoi alerg la șef. Trebuie să luăm hotărâri capitale. Mă tem, însă, că tipul ne are-n mână.

*

Ritualul se desfășură întocmai. Cinci marinari băuți, gălăgioși, ieșiră pe poarta portului. În forfota de pe plajă nimeni nu stătea să

se uite la ei. Se dezbrăcă să facă baie. Cine să observe că la întoarcerea din apă, unul dintre ei nu mai era cel care plecase?

Se îmbrăcă făcând glume cam grosolane și porniră, la fel de gălăgioși, spre port. Unul dintre ei, cu ochii de gălbenușuri, părea mai turmentat decât toți. Cunoscuți de-acum de vameși, trecură fără să li se facă un control prea riguros.

De undeva, de sus, de pe deal, un bărbat privea prin binoclu, cu nostalgie, scena. Oftă ușor. În apropierea lui era o mașină în care se urcă.

Pe plajă, unul dintre marinari nu-și mai găsi hainele la locul știut. Descoperi, în schimb, alături, un costum care îi venea destul de bine. Se mulțumi cu el, se îmbrăcă și plecă spre oraș.

Comandantul cargoului „Neptun” nu lăsa o impresie prea grozavă. Omul cu ochii galbeni fu gata să izbucnească în râs, când un marinar deschise ușa unei cabine și-i spuse:

— Domnul comandant.

Domnul comandant avea o figură clasică de babă, cu gura strânsă și bărbia ascuțită ridicată până aproape la nivelul nasului.

Se lămuri curând că nu asta era figura lui cea adevărată, dar că îl surprinseseră într-un moment nefavorabil. Îi făcu semn noului sosit să se așeze, iar el se ridică și trecu în colțul cabinei unde o draperie ascundea o chiuvetă. Omul cu ochii galbeni auzi câteva sunete caracteristice, care îl informară ce face comandantul, și zâmbi. Când reveni, micul Nelson arăta cât de cât mai acătării. Gura nu-i mai era înfundată în cap, iar bărbia îi coborâse la locul ei. Comandantul își plantase dantura, pe care o schimbase de curând și îl jena. De câte ori stătea singur, renunța la ea, să-și odihnească gingiile.

— Ei bine? se adresă el noului venit.

— „Delfinul albastru s-a-ntors la stânca lui.”

Figura comandantului se luminează.

— Celălalt?

— Ne-am întâlnit, mi-a spus ce trebuia, apoi a primit o altă misiune. A mai rămas aici.

— Dacă zici că ți-a spus...

Căpitanul deschise un sertar al mesei la care stătea și scoase din el câteva fiole, pe care le așeză în fața noului sosit...

— Sper că nu te-a mințit! spuse el. Nu-ți purta sâmbetele... Știi, poți să mai uiți și... mortul e de vină.

— Nu cred că mi-a jucat un renghii.

— S-a mai văzut, s-a mai văzut. Sunt șapte fiole. După cum știi, șase dintre ele au otravă, una... vitamina C. De *el* depinde dacă ai să te întărești sau am să chem oamenii să te culeagă și să scăpăm de cadavrul tău. ăsta e numărul unu, ăsta din stânga ta.

Bărbatul cu ochii de gălbenuș întinse calm mâna spre fiola a treia, îi rupse cu un gest scurt gâtul și bău conținutul. Gustul acrișor al vitaminei C îl liniști. Remy nu-i făcuse bucată.

— Mda, se lămuri comandantul, strângând fiolele. Să știi că am fost sigur din prima clipă că ești tu.

— După ce?

— După ochi. Mi s-a atras atenția că ai ochi de hepatic.

— Lasă asta, făcu supărat tipul cu ochii de gălbenușuri, evident neplăcut impresionat.

— În meseria ta, un semn particular ca ăsta e de-a dreptul neplăcut, da' ce dracului să faci, ochii nu-i poți schimba, insistă comandantul, nepăsându-i de nemulțumirea lui.

— Unde-i tipu'?

— La locu' lui.

— Cuminte?

— Nu prea. Refuză orice colaborare. Dacă nu face urât, e pentru că l-am convins că suntem în plină mare. Alături de cabina în care-i închis e motorul dinamului electric și crede că navigăm.

Tipul cu ochii galbeni râse mulțumit:

— Nu prea-mi place că refuză. Până plec de pe vas, aş vrea să-l conving. Dacă se-ncăpăţânează şi şefu' n-are ce face cu el, o să fie mai zgârcit decât Harpagon. Adu-l puţin aici! Sau nu, merg eu la el. Când ridici ancora? întrebă în timp ce coborau treptele unei scări înguste de fier.

— Am şi plecat! Se vede că nu eşti marinar, altfel ai fi simţit că suntem în plin marş. În clipa în care te-ai urcat pe punte...

Căpitanul descuie o uşă masivă de fier şi dincolo de ea se ivi o cabină nu prea mare, situată evident sub nivelul apei. Nu avea niciun hublou, ardea în permanenţă un bec, în schimb era mult mai răcoare decât pe puntea de sus.

Tipul cu ochii de gălbenuş se opri după primul pas în cabină şi se uită în jur cu o imensă silă, care nu-i dispăru din privire nici când se opri pe bărbatul nebărbierit şi speriat care stătea lungit pe un pat lat de două palme. Bărbatul se ridică şi aşteptă să i se spună de ce e deranjat.

— Dumneata eşti inginerul Pangrati?

— Da.

Tipul eu ochii galbeni îi întinse mâna şi el se apropie să-i răspundă la salut. În clipa în care fu suficient de aproape, palma întinsă a omului cu ochii galbeni se ridică fulgerător şi, strângându-se într-un pumn, lovi năprasnic. Gestul fu atât de neaşteptat, încât chiar comandantul rămase cu gura căscată, privindu-l pe prizonier cum stă răsturnat în patul din care se ridicase cu puţin timp mai înainte. Cel lovit îşi scutură capul, ca şi când ar fi vrut să se convingă că-l mai are pe umeri, apoi încercă să se ridice, dar căzu înapoi, ca un boboc de raţă obosit.

— În general, să ştii, nu prea am timp de pierdut... Peste puţin ajungem în Bosfor, şi până acolo... vreau un răspuns clar. Află că de cinci am picat eu pe vas, bibliile au fost ascunse. Ți s-au pus mai

multe întrebări în ultimul timp, la care ți-ai permis să dai un anumit răspuns. Te rog... *insistent* să-ți revizuiești punctele de vedere până într-un ceas.

Îi făcu semn comandantului să iasă și îl urmă, trăgând ușa grea și încuind-o.

— Lasă cheia la mine! Peste o oră mă-ntorc. Până la Bosfor o să-l fac mielușelul lui Dumnezeu, te asigur. Am mai dat eu de încăpățânați d-ăștia. Sper că n-ai comunicat că refuză.

— Încă nu.

— Bine-ai făcut!

Căpitanul îl privea cu o teamă instinctivă. Tipul nu știa prea multe, sau părea că se răzbună de ceva pățit.

— Care-i cabina mea? întrebă, când ajunseră pe punte. Aș vrea să mă odihnesc puțin. Ai ceva de citit?

Căpitanul râse ca de-o glumă bună. Voia s-o facă pe omul subțire, întreabă de cărți.

— Bine, se lămuri cel cu ochii galbeni, am să ascult radioul.

Comandantului i se spusese câteva lucruri despre tip, dar realitatea întrecea așteptările. Îi admira în sufletul lui pe cei care puteau lucra tare, poate și pentru motivul că el nu reușise în felul acesta niciodată. Nu-l ajuta fizicul, nu reușea să se impună, pe când asta... Nu văzuse de multe ori în viața lui un pumn atât de dur și atât de bine plasat. Și ce din scurt l-a luat! Te pomenesti că peste o oră inginerul va fi blând ca un mielușel. I-ar fi fost necaz. El încerca de câteva zile să-l convingă prin fel de fel de argumente, fără niciun rezultat.

Nu-i plăcuse însă faptul că tipul procedase așa, evident demonstrativ, ca să-i arate cât de grozav este. Într-un fel scena fusese un afront la adresa lui, care nu reușise nimic în atâta timp, iar el îi va demonstra că obține totul într-o oră.

Comandantul se hotărî să asiste din umbră la a doua întâlnire, să-

I vadă lucrând fără asistență, să nu se mai grozăvească.

Cu puțin înainte de împlinirea timpului pe care îl primise inginerul să se gândească, micul comandant se strecură în cală și își găsi un loc ascuns. După ce tipul va intra în cabină, va putea să privească pe fereștriuca ușii tot ce se petrece dincolo.

Nu așteptă prea mult. Cu o mutră și mai acră decât prima dată, tipul se ivi. Intră în cabină și comandantul sări de la locul lui și privi la confruntarea celor doi.

Inginerul stătea lungit în pat, cu brațele sub cap și ochii-n tavan. Nici n-a întors capul când a intrat individul cu ochi de gălbenușuri.

— Ei, Pangrati? întrebă el, într-un târziu. Îmi datorezi un răspuns.

Inginerul nu catadicsi să-ntoarcă privirea spre el. Afară, comandantul sări în sus de bucurie, nu-i mersese deloc tipului!

— Ce crezi că ai să reușești prin încăpățănare?

Inginerul sări din pat și se apropie agresiv. Tremura de furie.

— Încerci să mă impresionezi? Crezi că sunt un copil căruia să-i dai două la spate și să faci tot ce vrei?

Se înfruntau de la numai o jumătate de metru. Inginerul nu se apropiase, evident, cu gândul de a-l lovi pe tip, și de aceea acesta rămăsese mai departe cu o mână în buzunar. Agresivitatea inginerului era de atitudine și de ton. Întreaga lui înfățișare convingea că nu trăsese în viața lui o palmă cuiva.

— Ei bine, domnule, continuă din ce în ce mai pornit, află că nu mă sperii deloc, chiar dacă ai încuiat toate bibliile de pe vapor...

Nu mai apucă să continue, că un dos de palmă fulgerător îi azvârli capul într-o parte. Al doilea i-l trimise în cealaltă parte și probabil că ar fi căzut, dacă nu l-ar fi prins cu o mână sigură de pieptul cămășii și nu l-ar fi ținut. Abia acum își dădu comandantul seama că tipul are pe el o cantitate de mușchi de două ori mai mare decât părea și, în orice caz, de foarte bună calitate. Cu mâna stângă

îl ținea pe inginer în picioare, iar cu dreapta îl pocnea dintr-o parte și alta, de parcă juca tenis cu căpățâna lui. Când inginerul făcu efortul să se reculeagă și ridică mâna să se apere, un genunchi trimis scurt în pântec îl cocârjă. Îi dădu drumul de cămașă și inginerul rămase încovrigat de durere. Tipul îl privi o clipă cu același suveran dispreț, apoi spuse pe tonul cel mai dulce, de ai fi crezut că se adresează propriului său frate:

— Încearcă, te rog, să-ți revizuiеști punctele de vedere. Dacă ai ști ce neplăcut e pentru mine că trebuie să mă port astfel cu un om ca dumneata... Mă-ntorc peste o oră... Din ușă mai reveni odată: N-aș vrea să mă dezamăgești. Îmi cunosc firea păcătoasă, devin din ce în ce mai violent.

Încuie ușa și plecă. Din ascunzătoarea lui, comandantul îl urmări până când dispăru pe scărița de metal, apoi ieși.

Îl întâlni pe punte. Stătea cu coatele rezemate de parapet și fuma nervos, privind spuma apei tăiată de otravă.

— Ai fost pe la...? îl întrebă comandantul, fericit dinainte de răspunsul pe care știa că o să-l primească.

— Am discutat puțin... mi-a promis că peste o oră o să fie mai înțelegător...

— Ar fi bine, ar fi bine... repetă comandantul, dar cu tonul cu care ar fi spus: „S-o crezi tu, s-o crezi tu”.

Se înnoptase. Marea era de o liniște indolentă.

— Avem ce trebuie dacă ne descotorosim de el? întrebă tipul, revenind la preocupările lui și recunoscând, indirect, eșecul discuțiilor.

— În câteva minute nici oasele nu-i mai rămân.

— Să fie pregătit totul.

— Este.

— Aș vrea să mergi și dumneata, când o să stau iar de vorbă cu el. E o chestie de psihologie. Doi îi impresionează altfel.

— Sigur, sigur... se oferi comandantul. Până atunci îmi aranjez treburile.

Comandantul se duse să-și vadă de treburi, iar tipul cu ochii de gălbenușuri rămase să-și mestece mai departe necazul. Făcea crișcă de furie. Nu cumva încăpățânatul ăsta de inginer o să-i înjumătățească onorariul?

Porni să se plimbe de la pupa la prova, cu mâinile în buzunare, evident năpădit de gânduri neplăcute.

Nava înainta lin, privită de ochiul ciclopic al lunii. Nu se auzea decât bolboroseala apei răscolită de elice. Pe punte nu mai era nimeni, marinarii se retrăsese în cabine sau în careu, la masă. Timonierul de serviciu fuma flegmatic, nu avea nicio problemă de navigație. Singura grijă era să țină cap compasul. Ca să-i treacă timpul, se duse să stea de vorbă cu el.

Era un bărbat între două vârste care îi vorbi tot timpul de grădinița din fața casei lui. Jura că mai face două drumuri și se retrage, îi era dor să simtă pământul sub picioare. Îi promise că după cart vor bea un coniac împreună și pleacă. Lipită de comandă, dar cu câteva trepte mai jos, era cabina telegrafistului. Tânărul dinăuntru asculta radioul și tipul cu ochii de gălbenușuri se opri să asculte și el. Prinsese o muzică bună și telegrafistul gesticula cu oarecare frenezie, mimând ritmul.

— În primul port dansez de mor, mărturisi el vizitatorului. Crăp după dans. Și dacă mai ai în brațe o tipă, mă-nțelegi...

Ochii lui de hipertiroidian sclipiră straniu.

— Dacă stăm măcar o zi în Istanbul, te-aș duce eu într-un local.

— La „Visul sultanului”?

— Și-acolo, da știu unu mai grozav... Dacă vrei, se lasă și cu puțin hașis...

Tânărul își mușcă buza de jos de plăcere.

— S-a făcut. Dacă stăm două ore... dăm o fugă?

— Poate...

Tipul cu ochii de gălbenușuri își consultă ceasul.

— Am o mică treabă și mă-ntorc. Caută o bandă eu Bobby Solo, vin s-o ascult. Nu-mi place să mă culc devreme.

— Asculți ceva mortal, pe cinstea mea... Te-aștept! Ce bei?

— Numai ceai de tei.

Tânărul izbucni în râs.

Comandantul îl aștepta în cabina lui.

Coborâra împreună. Inginerul era la masă, cu capul prins în palme, îl dureau îngrozitor un ochi. Când îi auzi, sări în picioare și rămase drept ca un stâlp, ținându-l fioros cu privirea.

— Nu mi-am schimbat punctul de vedere, țin el să-l vestească de la început.

Tipul cu ochii de gălbenușuri se întoarse spre comandant cu o figură mirată, ca și când la orice s-ar fi așteptat, numai la răspunsul ăsta, nu. Dădu de mutra lui zâmbăreață și... un pumn fulgerător îl aruncă pe micul marinar cu capul de perete. Un sunet sec și trupul firav se frânse.

— Stai cuminte! se răsti omul cu ochii galbeni la inginer. Caută ceva să-l legăm. Hai, dezmeticește-te odată, că după dumneata am venit și n-avem timp de pierdut.

Pangrati parcă nu-l auzea. Rămăsese prostit, privind la căpitanul ghemuit la dușumea.

— Sunt căpitanul Dima, fă ce-ți spun eu!

Micul căpitan păru că-și revine, dar un nou pumn îl trimise iar în lumea viselor.

Îl legă fedeleș cu un cearșaf, se asigură încă odată că o să mai stea mult și bine în lumea viselor, apoi îi făcu semn inginerului să-l urmeze.

Încuie ușa și... aventura cea mare începu. Îi spuse, șoptit:

— Numai de noi depinde dacă vom mai ieși vreodată de-aici sau

ne vom dizolva într-o cadă de acid... Te rog să faci absolut tot ce-ți cer... Am să te încui în cabina mea... Mergi în față, cu mâinile-n cap. Trebuie să pari amenințat.

Își scoase revolverul și-i făcu semn să pornească.

Ajunseră pe punte. Un marinar trecu pe lângă ei, dar nu păru mirat când îl căzu pe inginer cu mâinile-n sus și pe tipul cu ochii galbeni în spatele lux, amenințându-l.

— Deschide tu ușa aia! îl rugă Dima pe marinar, și acesta îl ascultă.

Îi făcu semn că poate să plece, și el încuie ușa în urma inginerului. Își băgă revolverul în buzunar și, după ce-și umplu bine plămânii cu aer, urcă scara spre cabina telegrafistului.

Boby Solo cânta o melodie sentimentală pe care tânărul hipertiroidian o asculta stând pe un scaun cu capul răsturnat pe spate, ca în transă.

— Ai venit? întrebă el fără să privească.

— Îhî!

O izbitură scurtă, și capul tânărului telegrafist se prăvăli și mai pe spate, de data asta inert. Dima încuie ușa și își puse căștile la urechi, dând drumul aparatului de emisie.

Câteva minute mai târziu, ochii i se aprinseră de bucurie. Mâna îi juca sigură pe manipulator. Când termină, își scoase căștile pe care le așeză la loc cu oarecare pedanterie. Găsi într-un dulăpior, care avea desenat pe el o cruce roșie, un plasture, și-l lipi pe gura tânărului telegrafist, după ce-l legă fedeleș.

N-avea niciun motiv să se grăbească.

Leși, încuie ușa în urma lui, coborî în cabina în care inginerul îl aștepta cu sufletul la gură.

— E bine, răspunse Dima întrebării lui mute. Știu că sunteți un înotător destul de bun...

— Da...

— Scoateți-vă pantofii, pantalonii, tot ce v-ar stingheri la înot... Bănuiesc că n-o să avem nevoie de performanțe în această privință... Eu sunt un înotător destul de modest și... în sfârșit, cred că am să mă descurc.

— Și ce facem acum? întrebă Pangrati, înnebunit de tot ce se întâmpla.

— Așteptăm.

Inginerul se așează automat pe scaun, ca și cum el ar fi vrut să dovedească astfel că îl ascultă. Făcu o mișcare cu capul și își duse mâna la frunte, schimonosindu-se de durere... Dima zâmbi:

— De la mine? întrebă el, referindu-se la durerea de cap.

— Mai întrebi?

— Pentru... verosimilitate... Și a doua oară mă suspecta... am auzit un zgomot aproape imperceptibil la ușă... Trece.

Din cinci în cinci minute, Dima își consulta ceasul. În sfârșit, se ridică și privi prin hublou...

— Vin!

Departe, o lumină sclipi de câteva ori, într-un semnal. Era un vas foarte rapid, care se apropia de cargo.

Cel de la timonă ceru prin porta-voce:

— Să vină căpitanul sus... Ne depășește o navă rapidă...

— Îl caută, șopti inginerul.

— Până să-l găsească...

Urmă un timp de liniște în care, evident, marinarul îl căută pe căpitan.

— Nu-l găsesc. Tu nu știi unde-i? îl întrebă pe timonierul de cart.

— Pe mine mă-ntrebi, de-aici? O fi și el că omu'!... Sau vezi la tipu' imbarcat azi...

— Vine aici.

Dima își scoase revolverul și-l puse pe masă, în fața lui. Făcu semn inginerului să ridice mâinile.

— Treceți în dreptul mesei, să nu vadă că sunteți descălțat.

Cineva ciocăni în ușă.

— Intră!

Apăru o mutră scufundată toată într-o barbă crescută fără nicio ordine.

— Comandantu' nu-i aici? întrebă el după ce se lămuri ce se petrece.

— Acum două minute a plecat. Îi era cam rău de la stomac. O fi-n careu, bea ceva tare...

Ușa se-nchise și Dima se grăbi să privească prin hublou. Semnalele luminoase se vedeau acum la cei mult trei sute de metri.

— Peste cinci minute, țâșnim.

Fruntea inginerului șiroia de transpirație, și respira de parcă ar fi urcat în fugă de două ori până în vârful Turnului Eiffel.

— Hai!

Deschise ușa. Coborâra în fugă scările, până la prima punte. Când credeau că totul a mers perfect, se-ntâlniră față-n față cu tipul bărbos care se-ntorcea furios.

A înțeles într-o clipă despre ce este vorba și s-a repezit la inginer. S-a trezit însă cu o piedică și s-a lungit cât era de mare, făcând să-i sune oasele de scândura punții.

Vru să țipe, dar două mâini hotărâte îi strânsesă violent gâtul. Un pumn îl azvârli cu capul de peretele de fier al cabinelor.

— Sări!

Inginerul se codi o clipă, dar când auzi că se apropie cineva, atras de zgomotul luptei, își făcu vânt înainte și se trezi în apă. Dima nu sări imediat, și bine făcu. Ar fi devenit amândoi o țintă vie, apropiată. Trebuia să acopere fuga inginerului.

Un tip cu un revolver în mână apăru la marginea parapetului și scrută întunericul. Probabil că inginerul înota bras, nu făcea niciun zgomot... „Nu cred că s-a-necat, paralizat de frică” gândi Dima. Ca

un răspuns, se auzi clipocitul apei și mâna tipului de la parapet se ridică, să tragă. Dar Dima, mai repede, îi trimise un glonț în braț. Țipătul de durere și împușcătura alarmară tot echipajul. Pe toate scările de metal începură să se-audă pași alergând.

Inginerul se îndepărtase binișor.

— Barca la apă! strigă un tip, probabil secundul.

Barca era chiar în apropierea lui Dima. Nu mai putea să rămână, dar nici să se ascundă undeva. Oamenii echipajului se apropiau din toate părțile, trebuia să sară și el în apă.

Trase două gloanțe în barcă, să fie sigur că n-o să-l mai urmărească din ea, și se aruncă, înotând cât mai liniștit, pe spate, ca să privească ce se întâmplă.

Cei care s-au repezit să dea barca la apă nu și-au dat seama că e găurită. În vâltoarea iscată nici nu se mai întrebau cine în cine a tras. Când se urcară în ea și puseră mâna pe lopeți, unul strigă îngrozitor:

— Ia apă... nu ține!... Înapoi pe punte!

— Ce se-ntâmplă acolo?

— Barca e spartă.

— Lăsați alta.

Dar timpul trecea. De pe vasul care se apropia în viteză, țâșni o fâșie puternică de lumină, care se opri pe cargo... Cei de pe punte, orbiți, își feriră ochii. În acest timp, o mică ambarcațiune cu motor se desprinsese de bordul vedetei și se apropie de primul înotător, inginerul, pe care îl pescui în clipa în care se gândea că nu mai poate înota prea mult.

— Repede la... celălalt, că nu-noată prea bine, fură primele lui cuvinte.

Prinși în fascicolul de lumină, cei de pe cargo se resemnară.

Comandantul vedetei îi invită pe cei doi în cabina lui și ceru unui

marinar:

— Ceai și coniac... Mai bine-zis coniac... ceaiul numai la cerere...
Dar nu ceru nimeni.

În bucuria generală, comandantul văzu ceva pe obrazul inginerului și se apropie îngrijorat să privească mai de-a-proape.

— Ce-aveți aici?... V-ați lovit la ochi...

— Nu... nu m-am lovit, asta e de la o scenă jucată cât mai realist, mărturisi, privind spre Dima, și amândoi izbucniră în râs, spre nedumerirea celor din jur.

— Și dumneata, domnule căpitan, parcă ai ochii galbeni... din cauza emoției bănuiesc.

— Nu... nu din cauza emoției. Din cauza unei doze de acid picric, care îngălbenește ochii. Trebuia să capăt un semn particular.

Comandantul dădu nedumerit din umeri, apoi se gândi că, de fapt, rolul lui nu era să întrebe, ci să ridice paharul în cinstea celor doi, ceea ce și făcu.